

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy óra 2.40 P. Negyedévre 7 P. Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára hétköznap 10, vasárnap 20 fillér.

HATÁRŐR

Felelős szerkesztő:
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 16.
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

A magyar vízipoló csapat 6:2 arányban legyőzte a világbajnok németeket

A világra szóló győzelem olimpiai bajnokságot jelent a magyar vízipoló csapatnak - Szenzációs időket usztak a japánok és amerikaiak a százméteres gyorsusztás középútjában

Dr. Bárány István nem jutott be a százméteres gyorsusztás döntőjébe

(A Debreceni Ujság tudósítójától).
A losangelesi olimpiász legizgalmasabb napja a magyarok szempontjából ma, vasárnap zajlik le az olimpiai usztóstadióban, Vasárnap délután került eldöntésre ugyanis a leggrandiózusabb versenyszám, a százméteres gyorsusztás, amelyben dr. Bárány István egészen a szombati elődöntőig, a legjogosabb favorit volt a világbajnokságra. Annyi bizonyos, hogy minden idők legjobb százas olimpiai mérőnyre gyűlt Losangelesben, olyan mérőnyben olimpiai bajnokságot szerezni akkora idők és tüzpróba lesz, amilyen talán az eddigi csodás küzdelmekben gazdag losangelesi olimpiász közönsége sem látott még.

A százméteres gyorsusztás szombati előfutáiban hat versenyző uszott egy percen belül, Bár az előfutamok eredménye alapján korántsem alkalmasnak tűnt a csapat a végső helyezések felől, mégsem tagadhatjuk ezeket, úgy.

Bárány világbajnoki esélyét erősen esőkentek.

Bárány győzelmében csak akkor bízhatunk, ha a döntőben kiussza tavalyi legjobb idejét, az 58.4 másodperces Európa-rekordját, amely háromtized másodperccel jobb a Miszaki által az előfutamban elért 58.7 másodperces eredményénél. Kérdés azonban, hogy a kitűnő japán uszó nem képes-e még ennél is jobb időre, hiszen előfutáiban több mint négy méterrel verte Székelyt, tehát küzdelem nélkül érte el az 58.7

másodperces nagyszerű idejét. De Bárány esélye szempontjából tekintettel kell lenni arra is, hogy ő még nyilván nem uszta ki szokott idejét s valószínűleg taktikából hagyta maga elé kerülni Kalilit, akit egyszer már megvert s crejelt a vasárnap délutáni tartogatja, ahol reméljük, nagy versenyritmusa hozzásegíti a legnagyobb dicőseget jelentő százméteres gyorsusztás világbajnoksághoz.

Szenzációs eredmények a százméteres gyorsusztás előfutáiban

Az olimpiai usztóstadióban szombati délelőtti kezdődtek meg az usztómérkőzések. Minden előfutamból a két első és a legjobb harmadik tovább jutott. Figyelemreméltó a negyedik előfutam győztesének, a japán Miszakiné kitűnő ideje 58.7 mp.

EREDMÉNYEK: 1. előfutam. Első Kalili (USA) 59.6 mp. 2. dr. Bárány István 1.004.

Második előfutam: 1. Spence (Kanada) 59.3 mp. 4. Wannie András. (Kiesett).

Harmadik előfutam: Első Takaisi (Japán) 59.5 mp.

Negyedik előfutam: 1. Miszaki (Japán) 58.7 mp. 2. Székely András 1.015 mp.

200 méteres női mellusztáverseny első előfutama: 1. Denis (Ausztrália) 3 p. 8.2 mp. Olimpiai rekord.

reménység kísérte dr. Bárány István szereplését, ismét a balsors üldözte a magyar szereplőket. Kétségtelen, hogy abban a példátlanul erős mezőnyben, amelyben a japán és amerikai gyorsusztók hallatlanul nagyszerű eredményeket produkáltak, Bárány legjobb formája mellett is csak helyezéshez juthatott volna, a sorsolás szerencsétlen szeszélye még ettől a lehetőségétől is megfosztotta, mert középfutamába a legerősebb usztók kerültek, úgy hogy ez a futam izgalmasabb volt, mint a mai döntő küzdelem.

Az eredményekből látszik hogy a magyarok teljes szívvel küzdöttek és grandiózus küzdelem után tudott diadalmasan feleltük a világ kétségtelenül leggyorsabb usztói.

A magyar vízipoló csapat bravuros győzelme

Az olimpiai versenyek egyik legnagyobb érdeklődéssel várt eseménye volt a szombati magyar-német vízijó mérkőzés. Az amerikai közönség tudta már, hogy a magyarokat Amsterdamban csak a balszerencse ütötte el az olimpiai győzelemtől és a szombati találkozón minden vízipóló és usztóbarát ott volt.

A mérkőzést a feszült légkörben eleinte több szabálytalanság szakította meg. A magyarok térfeléről az egyik szabaddobás Halassyhoz került, de éles lövését Rademacher fogta. Ezután újabb magyar szabaddobás következett, amely után a labda Némethhez került, aki visszajátította Vértssynek és ő a 3. percben bedobta az magyar gólt. Közvetlenül ezután Vértssy nagyszerű doplere hajsztályra ment a német kapu mellé. A magyarok láthatólag jobbak voltak és állandóan saját térfelükre szorították a németeket.

Egy akcióból Halassyhoz került a labda, ő Kesserű II.-hoz, Kesserű Némethhez passzolt, aki kiesalta a kapuból Rademachert és a 7. percben mellette behelyezte a magyarok második gólját. Ezzel vége is volt az első félidőnek.

A második félidőben is határozottan kidomborodott a magyar csapat fölénye. Az első percben Homonnay Némethhez küldte a labdát, aki habozás nélkül bevágta a harmadik magyar gólt. A 3. percben Homonnay megismételte az akciót és Németh a negyedik gólt löfte. A németeket a szenzációs eredmény láthatólag lehorgolta és csak távoli lövésekkel kísérleteztek, amelyek sorra élt lévésztettek. Egyedül Cordes leusztásai közelebb tettek meg a magyar kaput, de a magyar védelem sziklaszilárd volt és minden gólrólérési kísérletet megheisztott. A németek látva eredménytelenségüket, durva játékba kezdtek és Ake Rademachert a belga bíró ki is állította. Ezután esett Németh ötödik gólja, majd egy perc múlva Vértssy egyedül leusztva, bevágta a hatodik magyar gólt.

6:0-ra vezet a magyar csapat, amikor láthatólag lefékezett, amikor Shulze és közvetlenül utána Rademacher II. szepilett az eredményen. A magyar gólok közül Németh 4. Vértssy 2 löti

Az olimpiász egyéb eredményei

A hatodik olimpiai nap nem sok sikert hozott a magyar színeknek.

A modern pentatlonisták gyenge usztó eredményükkel erősen visszaestek a végső kialakulásnál.

A magyar birkóztók pedig a görög-romai birkóztásban sorra vereséget szenvedtek, illetve kiesetek a további küzdelmekből. Mint tegnap már jeleztük, Kárpáti és Tunyoghy sérüléseikre tekintettel

el sem indultak, s így már eleve meggyengítették a birkóztók sorait.

Bácsalmásy Péter a dekallonban jóval itthoni formáján alul szerepelt s így az utolsók között végzett.

Az eddigi félsikerért még természetesen bőséges kárpótlást nyujthat részünkre az usztók, vívók, ökölvívók és tornáztók remélhető jó szereplése.

Bárány 59.4 másodperces idővel kiesett a döntőből

Fél három óraker jelentik: A százméteres gyorsusztás középútjában a magyarok számára kedvezőtlen eredményt hoztak. Az első középfutamában a japán Miszaki 58 mp. olimpiai rekordidővel győzött. Második Tompson (USA) 59.3 mp. 3. Kalili (USA) 59.3 mp. 4. Bárány István 59.4 mp. 5. Székely András 59.4 mp.

Bárány István az itthoni formáját felülmulva a japán esodausztók és a két céltudatosan készülő amerikai rekorder szenzációs teljesítményét nem tudta elérni, de így is középfutamának 4. helyére került. Székely jóval itthoni formáján felül szerepelt, tehát sokkal jobb idővel, mint amire képesnek tartották, csak az ötödik helyre került.

A második középfutamában a japán Kavajsi 59 mp. idővel győzött. 2. Al Schwartz (USA) 59.2 mp. 3. Takaisi (Japán) 59.5 mp. 4. Spence (Kanada) 59.5 mp.

Bárány ideje az első középfutamában és Székely ideje is egytized másodperccel jobb, mint a második középfutamból döntőbe került Takaisi ideje, de az olimpiai versenyszabályok szerint nem az időeredmény számít, hanem a középfutamok helyezése s így mind a két középfutamból az első három küzd ma az olimpiai bajnokságért.

A szenzációs eredményeket hozó klasszikus usztáztásban, ahol nagy

A lap ára 20 fillér

A hatodik olimpiai nap után a következő eredményekről számolhatunk be:

A pentatlon eredménye

Szombaton délben bonyolították le a modern pentatlon utolsó versenyszámát, a négykilométeres mezői futóversenyt. Somfay Elemér az erős konkurenciájában tizedik lett, Benkő Tibor a tizenegyedik helyen végzett, míg Petneházy Lajos a tizenharmadik lett.

A modern pentatlon végső helyezéseiben Somfay Elemér a hetedik helyre jutott, Benkő a tizenharmadik, Petneházy a tizenkilencedik helyen végzett. Olimpiai bajnok: a svéd Oxenstierna 32 ponttal, Somfay a hetedik helyen 52 és fél pontot szerzett.

A modern pentatlon első 4 helyezetteje a következők:

1. Oxenstierna (svéd) 32 ponttal,
2. Bo Lindman 35 ponttal,
3. Mayo (USA) 38 ponttal,
4. Thofeld (svéd) 39 ponttal.

A dekaton verseny állása

Az olimpiai dekaton versenyben szombaton a 110 méteres gátfutást bonyolították le.

1. Wégner (német) 15.4 mp, 2. Tistal 15 p 5 mp, 12. Bácsalmássy Péter 17 p. 7 mp.

Az olimpiai dekaton 6.ik mérkőzése a diszkonzvetés volt, melyben Bácsalmássy a 3-ik helyen végzett 41.45 méterrel.

Eredmények: Első Bausch (USA) 44.58 m. 2. Sjewerth (német) 44.54 m. Harmadik: Bácsalmássy Péter 41.45 m. Az olimpiai dekaton ponthelyezése az eddigi versenyszámok után a következők:

1. Sjewerth (német) 6028.25 pont.
11. Bácsalmássy Péter 5172.81 pont.

Egyéni törverseny:

Olimpiai bajnok: Marvi (Olaszország).

2. Lewis (USA).
3. Gaudini (Olaszország).
4. Gudrogna (Olaszország).
5. Lloyd (Anglia).
6. Casimir (Németország).

400 m.-es síkfutás:

Olimpiai bajnok: Carr (USA) 46.2 mp. olimpiai és világrekord.
2. Eastman (USA) 46.4.
3. Wilson (Kanada) 47.4.
4. Walters (Délafrika) 48.2.
5. Gordon (USA) 48.2.
6. Golding (Ausztrália) 48.8.

A rendet fenn kell tartani

Az egységspárt csütörtöki értekezletén a miniszterelnök részéről elvi jelentőségű kijelentések hangzottak el. Ugyan a külföldön, mint a külföld egyes köreiből sokan beszélnek arról, hogy Magyarországon kivételes állapot áll fenn. Ezeknek a szóbeszédnek most új tápot adott a két kommunista kivégzése, akiket még tíz évvel ezelőtt elkövetett gyilkosságok bünei terheltek. Nincs olyan kormány és nincs olyan közvélemény, amely a kivételes állapotot önmagáért tartaná fenn, csak azért, hogy legyen. A kivételes állapot fenntartásának szükségessége éppen azokban az újból és újból jelentkező kommunista megmozdulásokban találja igazolását, amelyekről kiváló politikai rendőrségünk mindenkor idejében rántja le a leplet. Az olyan súlyos megpróbáltatásokon átment országnak, mint Magyarország, létérdeke a rendfenntartás. Nemcsak a trianoni békeszerződés határtalan kegyetlensége, amely Magyarországból gazdaságilag és néprajzilag egészségtelen csonkot csinált, nemcsak a világgazdasági krízisnek nálunk is természetesen érezhető következményei teszik elsősorban szükségessé, hogy a felelős magyar kormány a nehéz viszonyokra való tekintettel minden erővel tartsa fenn a rendet, hanem az 1919-es kommunista rémuralom szörnyűségeire való visszaemlékezés. Olyan ország, amely maga nem próbálta, hogy mit jelent az egész középosztály törvényen kívüli helyezése s az évszázados intézmények felrugasza a legféltelenebb önkényuralom segítségével, az talán meg sem értheti a kommunistákkal való szembenállás lelkiállapotát azok részéről, akik egyszer már elszenvedték a terrort, az igazságtalanságot és a halálos üldözést.

Helyesen mondta a miniszterelnök, hogy a statárium nem politikai okokból és a politikai vélemény elfojtása céljából áll fenn, hanem éppen annak a kisebbségi terrornak, amelyet a háború befejezése után elszenvedtünk, az emléke és újabb próbálkozásai teszik szükségessé. Ez a kisebbségi terror a legkegyetlenebb gyilkosságokkal tartotta fenn magát s másként még arra a rövid

pár hónapra sem tudta volna biztosítani az uralmát, hiszen a nemzet egyetemének lelkiületétől és felfogásától teljesen távolállt ezeknek az importált eszméknek a vérrel-vassal való keresztülhajszolása. Az ilyen tettek emlékével terhes kísérletet sohasem lesz hajlandó a magyar nemzet politikai véleménynyilvánításnak tekinteni és sohasem lesz hajlandó elfogadni. A közvéleményt egyenesen megnyugatja a miniszterelnöknek a kijelentése, amely szerint minden rendelkezésre álló eszközt fel fog használni arra, hogy ez a kisebbségi terror meg ne ismétlődhessen.

Az ország köznyugalmának a biztosítása teszi egyedül lehetővé azt, hogy a külföld egyes államaival barátságos, egyre javuló viszonyt tartsunk fenn, sőt kiviteli egyezményeket köthessünk. E gondolatmenet kapcsán a miniszterelnök megemlékezett a német választások kimeneteléről, illetőleg az ezeket megelőző kormányváltásról. Mindezek az események azonban semmit sem változtattak azon a barátságos viszonyon, amelyben Németország és Magyarország egymáshoz állanak. Kézszelhető bizonyítéka ennek az, hogy éppen most tudunk perferálni Németországgal bizonyos gazdasági megegyezéseket. Olaszországról is külön megemlékezett a miniszterelnök, kiemelve azt az őszinte barátságot, amelyet az olasz nép nem szűnik meg irántunk tanúsítani s legutóbb a balillák magyarországi látogatásával újból megpecsételt.

A konferenciáknak a korszakában, amilyen a mi korunk is s amelyre a miniszterelnök is célzott beszéde egy részében, minden ország létérdeke, hogy erélyes, de igazságos, biztos alapokon álló kormány legyen. A nemzet közvéleménye csak megnyugvással veheti tudomásul a legilletékesebb helyen kifejezett kemény akaratot arról, hogy az eddig biztosított és megőrzött rend a jövőben is megmarad s annak lefőbb öre a magyar kormány minden erővel biztosítani fogja a nemzet békés fejlődését.

Érdekes amerikai kirándulók vannak Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Érdekes külföldi vendégei vannak Debrecennek. Pénteken délután saját autóján ide érkezett Clark Agnew amerikai festőművész magyar származású feleségével. A kiváló amerikai festő Laky László meghívása folytán jött le Debrecenbe és most nem győz eleget hálálkodni ezért. Egy hétig fog Debrecenben, illetve a Hortobágyon tartózkodni.

Az amerikai KIE-mozgalom után pedig három amerikai diák érkezett szombaton Debrecenbe. Georges Forbes, a yale-i egyetemen végzett építész, Doudly Blossoms yale-i diák és Robbins Strong, a Debrecenben is járt KIE világszövetségi titkárnak, Tracy Strongnak a fia.

Már régebben Debrecenben tartózkodik egy amerikai diák, William Batt, akinek édesapja egyik

nagy vállalat igazgatója, nemrégiben lett az amerikai—debreceni baráti bizottság elnöke.

Az amerikai vendégek Debrecenben való tartózkodásának az ad különösebb jelentőséget, hogy ezeket már nem a véletlen hozta el Debrecenbe, hanem határozott utasításra jöttek. Tracy Strong, aki a KIE-mozgalomon keresztül ismerte meg Debrecen, saját fiát és még két kiváló fiatalembert küldött el Debrecenbe.

Az amerikaiak szombaton este az Angol Királynő kerthelyiségében vacsoráztak, ahol Laky László, Serly Sándor és ifj. Serly Gusztáv voltak együtt a vendégekkel.

Az amerikai vendégek egy pár napig maradnak csak Debrecenben, addig azonban komoly vizsgálódásokat folytatnak, mert szeretnék megismerni az igazi magyar életet.

Franciaország kereskedelmi egyezményt köt Amerikával

Franciaország és Amerika között tárgyalások indultak kereskedelmi egyezmény megkötése érdekében. A Matin értesülése szerint Walter Edga, Amerika párisi nagykövete, emlékiratot nyújtott át a külügyminisztériumban, amely emlékirat felsorolja Amerika kívánalmait. Amerika kifogásolja először a kontingentális rendszert, másodsorban a nem régebben kötött francia-belga kereskedelmi egyezményt, amely a kontinensről eredő rezet olyan kedvezményes elbánásban részesíti, amelyet az amerikai réz nem élvez.

A lap szerint a tárgyalások mögött tulajdonképpen az a mindkét fél részéről többé-kevésbé bevaltott szándék rejlik, hogy a hadiadósságok kérdését összekapcsolják a két ország közötti kereskedelmi megegyezés kérdésével.

Walter Edge Herriot-val folytatott legutóbbi megbeszélése során hangsúlyozta, hogy a két ország közötti kereskedelmi megegyezés a pénzügyi kérdések elintézésére igen kedvező befolyással lenne. Francia részről hangsúlyozták, hogy hajlandók bizonyos amerikai termékeket különös kedvezményben részesíteni, de Franciaország ellenszolgáltatásként bizonyos pénzügyi engedményeket kívánna.

A lap felhasználja ezt az alkalmat, hogy állást foglaljon Borah szenátor legutóbbi javaslata ellen. A hadiadósságok és a kereskedelmi kapcsolatok összekapcsolása — írja a lap — sokkal természetesebb és elfogadhatóbb volna, mint az adósságok és a leszerelés kérdésének összekapcsolása, — amint azt Borah szenátor javasolta.

Az OTI igazgatósága feliratban kéri a belügyminisztert az adminisztráció egyszerűsítését és az orvosok létszámának csökkentését

Budapest, augusztus 6.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet Igazgatósága szombaton délután ülést tartott, amelyen foglalkozott az OTI szanálásának, elsősorban a tarbevelt járulékok és segélyek csökkentésének problémájával. Az OTI elnöksége előterjesztette Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter leiratát, amely szerint a miniszter hozzájárul az adminisztrációs kiadások csökkentéséhez, a kórházi és ápolási költségeknél megtakarításokat tervez s az orvosok díjazását a csökkentett taglétszámmal akarja arányba hozni.

A miniszteri leirat szerint a belügyminiszter és az állami szolgálatból átvett OTI-tisztviselők nyugdíjterheinek kérdését a legközelebbi időn belül letárgyalja a pénzügyminiszterrel és e tárgyalás eredményeként a nyugdíjterheknek az államra eső részét átvállalja.

Az igazgatóság letárgyalta az el-

nökség előterjesztését és úgy határozott, hogy a nyitvamaradt kérdések tisztázása érdekében újabb feliratot intéz a belügyminiszterhez. Ebben a feliratban azt az álláspontot juttatja kifejezésre, hogy a miniszter eddig még nem teljes mértékben tett eleget törvényes kötelezettségeinek, amelyben az adminisztráció csökkentésének előírt törvényes mértékét még nem hajtotta végre. Az igazgatóság határozott formában kéri az adminisztráció további egyszerűsítését, valamint az orvosok létszámának csökkentését. A járulékok leszállításához csak abban az esetben járulna hozzá, ha e felsorolt intézkedések nem lennének elegendőek az OTI költségjének egyensúlyba hozatalára.

Az igazgatóság egyébként elhatározta, hogy rendelkezésre álló tőkét telekvásárlásba és házépítésbe fekteti. Előreláthatóan egyelőre két hatalmas bérbázis foglak építeni.

Nincs kilátás arra, hogy végleges kereskedelmi szerződést kössünk Ausztriával

Pécs, augusztus 6. A magyar kereskedelmi delegáció ma visszalépett Budapestre, ahová a jövő hét második felében várják az osztrák kiküldötteket. A közbeszódot a tárgyalási anyag áttekintésére és arra használják, hogy jelentést te-

gyenek a két kormányknak. A modus vivendi megkötése óta beható tárgyalás folyik a végleges szerződés ügyében. Egyes pontok tekintetében messze szemelőt

ellentétek mutatkoznak.

Tekintettel erre, a magyar delegáció azt a javaslatot tette, hogyha a modus vivendi lejártáig rendelkezésre álló rövid idő alatt nem sikerülne a végleges szerződést felé hozni, csatlózzák a mostani modus vivendihez ez újabb, lehetőleg hosszabb időre szóló ideiglenes megegyezést.

Wohlau mellett bezúrták egy áruháza kirakat ablakait. Rostenburgban ráöltöttek két hazafelé tartó nemzetiszocialistára, anélkül, hogy eltalálták volna őket. Gerdauen mellett a Hitler-ifjúság 16 tagját politikai ellenfeleik megdadták és bántalmazták.

Hindenburg, augusztus 6.

Mintegy tíz kommunista ma reggel támadást kísérelt meg a nemzeti szocialisták itteni rohamcsapata ellen. — Kodolásokkal több ablaküveget betörték és egy nemzeti szocialistát megsebesítettek. A támadás folyamán több lövést adtak le. A lövések zajára oda-siető rendőrség elől a kommunisták elmenekültek.

Hitler megkezdte tárgyalásait a birodalmi kormány tagjaival a hatalom átvételéről

A kommunista terror tovább tombol a nemzeti szocialisták ellen

Berlin, augusztus 6.

A késő éjszakai órákban elterjedt hírek szerint Hitler váratlanul Berlinbe érkezett. A hírek valódiságának megállapítása végett politikai személyiségek telefonon felhívták a müncheni Barna Házat, ahonnan azt a választ kapták, hogy Hitler rövid időre a bajor hegyekre utazott. Ezzel szemben a Deutsche Allgemeine Zeitung fenntartja azt az értesülést, hogy Hitler tényleg Berlinbe érkezett, de megérkezését titokban tartják, miután a nemzeti szocialisták vezetője rövid tartózkodás után visszautazik Berchtesgadenbe, ahol néhány napos pihenőt tölti, hogy Hindenburg birodalmi elnök fogadja-e ezúttal Hitlert, az bizonytalan, a nemzeti szocialista körökből származó értesülés szerint a kihallgatás egyelőre nincs terbe véve.

Hitler utazásával kapcsolatban rámutatnak a nemzeti szocialista párt berlini organumának, az Angrifinek legutóbbi számában megjelent cikkére, amely igen nyomatékos figyelemfelhívást intéz a nemzeti szocialista rohamcsapatok címére.

A cikk komolyan hangsúlyozza, hogy a nemzeti szocialistáknak semmi okuk sincs arra, hogy a hidegvérüket elveszítsék és meggondolatlan cselekedetekre ragadtassák magukat, amelyek a párt vezetőinek terveit keresztelhetik. Néhány hét múlva a párt akadály nélkül átveheti a kormányhatalmat a birodalomban.

Ezzel kapcsolatban azt állítják a nemzeti szocialistákhoz közelálló körökben, hogy Hitler nem, mint eddig szokta, a Kaiserhof-szállodában vett szállást, hanem egyik legbizalmasabb hívének, Göhring szolgálaton kívüli kapitányának lakásán szállt meg, aki mint ismeretes, a legutóbbi napokban beható tanácskozást folytatott Gayl belügyminiszterrel. — Bracht poroszországi kormánybiztossal, sőt a legközelebbi napokban Schleicher birodalmi hadügyminiszterrel is tárgyalni fog.

Kommunista merényletek a nemzeti szocialisták ellen

Königsberg, augusztus 6. Főrendőrségi jelentés szerint ma éjszaka baloldali radikálisok, akik a közeli vendéglőből és a szomszédos házakból odaszegrelőkkel 90 főnyire erősödtek meg, rátámadtak két polgári ruhás rendőrré, a fegyveres rendőrök azonban szét tudták verni őket. Tizenöt baloldali radikálisnál az éjjel végzett házkutatás során pisztolyokat, puskákat, löszert, oldalgyereket, töröket, gumibotokat és boxergyűrűket találtak. A fegyverek tulajdonosait letartották.

A rendőri jelentés a következő tíz-

tízott terrorakciókról számol be: Három benzinkutomból és öt gyújtogatás. Harmincegy tettes beismerő vallomást tett és kijelentette, hogy a rohamcsapat-alakulatokhoz tartozik. — Köztük hat alacsonyabb vezetőállást tölt be.

Tegnap és ma éjjel a környék különböző helyiségeiben fordultak elő politikai összejövendők és zavargások. A nyugatporoszországi Rosenbergen egy kommunista lakásának ablakán keresztül három lövést adtak le, amelyek azonban célt tévesztettek. Ugyanitt szerencsétlenül járt egy örült iramban hajtó motorkerékpáros, akinél két pisztolyt és 53 töltényt találtak. A motorost letartóztatták. Allenburgban

Wohlau mellett bezúrták egy áruháza kirakat ablakait. Rostenburgban ráöltöttek két hazafelé tartó nemzetiszocialistára, anélkül, hogy eltalálták volna őket. Gerdauen mellett a Hitler-ifjúság 16 tagját politikai ellenfeleik megdadták és bántalmazták.

Hindenburg, augusztus 6.

Mintegy tíz kommunista ma reggel támadást kísérelt meg a nemzeti szocialisták itteni rohamcsapata ellen. — Kodolásokkal több ablaküveget betörték és egy nemzeti szocialistát megsebesítettek. A támadás folyamán több lövést adtak le. A lövések zajára oda-siető rendőrség elől a kommunisták elmenekültek.

Németország, Japán és Olaszország kilép a népszövetségből

Páris, augusztus 6.

Az Echo de Paris jelenti Londonból: Politikai körökben makacsul tartja magát az a híresztelés, hogy Japán, Németország és Olaszország legközelebb ki fog lépni a Népszövetségből. A tokiói kormány elnökétől szándéka ez, ha a Dayton-jelentés kedvezőtlen lesz Japánra nézve. Németország pedig rögtön bejelenti kilépését, mielőtt nemzeti szocialista kormány kerül hatalomra. Ez azután kedvező alkalom lesz Olaszország számára, hogy szintén

háttal fordítson a Népszövetségnek.

Londonban a kilépési hírekkel kapcsolatban azt ajánlják Franciaországnak, hogy a leszerelés kérdésében tegyen Németországnak újabb engedményeket. Londonban szó van arról, hogy Németország párizsi nagykövetvé esetleg Papent nevezik ki, v. Hoesch pedig vagy Londonba vagy Washingtonba kerülne. Ha Londonban nem Hoeschet nevezik ki akkor a londoni nagykövetséget Bülowra bízzák.

Kreuger családi botránya kormányválságot okozott Svédországban

Lemondott a svéd miniszterelnök

Stockholm, augusztus 6.

A stockholmi lapok egy része ma reggel azt a hírt terjeszté, hogy kormányválság áll küszöbön. E híradás szerint a király megszakította üdülését és ma reggel hirtelen visszatért Stockholmba. A mai nap folyamán koronatanács lesz, amelynek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Különösen nagy feltűnést kelt az az hír, hogy a kormány három tagja katonai repülőgépen Kalmarba ment, ahol Gusztáv király vonatjára szállt. A menetrend-szerű vonat a király kívánságára várt, amíg a miniszterek megérkeztek. Eckman miniszterelnök nem világította meg a lapudósítók előtt a válság okait. Hír szerint nagyjelentőségű gazdasági

természeti döntések állanak küszöbön, amelyek a Kreuger bankkal állanak összefüggésben.

Hivatalos közlés szerint Eckman miniszterelnök ma délután átnyújtotta a királynak lemondását. Az elhatározás hivatalos megokolásáról kommuniké fog megjelenni. A kormány többi tagja hivatalban marad. A király rendkívüli koronatanácsot tartott. Hír szerint a külügyminiszter, vagy az igazságügyminiszter veszi át a kormányelnökséget.

Hivatalos jelentés szerint Eckman miniszterelnök azért mondott le, mert ez év februárjában Kreugertől a néppárt céljaira, amelynek a volt miniszterelnök vezére volt, 50 ezer koronát fogadott el. Az összeget visszafizették

a Kreuger csődbizottságnak.

A néppárt a múlt év július havában hasonló összeget fogadott el Kreugertől, amelyet szintén visszafizettek.

Negyvenezer kínai kommunista körülfárta Hankaut

Berlin, augusztus 6.

Itteni lapoknak jelentik Tokióból, hogy Hankaut 40.000 főnyi kínai kommunista hadsereg körülfárta. A kormánynak a kínai vörös hadsereg leküzdésére kiküldött csapatai, közöttük a 30., 31. és 88. dandár és a 12. hadosztály, a forradalmárokhöz csatlakoztak. Csiangkaisek erre az aggasztó fordulatra személyesen átvette a kormánycsapatok vezetését.

Kifogták a Niobe egyik halottját

Kiel, augusztus 6.

A keleti tengeri állomás jelentése szerint tegnap délután a buvárok a Niobe szerencsétlenségének színhelyén megtalálták Leisewitz János Joachim allenstein matróz holttestét. Ez az első halálos áldozat, akire a Niobe elsüllyedése óta rátaláltak.

Bányakatasztrófa Japánban 57 halottal

Tokió, augusztus 6.

Súlyos bányalégrébbanás történt a Sorachi-szénbányában, Hokaido mellett. A szerencsétlenségnek ötvenhét áldozata van. Csak két bányász maradt életben. Már eddig is harmincha halottat húztak ki a felrobbant bányából; semmi remény sincs arra, hogy a többi huszonegy bányászt élve megmenthessék.

Tífuszos gyilkosság az országúton

Nyugtalanító titok Japannal a katasztrófa mögött, amelyet tegnap fedeztek fel Winchesterben, Winchester közelében az országúton egy sportruhás férfit halva találtak kétüléses autójában. A vizsgálat nyomában megállapították, hogy a férfit agyonlőtték. Személyazonossága is nehézség nélkül kiderült. A halott F. J. Buckley Ruthford, nyugalmazott katonatiszt és Miss Helen Saintsbury, az ismert színésznő férje, akit az idén áprilisban vett feleségül.

Helen Saintsburyt megpróbálták értesíteni a katasztrófáról, de senki sem ismerte tartózkodási helyét. Minden jel arra vall, hogy valahol a kontinensen van. Lady Ruthford, a halott édesanyja azonban nyomban a helyszínre érkezett és ráismert a fiára.

A katasztrófát a kora reggeli órákban fedezték fel. Hét óra után, mikor megtalálták, kezében revolverrel, a teste még meleg volt. A rendőrség azt gyanítja, hogy nem öngyilkosság hanem gyilkosság történt. Az autóban ugyanis három üres töltényt találtak, a revolverből viszont csak egy töltény hiányzott. A gyilkosság oka egyelőre ismertlen. Ruthford előkelő és gazdag családból származott és nemrég elhunyt atyjától közel százezer fontot örökölt.

Flveszett

kedvenc tárgya, állítja?
Csak egy hirdetés Kosuth-otca á

Változatos előadások a Nyári Egyetem programjában

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Szombaton délelőtt 9 órakor a Nyári Egyetem programját Juhász Géza irodalomtörténetiről „A magyar költői stílus fejlődése” című előadásorozata nyitotta meg. Vázolta a rönkszansz és barokk stílus útját a magyar irodalomban. Előadását szemelvényekkel tette élvezetesebbé és szemléletesebbé. Nagy érdeklődés kísérte ezt az érdekes előadást és Juhász Géza merész feladatát egyre növekvő sikerrel oldja meg.

Az átöröklés rejtelméről

Tíz órakor a debreceni egyetem kiváló magántanára, dr. Zih Sándor tartotta meg „Az átöröklés rejtelméről” szóló előadását.

Ezt a látszólag elvont témát az előadó oly könnyedén és annyi műveltséggel oldotta meg, hogy egyik legérdekesebb és vonzóbb előadás volt.

Utána dr. Mendöl Tibor, a Földrajzi Intézet tanársegéde fejezte be „Az alföld földrajza” címen előadásorozatát. Ez a ciklus a németek és németes műveltségű északi népek számára volt s a kiváló fiatal tudós képekkel és térképekkel is illusztrálta.

Olasz ujságíró előadása

Délután fél 6 órakor Giuseppe Marcherioni olasz ujságíró tartott elő-

adást a fascizmusról. Előadását, melyet dr. Tassy Ferenc tolmácsolott, nagyszámú közönség hallgatta végig, ezzel is dokumentálván meleg érdeklődését és bámulatát az iránt az államforma és politikai irány iránt, amely Itáliát ujjírtéremeltette. Macherione történelmi visszapiillantást nyújtott a fascizmus kezdetéről, majd a mostani helyzetet ismertette és rámutatott arra, hogy Olaszország mai nagyhatalmi állását kizárólag a fascizmusnak és az azt megteremtő Mussolini politikai zsenijének és egyéniségének köszönheti.

Este 8 órakor vitéz dr. Haász Aladár miniszteri tanácsos tartott olasznyelvű előadást a magyar kultúra szervezeteiről. Erről a nagyjelentőségű előadásról külön cikkben számolunk be.

Utána — a nap méltó befejezéséül — a fascizmus kilencedik évének alkotásait ismertető „Anno IX.” című filmet mutatták be, annak bizonyítékául, hogy a fascizmus ma is friss lendülettel működik Itáliában. A debreceni közönség erre az alkalomra zsufozásig megtöltötte a Déci-múzeum hatalmas előadótermet és a filmet a legnagyobb érdeklődéssel nézte végig.

A filmet Wallisch Oszkár egyetemi lektor vezette be és magyarázta meg hozzáértéssel. Az emelkedett hangulatú estélyt az Arany Bika Booskai termében vacsora és tánc követte.

Pukánszky Béla professzor előadása a Nyári Egyetemen

A szombati gazdag és érdekes program méltó folytatásaként kerül sorra hétfőn délután 6 órakor dr. Pukánszky Bélának, a Magyar Tudományos Akadémia egyik legifjabb tagjának előadása, amelyben az irodalomkutatás újabb nézőpontjait mutatja be a közönségnek. Ez az előadás különös figyelmet érdemel az előadó személyénél fogva, aki közvetlen s mégis lendületes és emelkedett előadási modorban nyújt bevezetést azokba a kérdésekbe, amelyekről ma művelt magyarok között annyi szó esik. Pukánszky professzor neve ma már nemcsak Magyarországon ismeretes, hanem külföldön is, ahol a magyarországi németnyelvű irodalomról írt nagy monográfiája nagy feltűnést keltett és sikert aratott. A Nyári Egyetem közönségének egyrésze meg-

emlékszik tavalyi előadására, amely a kurzus egyik legvonzóbb eseménye volt. Második előadását kedden reggel 9 órakor tartja, ezúttal német nyelven. Ennek címe: A magyar-német kulturkapcsolatokról. Mint értesülünk, a Nyári Egyetem vezetősége a nagy érdeklődésre való tekintettel, erre az előadásra vendégeket is szívesen lát.

A hétfői programon ezenkívül a bevált debreceni előadók szerepelnek. 10 órakor Wallisch Oszkár egyetemi lektor kezdi meg előadásait a Magyar irodalom nagyjairól vetített képekkel, míg Pukánszky Béla előadása előtt 5 órakor Hankiss János tartja első magyar nyelvű előadását: „Új irodalomszemlélet felé” Schwalm Amadé budapesti egyetemi magántanár hétfőn 9 órakor kezdi meg „Magyarország és népe” című előadásorozatát.

A Nyári Egyetem hétfői és keddi programja

Hétfőn este vacsora után a Nyári Egyetem hallgatói cserkészklubba hivatalosak a Csónakázó tónál.

Kedden 10 órakor Schwalm professzor folytatja német nyelvű földrajzi előadását, majd Tóth László nemzeti muzeumi igazgató, egyetemi magántanár olasz nyelvű kollegiuma (Magyarország és az Itala Unita) következik. Vendégelőadó jelenik meg a felolvasó asztalnál kedden délután 5 órakor, mégpedig a legaktuálisabb témával. Laurentzy Vilmos professzor (Budapest) a Világ gazdasági válság magyar vonatkozásairól ad elő s kitér a kérdés szociális vonatkozásaira is. Utána este 6 órakor Zih Sándor egyetemi magántanár folytatja érdekes előadását az átöröklésről. A Nyári Egyetem igazgatósága lapunk útján kéri a közönséget, hogy az előkelő vendégelőadók e hetében pontos megjelenésével biztosítsa a gazdag program hibátlan lebonyolítását. A kiváló előadók előadásain a Nyári Egyetem igazgatósága szívesen látja Debrecen város kultúra iránt érdeklődő közönségét.

Kedden este kerül sor a második hangversenyre is, amelyen Vajda Julia és Oláh Emil magyar dalokat és operarészleteket mutatnak be. Tanpók Béla professzor pedig bevezető előadást tart a Magyar zene fejlődéséről. Az első hangverseny példátlanul forró sikere után minden remény megvan arra, hogy a második is osztatlan tetszést arat és szépen egészíti ki a Nyári Egyetem tudományos és művészeti programját. A hangverseny este pontosan félkilenc órakor kezdődik.

Haász Aladár dr. miniszteri tanácsos előadása a debreceni Nyári Egyetemen

Augusztus 6-án, szombaton este vitéz Haász Aladár dr. miniszteri tanácsos tartotta meg olasz nyelvű előadását a magyar kultúra szervezeteiről. Érdekes történelmi visszapiillantás után a háboruutáni intézményeket és tevékenységeket ismertette, különösen kiemelve a magyar specialitásokat, a magyar kultúra önálló alkotásait,

Előadását a Déci-múzeum stílusos előadási termében zsufozásig megtöltött közönség nagy lelkesedéssel fogadta s az olasz hallgatók nevében Enzo Bellavigna köszönte meg formás beszéddel, míg a magyar közönség és az egyetem nevében dr. Hankiss János

professzor mondott köszönetet az előkelő vendégnek, akit külföldön is előnyösen ismernek. Az előadó az egyetemeken és az akadémián kívül tüzetesen ismertette a gyűjteményegyetem, a természettudományi és az ösztöndíjtanács példászerű szervezetét.

Bolivia és Paraguay háboruja

London, augusztus 6. Asuncioni félhivatalos nyilatkozat szerint Paraguay nem hajlandó fegyverszünetre mindaddig, amíg Bolivia megtartja az általa elfoglalt erődöket. Az Egyesült Államok és a négy közvetítő semleges délamerikai hatalom visszautasította Bolivia fegyverszüneti javaslatát, amelynek alapján Bolivia megtartaná az elfoglalt erődöket.

A közvetítő hatalmak felszólították Boliviát az ellenségeskedések azonnali beszüntetésére.

Newyork, augusztus 6.

A Gran Chacoért folyó harcban az utolsó 24 órában a paraguayi csapatok jelentős sikereket értek el. Az erről szóló hírek Paraguyban nagyban emelték a harci kedvet.

Példátlan hossz tombolt a newyorki tőzsdén

London, augusztus 6. A newyorki tőzsdén orkányszerű hossz söpört végig, olyan vételkedéssel, amintőre az utóbbi 3 év alatt nem volt példa.

Mintegy félóra alatt 600 ezer darab részvény cserélt gazdát.

London, augusztus 6. A newyorki tőzsdén tovább erősödött a hosszmogalom. A tegnapi forgalom meghaladja a 2,700,000 darabot. Néhány mezőgazdasági gépgyár részvénye rakétaszerűen emelkedett, amit főként annak tulajdonosának, hogy 30 millió dollár alaptőkével gabonaértékesítő központ vagy szindikátus alakult Cutter csikágói gabonagyáros vezetésével. A szindikátus azonnal át fogja venni a Farm Board 50 millió bushelyi ga-

bonakészletét, amely az előző termésből maradt hátra. Még sokkal nagyobb fontosságot tulajdonosnak egy, a bankkörökből kiinduló igen erős, kimondottan általános áremelési mozgalomnak, amelyet Hoover elnök is támogat és amelynek első megnyilvánulása egy nyersanyagbeszerzési szindikátus megalakítása. A newyorki bankárok ugyanis elnökük, Owen Young vezetése alatt és Eugen Meyer, a Federal Reserve Board elnökének támogatásával elhatározták, hogy nyersanyagbeszerzési társaságot alakítsanak, amelyet a rekonstrukciós hitelintézet fog finanszírozni. Remélik, hogy az így előidézett vásárlási hullám emelni fogja az árszínvonalat, növeli a tőkét és új munkalehetőségeket fog teremteni.

Franciaország revízió alá veszi kereskedelmi szerződéseit

Páris, augusztus 6. Az országos gazdasági tanács ma a kormány megbízásából Franciaország külkereskedelmi politikáját tette vizsgálat tárgyává. A bizottság úgy véli, hogy a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok rendes menetének helyreállítása érdekében le kell mondani ugyan a zárt gazdasági rendszerről, a jelenben azonban a tel-

jes szabadság védelmét célzó intézkedéseket még fenn kell tartani. A vámvédelmet a jelen szükségleteihez kell alkalmazni és kevésbé merevebbé kell tenni.

A legnagyobb kedvezmény elvének alkalmazását korlátozni kell. A bizottság úgy véli továbbá, hogy a jelenben érvényben lévő kereskedelmi szerződéseket revízió alá kell venni.

Nagyszabású Csáky-émlékünnepet rendez a debreceni katolikus egyház

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Augusztus 28-án lesz kétszáz éve, hogy váratlanul siri álomra hunyta le szemét a váradi egyházmegye akkori bíborospüspöke, gr. Csáky Imre. Holttestét előbb az ő alapította szőlősi templom sekrestyéjében helyezték nyogóvára, majd elhalálózása első évfordulóján nagy ünnepélyességgel áthozták Debrecenbe s itt helyezték el a templom alatt levő kriptában. Debrecenhez egyből tekintetben is erős szálak fűzték Csáky bíborost, hiszen az ő közbenjárására kötelezte III. Károly király Debrecen város előjáróságát, hogy templom, plébánia, iskola és ferences rendház céljaira alkalmas telket jelöljön ki. Ő nevezte ki az első plébánost is Debrecenbe Keczer István személyében, majd szerződést köt a piaristákkal, akikre rábízta mind a lelki-
násztorkodást, mind az elemi okta-

tás végzését. Ilyenformán Csáky bíborost méltán lehet a debreceni katolicizmus megalapozójának nevezni. Érthető, hogy a debreceni katolikusok őszinte kegyelettel gondolnak reá állandóan s egészen természetesen, hogy halálának kétszázéves fordulóját minden külső pompa és fény mellőzésével ugyan, de azért bensőséges és ünnepi keretek között akarják megülni.

Az eddigi tervek szerint, mivel augusztus 28-a ezidén vasárnapra esik, másnap, hétfőn reggel ünnepélyes rekviemert tartanak, amelyet dr. Lindenberger János ap. kormányzó pontifikál s amelynek keretében ugyancsak az apostoli kormányzó a szószékről emlékbeszédet mond. A gyászmise alatt a kitünő Szent László Dalegyet férfikórusa énekel. Az emlékünnep részleteiről ideje korán értesítjük majd olvasóinkat.

Értesítés!

Alulírott cégek tisztelettel hozzuk a „Takarékosság” könyvecskéivel vásárlók tudomására, hogy a „Takarékosság” Részvénytársaságot saját kezelésünkbe átvettük. Mivel így a kereskedők ezentul saját Irányításuk és ellenőrzésük mellett eszközlik a „Takarékosság”-i könyvecskékre való hitelezést, a vásárlók teljes mértékben biztosítva lesznek, úgy az előzékeny, mint a szolid kiszolgálás tekintetében.

Tisztelettel: „Takarékosság” Kereskedelmi R. T. kötelékébe tartozó cégek.
(Hiteliroda: Debrecen, Deák Ferenc u. 6.)

Sesztina Lajos vaskereskedés,
Horn és Erdélyi szőnyeg, függöny,
Nagy József szűcs,
Klein Miksa nődivat,
Debreceni Üvegkereskedelmi RT.
üveg, porcellán,
Kántor Ernő és Társa bazár, háztar-
tási cikkek,
Csáthy Ferenc RT. könyv, papír,
Rózsa áruház nőruha, kabát,
Katz Andor rádió, csillár, kerékpár,
gramofon,
Földes Sándor rádió, elektrotechnika,
dr. Szöllősi Tibor fogorvos,
Dankó temetkezési intézet,
Falussy Károly ezüstkorszor cipész-
mester.

Benyáts Emil nődivat és cipő,
Kaszanyitzky Endre üveg és por-
cellán,
Engel László órák és ékszerész,
Debreceni Működgyár RT. sirkő, épi-
lési anyag,
Lám Sándor üveg és porcellán,
Fáipar RT. butor, lakberendezés,
Schreiber Adolf nőruha, kabát,
Kardos Jenő drogueria,
„Frici” kalapszalonnőikaip,
Körző drogueria illatszerek,
Központi drogueria illatszerek,
Lóbl Gyula látszerész,
Epstein Izidor bazárárus,
Nemes Gábor utóda cipő,
Brüll Sándor fogász.

ifj. Ábel Aladár műkertész,
Urbanovits Miksa férfitiszabó,
Kardos László vászon és fehérnemű,
Halmágyi S. Utóda nőikabát, ruha,
Magyar Ruháipar férfikabát, ruha,
Emerich Samu bazár, cipő, férfidivat,
Faforgalmi RT. tűzifa, szén,
Frank Ede férfidivat,
Bészler és Dávid vaskereskedés,
Feldheim Dezső posztó és béléssárú,
Magyar Virágház,
Ramminger hűlgyfodrász,
Goldstein Karolin fűzők.

Tengeriből és burgonyából nyolc-nyolc millió mázsával nagyobb termés várható mint a múlt évben

A hivatalos termésjelentés szerint a rozs termés kilátásai is javultak

Budapest, augusztus 6.
A földművelésügyi minisztérium szombaton délben tette közre a legújabb hivatalos termésjelentést, amely a következőket tartalmazza:

A buza aratását befejezték, hordása és cséplése folyik. A buza terméskilátásai továbbra is a közepesnél gyengébb eredményt ígérnek.

A buza

folyó évi vetésterülete 2,786.855 kat. hold, ezen a területen országos átlagban 5,68 q, összesen mintegy 15,835.400 q buza termés várható.

A július hó 20-án közzétett becslés alkalmával összesen mintegy 15,816.000 métermázsza buza termést reméltek. A múlt évben a végleges adatok szerint 2,820.567 kat. hold learatott területen kat. holdanként 7,00 métermázsza, összesen pedig 19,745.000 métermázsza buza termelt. A mostani becslés szerint tehát a folyó évben a múlt és végleges termésnél mintegy 3,906.700 métermázsával gyengébb buzatermesre számíthatunk.

A rozs

hordása és cséplése szintén folyamatban van. Továbbra is a közepesnél jobb termést ígérnek.

A rozs folyó évi vetésterülete 1,098,075 kat. hold. Ezen a területen holdanként országos átlagban 7,10 q, összesen mintegy 7,801.700 q rozstermés remélhető.

A legutóbbi (július hó 20.) becslés szerint ugyanezen a vetésterületen összesen mintegy 7,203.500 q rozstermesre számítottunk. A múlt évben összesen 5,504.880 q rozs termelt. A mostani becslés szerint a várható termésmennyiség tehát a múlt évi végleges termésnél mintegy 2,296.800 q-val többnek mutatkozik.

Az árpa

aratását befejezték. A terméskilátások két hét óta szintén javultak, továbbra is a közepesnél valamivel jobb termés várható.

Árpából összesen mintegy 6,428.900 q a folyó évi valószínű termés.

Az ideai árpatermes mintegy 1,667.900 mázsával többnek mutatkozik a múltévinél.

A zab

aratását, hordását és cséplését most végzik. Változatlanul csak közepesnél gyengébb termés várható.

A zabból összesen mintegy 2,704.400 q termésre lehet számítani.

A mostani becslés szerint az ideai terméskilátás a múltévi termésnél mintegy 764.100 q-val jobb.

A tengeri

A tengeri erőteljesen fejlődik, levélzete üde, zöld, szára magas; csöveit elegendő számban kihozta; a szemképződése igen jól halad. Kedvező időjárás esetén az idén igen jó termésre van kilátás.

A tengeri folyó évi vetésterülete 2,023.043 kat. hold. Ezen a területen kat. holdanként országos átlagban 11,28, összesen mintegy 23,033.300 q tengeritermes remélhető.

A múlt évben összesen 15,176.900

A magyar népszövetségi kölcsön árfolyama nagy áremelkedést ért el Londonban

London, augusztus 6.

A Financial Times második vezércikke nagy meglepéssel emlekezik meg a magyar népszövetségi kölcsön szolgálatáról szóló magyar hivatalos közlemény által előidézett nagyon kedvező hangulatról, amelynek következtében a kölcsön árfolyama a londoni tőzsdén öt ponttal javulva, 52-re szökött fel. A cikk igen biztató jelenségek tartja, hogy Magyarország nem követi Ausztria példáját, jöllehet, a magyar kormány is nagy nehézségekkel küzd.

A magyar kormány közleménye — folytatja a lap — a legkitűnőbb hatást gyakorolta, mert nem csak őszintén feltárta a helyzetet, hanem megmutatta azt is, hogy a magyar kormány teljes tudatában van a reá, mint adósa háruló köteletségnek. A havi valutatranszférések felfüggesztése nyilván a legkényeszerítőbb körülmények miatt történt, a tőketörlesztések felfüggesztése pedig egyáltalában nem tekinthető komoly

VISELJEN

kötött férfiöltönyt

előnye, hogy
nem gyűrődik
és nagyon tartós

25.-

BENYATS-NÁL

q szemes tengeri termelt. A mostani becslés szerint a várható termésmennyiség tehát a múltévi végleges termésnek mintegy 7,856.400 q-val többnek mutatkozik.

A burgonya

korai fajtái közepes eredménnyel már piacra kerültek. A késői fajták jól fejlődnek. A gumók elég nagy számban vannak, de sok helyen még aprók.

A burgonyának ezidőszerint közepesnél jobb terméskilátásait kedvező időjárás még fokozhatja.

Burgonyából összesen mintegy 22,797.900 q a folyó évi valószínű burgonyatermes.

Az ideai burgonyatermes mintegy 8,322.900 métermázsával többnek mutatkozik a múlt évinél.

A cukorrépa

a nagy szárazságban és hőségben csak lassan fejlődhetett; de az esőkre javult. Eddig közepesnél gyengébb hozamot ígér, de kiadós esőkre terméskilátásai még sokat javulhatnak.

Összesen mintegy 8,825.500 q cukorrépatermésre lehet számítani.

Az ideai terméskilátás a múlt évi termésnél mintegy 836.500 q-val kevesebb.

ügynek, mert hiszen már eddig is jelentékenyen túlhaladták az előirt törlesztési programot. Magyarország eljárása és bejelentett jószándéka csak becsületére válik az országnak. Nagyon kívánatos lenne, ha hasonló helyzetben levő többi adós is így tiszteletben tartaná kötelezettségét.

A Daily Telegraph és a Financial News tőzsdei rovatai kiemelik a magyar kormány hivatalos közleménye által előidézett kitűnő hatást. E hatás alatt a népszövetségi kölcsön árfolyama emelkedett és ez az emelkedés átterjedt a többi középeurópai értékre is.

Halalos ítélet Lengyelországban

Varsó augusztus 6.

A novogrodeki rögtönítélő bíróság Sakowicz Jan 33 éves gazdálkodót hűgának meggyilkolása miatt halálraítélte. Sakowicz iszákos ember volt, elítta az atyai örökséget, majd anyját és hűgát kizárta, hogy pénzt adjanak neki. — Szóváltás közben hűgát agyonlétte.

Motorbiciklin az Alföldön át a Balatonhoz

1932 július vége.

Az Alföld porából a Balaton langyos hullámaiban felüdülni! — ez a vágy fogott el. S ha még valakinek is, oldalkocsis gépe van, teljesen értendő, hogy nem a legrövidebb utat választja, hanem minél nagyobb vargabetűvel lehetőleg megnézi Szegedet is s ha meglátta Nagyöröst is, lehetőleg csak Budapesten át az új balatoni műton közelíti meg Siófokot vagy Balatonkenesét.

Szegedre legközelebbnek mutatkozik az út Szeghalom—Békéscsabán át s így a kelő nap aranyló sugarai a Derecske felé vezető országúton csillogtatják meg motorunk szépen kipucolt fémkatrészeit. Mert ilyen nagy utnak, mint ami előttünk áll, alaposan neki kell készülni. Minden csavart, tengelyt előző nap megolajoztunk, kifényesítettük a motort, a hűtőt, a kipuffogó nikkelezett lapjait, csöveit s tegnapi fáradságunk jutalmaként a jó Ariel oldalkocsis gép egyenletes ütemű, vidám pöfögéssel nyeli a kilométereket.

Indulás az alvó Debrecenből

Derecske még alszik, ahogy átruhánunk rajta, de ahogy Berettyóújfaluhoz közeledünk, az elég jó országúton mind sűrűbbek lesznek a szekerek, — van olyan is köztük, amelyik szabályosan hajt, — gyalogosok, aztán marhahajtókkal találkoztunk, mert csütörtöki nap, ugyilát, szik, hetivásáros nap van Berettyóújfalu.

Mire a falu alá érünk, szekér szekér nyomában halad s minden fel arra mutat, hogy Berettyóújfalu élénk forgalmu hely, nagy környékének vásáros központja lett. Főutcája olyan élénk piaci képet nyújt, mint a Csapó- vagy a Rákóczi-utca egy-egy forgalmasabb piackor. És a faluból kifelé menet is oly sűrűn követi egymást a szekér és piacra igyekvő gyalogos, hogy alig lépésben haladhatunk. Egy-egy kis szabad ut előtt motorunk felbug és mi is lendülettel igyekezünk az Alföld poros utain át célunk felé.

Élettel megrakott szekerek között az országúton

Zsáka, Csökmő csendesen szundikálnak a pompázó reggeli napsütésben, alig látunk az utcán egy-két embert, de az országúton sűrűn kell rátükkölni az élettel megrakott szekerekre, hogy el tudjunk mellettük sühanni.

A faluszéleken, tanyákon megdőcögő bugással zenél dalát a csépiőgép, körötte nagy porfelhő bodorodik s ha megkérdezzük egy-egy ilyen cséplőstanyából kikanyarodó szerkes gazdát: „Hogy ereszt a buza?” — mindenütt szomorú legyintéssel kezdődik a válasz: „Gyengén uram, harmadát, mint amire számítottunk.” A rozsda és aszály elvitte itt is a termés kétharmadát. A tarlók most is kopárak, szárazak. A tengerik levelei a széleken furulyázva halladoznak felénk. Az országúton lábfeleg ér a por s a zsákai tarlókön széttekintve, Arany Toldijának kezdő sorai jutnak eszünkbe: Ég a napmelegtől a kopár szik sarja...

Keresztül a Körösvidéken

Bizony már lassan a mi hátunk is érett, miközben motorunk nyelte a kilométereket és Szeghalom előtt másodszer keresztezte a Berettyót, tovább karikáztunk Körösladány felé.

A Merán-grófok parkjából messze kilátásnak a százados fák, a grófi kertészet kapuján át virágzó rózsafák intenek ki az útra s ahogy fel-

kanyarodunk az öreg református templom mellett a szép Körös-hídra, messze kilátás tárul elénk s a zöldre Körös-ártérben haragoszöld füzesek, fehér fényvel csillogó nyárfaerdők mosolyognak felénk. S ettől kezdve az egész környezet valahogy üdőbb, elevenebb. A tarlók sem fehér-sárgák már, hanem elevenzöldek, az ut mentén magasra nőt a fű s a bokáig érő por helyett a kővesut mellett alig megszáradt sárgöröngyöket lapit szét motorunk kereke.

Köröstarcsa előtt a második Köröst keresztezzük. A leapadt folyóban hűsölvő hátközépig áll a vízben a tehénescorda, fejüket magasra felnyújtva lassu lubickolással élvezik a forró júliusvégi délelőttön a langyos fürdőt, Köröstarcsán áthaladva tréfásan emlegetem utitársaimnak: Vajjon esküszik-e még a vén Mátyus? A föld, a magyar paraszt örök problémája ma is üzi-hajtja az embereket. S ha Arany János ép a tarscai magyarról írta híres versét, nem csodálom, áldott, gazdag televény föld ez, minden elevenzölden, buján, magasra nőve virul itt. Bizonyára érdemes volt érte hamisan esküdni száz évvel ezelőtt is. Hiszen akkor még a szabályozatlan Körösök áradásos iszania sarkalta dúsabb termésre a körösladányi, tarscai földeket. De ma már a Körösök meg vannak szabályozva, le vannak igazva. E száraz kánikulában csodálkozva kérdezzük, látva a sekély folyómedret: minek ez a sokméter magas töltés, hogy erős motorunk futása is megállással, ahogy felszaladunk rá? De a Körös még így is rakoncátlanok. Gondolunk csak 1925 szomorú karácsonyára. Milyen jó volt akkor is, hogy a Körösvidék minden faluját, városát a Körös-gáton kívül még külön körtöltés védi. Így találtuk ezt Köröstarcsa, Mezöberény, Békés és Békéscsaba előtt is. Mielőtt a faluba, városba be-, vagy kiérnénk, még

az országut is mindenütt megmássza a körgátat.

A Körösök partján

Mezöberényből kiindulva a tanyákra, aztán elértük a harmadik Köröst és három ives magas hidjáról messze látva, elgyönyörködtünk Békés dus határain, hol a jó Isten kegyelméből az elmúlt hónap folyamán bőven hullott az eső. Körülöttünk minden elevenzöld, friss, üdészínű. Az utakon még alig száradt fel az utolsó kiadós eső pocsolyája, a fekete jó buzatermő föld a mezei uton kökeményre taposódott, olyan kopogós, mint az aszfalt, de az ut mellett térdig érő lucernát kaszál-nak s a kétméteres tengeriszárakon két-három eső tengeri igéri a gazdag termést.

A régi Körös-mederben magasra nő a tengeri, a cirok, a tarlón jó mezőben legel a marha és a behordatlan keresztek szalmája megfektetett a sok esőtől.

Sajnos, a bő eső itt is csak aratás után jött. A gabonarosza itt is meglepte a buzát, a hirtelen iött hőség meg is szorította, de azért a csépiőgépek dala itt mégis vidámabb, mert legalább féltérmet, vagy annál valamivel jobb is lett. Ennek is a Körös az oka. Itt a körösparti tanyán mesél egy tőből magyarrá vedlett gazda a tavaszi áradásról. A Körös-gátat alig egy félméter hójával megfutotta a víz, zuga rohamt lefelé az áradat s a töltés mentén, a mélyebb helyeken felakadtak a zúvek, de a Körösből messze átitatódott nedves-séggel jó bőven a föld. A buza, tengeri gazdag igérettel növekedett a kései tavaszban s az alacsony helyeken derékig érő takarmányt döntött rendbe a kasza. Így veszedelme és áldása a Körösvidéknek a szeszélyes három folyó.

Itt a körösparti tanyán utunk első napja véget is ért s új erő gyűjtésére, új, szebb tájékok meglátására felkészülni pihenni térünk az illatos szénán.

Impressziók a madzagos városban

A hajnali szürkületben az ereszt alatt ficsérékelni kezd a fecske, az ég alján megjelenik egy pirosító csik és a kelő nap első sugarával motorunk is nekivág utánának, hogy megfussa mai, majdnem ötszáz kilométeres utját.

A magas ívű Sebeskörös-hídról szétnézve, sötétzöld és aranyló borszínben tűnik elénk a tál. A karcos nyárfák hegyei már arany-sárgák, de az ártér bokrai, csalitosai még feketésen zöldelnek és a széles országút epertáiról motorunk zugására felriadt álmos verebek huznak át, de talán nem látnak még jól, vagy alusznak, de több közülök késő menekülésében hozzánk, vagy oldalkocsink falához üldöve, nagy koppanással adja ki életét. Az ut jó, hosszú kilométereken át egy lelket sem látunk s hatvan kilométeres sebes-séggel rohanunk Békés, a madzagos város felé. Nagy elterpeszkedett, csendes alföldi város. A tegnapi délelőtti vidám verőfényben — mert ide azért átszaladtunk — sem volt mozgalmasabb, elevenebb, mint most a hajnal első napsugaraiban. Csendes, álmos. Azt mondják, ha itt elszakad valami, madzaggal földiák össze, akár vas-, akár fából is legyen az a valami. Azért hívják madzag-városnak. Hosszu, kanyargó utca vezet ki Békéscsaba felé s alig-hogy a körtöltést elhagyjunk, pár kilométerre újra Körös-csatorna védőtöltésen kanyarog a nagyon jó országút. Még itt is csendes, néptelen az ut, alig félót az idő hajnalban s mire beérünk Békéscsabára, az Alföld ez utonnap hatalmas lendület-

tel fellödő nagyvárosába, még szintén hajnali álmából ébredzük.

Békéscsabán

Itt már nagy a különbség a tegnapi déli eleven élet — itt is jártunk — és a ma hajnal nagy csendessége közt. Hogy mégis gazdálkodó alföldi városban vagyunk, élénken szemlélteti a hatalmas tarkatehén-csorda, melyen a főutca elején alig tudunk átvérgeződni. De nem csoda. Békéscsabának 54 ezer hold határa van, s ez mind jóféle buza-, tengeritermőföld, melyet valamikor a Körösök öntöztek s iszapjukkal meg-megborítottak. Mikor szombat esténként a tanyákról bejönnek a szekerek, úgy fest az egész Csaba, mintha az ősmagyarok szekértáborra kerekedett volna utra. De nem, csak a jó csabai tót gazduramék jönnek haza a tanyákról.

A város szélén, a vasúti átjárót meghaladva azonban kilométereken át ipartelepek, gyárak, malmok között vezet az út Orosháza felé, tanuskodva arról, hogy Békéscsabának szépen gvarapodó gyáripára van.

A csabaiak azonban a szórakozásra is gondolnak. Benn a városban a Körös-csatorna mellett épített strandiak körülbelül úgy néz ki, — mint Debrecen tavalyi strandfürdője, de tele van virággal, csinos betonpadokkal s medencéjének Körösből származó lágy vize kellemesen langyos.

Békéscsabáról kiindulva, nagy ut előtt állunk. Innen Szeged, Orosháza, Hódmezővásárhelyen és az algyői Tisza-reven át száz és egynéhány kilométer. De motorunk lanka-

datlan erővel veri ütemét és még nyolc óra sincs, máris a széptornyú vásárhelyi városháza mellett haladunk el és nagy lejtőn még völgybe zuhanunk le, honnan hosszú kilométereken át nem is emelkedünk ki, — míg csak a Tisza töltését el nem érjük. Azt mondják, valamikor Hódmezővásárhely alá járt ki a Tisza, míg a töltések jármába nem fojták s a megbabolázott folyó Algyő ialu fölött gyorsan hajt át bennünket a Duna—Tisza közli partra örgről Pallavicini kompián. Ahogy a két töltés között megyünk, szinte művészen érezzük magunkat. A Tisza ártere is nagyon keskeny itt s nem csodálkozom rajta, ha a tavasszal szűk börtönéből mindenáron kiakart törni, hogy bosszut álljon az őt rab-ságba hajtó emberen. Erőlködése majdnem sikerült, egy méter sem hiányzott a toronymagas védgát megmászásához.

A Tisza ékköve

Algyő után azonnal feltűnik a lát-határon a fogadalmi templom kettős tornya s motorunk a szikkadt uton nagy port ver, tör a Tiszaparti nagy város, a Klebelsberg által megszeplített Szeged felé. Elérjük az első házakat, aszfaltos utra ugrik kocsi és pár perc múlva nagyváros fogalmas utcáján találjuk magunkat, mignem a fogadalmi templom mellett ódon kis házikkal között kilátunk a Tiszára s egy öreg Tiszaparti halászcserda előtt háromnegyed 9-kor megpihenünk.

A karélyos ívű Tiszaparton, a mélyen sodródó Tisza medre fölött trónol a szép Szeged. Mint gyűrű hajlása közepén az ékkő gyémánt díszbe, úgy nyulik ki Szeged közepéből a fogadalmi templom kettős, karcos tornya. A Maros-menti tájakra át-elő körüti hídról, vagy még inkább kissé fentebbről, a Maros-torkolat felől határozottan impozáns ez a szegedi Tisza-part, csak valahogy kissé kopár. Valahogy nagyon málterzagúak és mészporosak még a tiszaparti új klinikák s messze ki-felérő épülettömbjük mellől nagyon hiányzik egy kis zöld, néhány árnyatadó facsoport. Hol vannak ezek klinikák a nagyerdői klinikai telep csodás milliójéhez, ha még oly terjedelmesek is? A nagyerdőt, a százados tölgyeket nehézség Szegednek a klinikák mellé pótolni.

A szegedi Szent Márk-tér, a fogadalmi templom tere, körülveve a csanádi püspök és az egyetem elméleti intézeteinek (vegytani, kórtani, gyógyszer-tani) palotáival, valóban szép látványt nyújt és hívős árkádjai alatt jól esik kutatgatni a régi nagyok szobrai között. Ha meg még az idő patináját is megkapja, úgy hiszem, csonka hazánk határain is tud megv szepségének hire.

Ha a Tisza-partról nézve, a Tisza ívének Szeged városa látszik ékkővéncék, egy a templomtér ékkő palotáinak gyűrűjén a fogadalmi templom a legszebb ékkő. Sudáran felszökkenő két tornyával olyan, mint egy kőbe vésett Istenfőház. Belsejében hidegen ragyog a márvány, de az egész hatalmas templom belsejét betölti egy lágyan simogató bariton szárnyalása. Reggeli szent mise van s miközben a pap az oldalaltárnál mondja a csendes misét, a templom kántora a jobboldali hajó sarkánál levő orgona manuáléjánál ülve, csodálatos akkordokat, lágy zsolozsmákat zendít meg az orgonán s bár a főkapu fölötti karzat van elhelyezve, úgy tűnik fel, mintha bugó hangjai a hatalmas kupola mennyezetéről omlanának alá lágy zuhatagban, nagyszerű összhangban betöltik az egész templomot s önkéntelenül keresni kezdjük, hogy a kupola oldalfalaiiban, oszlopaiban nincs-e művésziesen beépítve egy-egy rész orgona? Ime mit tesz a nagyszerű akusztika: mintha a kupola mennyezetéről, vagy talán még

annál is feljebből, az égből hullana alá a mennyei zsoltosma a szegedi fogadalmi templomban.

Meglátogattuk még a szegedi tárkatós városházát, a szép városházateret, bejártuk utcáit, parkjait. — Többször kellett visszafordulni, — mert utjavítás miatt az utca egyrésze zárva volt. Jól is eszik, hogy javítják a köveket, mert sokhelyen lartéri fedezéknek beálló lyukak vannak benne. Még egyszer kimentünk a Tisza-partra, megnézegettük a tulsó parton kikötött turalokat, letekinttünk a Boszorkány-sziget felé, aztán nekivágtunk a Kecskeméti járó vívó országútnak.

Dr. G. Gy.

Debrecen város nem tud segélyeket adni

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Legutóbb az iskolán kívüli népművelési bizottság jövő évi tanfolyamának segélyezésére 300 pengőt kért a várostól. A kérelemmel tegnap foglalkozott a tanácsi értekezlet s ennek megállapodása alapján a polgármester értesítette a bizottság elnökségét, hogy a város súlyos gazdasági helyzete miatt kénytelen a segélyezéseket megszüntetni.

KULTUR-EST A LEVENTE-OTTHONBAN

Vasárnap este 8 órai kezdettel ismét hangulatos, szórakoztató számokkal lépnék közönségük elé a leventeműkedvelők a Levente-Ötthon (Péterfia-u. 28. sz.) udvarán lévő szabadtéri színpadon. A rendezőség igyekezete ezúttal is arra irányult, hogy minél kellemesebb estét szerezzen kedves közönségének. Az est műsora a következő: 1. Hízkegy, Játssza a zenekar, 2. Szavaltat: Szabó Lillike, 3. Egyfelvonásos színmű, Szereplők: Henez Böszöke, Tarr Lajos, Molnár Lev. 4. Magyar dalok. Előadja: Steszko Pista 5. Egyfelvonásos paraszthozát, Szereplők: Steszko Marika, Vékony Pista és Molnár Levente. Műsor után lán, rossz idő esetén a nagyteremben lesz megtartva.

25797—932. II.

BÉRBEADÁSI HIRDETÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező és a Kassai ut. keleti oldalán az Apafajánál lévő és eddig erdőszőlő és erdőri illetményföld céljaira használt 26 kh. 758 ööl területű ingatlan az 1932 október 1-től számílandó egy évi időtartamra a városháza kitanácstermében a f. évi augusztus hó 11-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a város gazdasági és erdőszőlő ügyosztályában (városháza, felmenet 14. sz. szoba) megtekinthetők.

Az árverés eredménye ellen utóajánlatnak helye van.

Debrecen, 1932 augusztus hó 6.

Polgármester.

A Kereskedő Társulat a fú felső kereskedelmi iskola céljaira sporttérnek alkalmas 3 katasztrális holdnál nagyobb területet szándékozik örökáron vásárolni. Ajánlatokat hétköznap délelőtt 11—12 között a kereskedelmi iskola igazgatói irodájában lehet átadni. Közvetítést nem díjazunk.

Kereskedő Társulati Sporttér Bizottság.

Statáriális bíróság elé állítja a debreceni ügyészség a Nagykerekiben történt gyújtogatás tetteseit

A Pappszász tanya bérlője felbujtotta egyik cselédjét a gyújtogatásra Ötvenezer pengős biztosítási csalást is elkövettek a tettesek

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni királyi ügyészség és törvényszék vezető tagjait szombat reggel óta élénken foglalkoztatja egy olyan büncselekmény, amely tulajdonképpen a fennálló törvények szerint a statáriális bíróság elé volna utalandó. A múlt év szeptemberében hirdették ki az új statáriumot, azonban már a háború legelső évében volt a rögtönítélő bírósági eljárás a gyújtogatásokra. Hogy az erre vonatkozó statáriális törvényt miért nem alkalmazta a magyar bíróság, annak nyilvánvaló oka az volt, hogy a gyújtogatások nem érték el a mérvet kriminológiai szempontból, hogy akármelyikre is alkalmazni lehetett volna a drákói szigorú statáriális törvényt. Egészen más helyzet adódott most elő a biharmegyei Nagykereki községben.

Gyújtogatás Nagykerekiben

Nagykerekiből a csendőrök szombaton reggel két férfit kísérték be a debreceni királyi ügyészségre, akik a fogházban vannak őrizetben. Gyújtogatás büntette, illetőleg biztosítási csalás büntette ellenük a vád. Az egyik gyanúsított tőpörödött, elgyötört ember: Tóth József harmincegy éves gazdasági cseléd, aki pár évvel ezelőtt már megismerkedett a börtönök világával, mert annak idején két évi börtönbüntetést töltött ki a kommunál alatt viselt magatartása miatt. A másik gyanúsított Bognár András huszéves, izraelita vallású gazdálkodó, akiket augusztus ötödikén vett őrizetbe a nagykereki csendőrség. Az ügyben sértettként a Magyar-Francia Biztosító Társaság debreceni fiókintézetének igazgatója szerepel. A különös bűnügy részletei az eddigi megállapítások szerint a következők.

Elihamvadt 2500 mázsa len-szalma

A múlt év augusztus 24-én Nagykerekiben legett a Pappszász-tanyán az a nagy kazal len-kazal, amelyet a tanya bérlője, Bognár András valami üzleti spekulációra akart felhasználni. Két-három hónap mulva ugyancsak a Pappszász-tanyán veszedelmes tüz ütött ki. Kigyuladt a tanyai birtokon lévő kétezeröt száz mázsa len-szalma. A két tüzeset alkalmazásával mintegy negyvennyolcezer pengős kárt jelentett a Magyar-Francia Biztosító Társaságnak. Az intézet igazgatója előtt gyanusnak tüntek fel a többször előforduló tüzesetek, mire fellejtést tett ismeretlen tettes ellen. Erre megindult a vizsgálat, amely azonban nem vezetett pozitív eredményre. Már-már úgy látszott, hogy a bűnösök minden baj nélkül megússzák a gyújtogatást, amikor a múlt végén egy Róth Pál nevű gazdatiszt, aki a gyújtogatások idejében Bognárék birtokán volt alkalmazásban, levelet intézett a csendőrséghez és ez a levél végre nyomra juttatta a nyomozó hatóságokat a gyújtogatások ügyében.

Megindul a nyomozás

Ez a fellejtés már nappal ezelőtt érkezett meg a nagykereki csendőrséghez s ennek alapján megindult a széleskörű nyomozás a gyújtogatók személyazonosságának megállapítására. A nyomozás csakhamar kedvező eredményre vezetett. A csendőrség őrizetbe vette Tóth József gazdasági cselédet, aki Bognárnál

volt alkalmazva. Tóth a kihallgatás alkalmával szenzációs vallomást tett. Elmondotta, hogy a múlt év augusztus 24-én a gazdájával együtt ment kocsin a birtokra és ekkor azt mondotta neki Bognár, hogy gyujtson fel egy len-szalmakazalt, mert ha ezt a szerződés szerinti árban nem kell átvennie, akkor ő nagy nyereséghez jut és Tóth Józsefet is hasonhoz juttatja. A felgyújtás meg is történt s akkor még az volt a helyzet, hogy véletlen szerencsétlenségről beszélt az egész község.

Hat mázsa buza és két malac a gyújtogatás ára

Nem sokkal ezután, augusztus folyamán, amikor Bognár szintén kocsi-val ment a cselédjének, Tóth Józsefnek a kíséretében, kijelentette Tóth előtt, hogy amennyiben egy átvettelt váró len-szalmakazalt felgyujt, úgy kap tőle hat mázsa buzát és két malacot. Tóth József a kihallgatása alkalmával beismerte, hogy nagy szegénysége miatt halandónak mutatkozott a kazal felgyújtására. A kocsirol leszállott és a kazlak közé ment, ahol cigarettára gyujtott. Amikor az egyik cigarettáját félig elszívta, azt egy kenderkőbe rejtette és messziről a kazalra dobta, azután az éjszaka sötétjében eltűnt. Hazament a Pappszásztanyán lévő lakására. A hajnali órákban a felesége arra ébresztette fel, hogy ébredjen, mert tűz van a tanyán s a faluban már a harangokat is fereverték. Tóth erre úgy tett, mintha semmiről sem tudna és kétségbeesetten öltözködött, majd kirohant a kazalhoz, amelynek az ol-

tásánál ő is tevékeny részt vett. — Előrelátható volt, hogy a nagy forrásban semmiképpen sem fogják tudni eloltani a tüzet, amely elharapódzott a szomszédságban lévő gazdasági gépekre is. Ezek alig két óra leforgása alatt teljesen epiusztultak.

Debrecenben őrizetbe vették a gazdálkodót és cselédjét

A tűzkárok után Bognár András gazdálkodó azonnal jelentette károsodását a biztosító intézetnél, ahonnan szakértőket küldtek ki. A dolog már az első pillantásra gyanus lett és ezért kért külön vizsgálatot a biztosító intézet. Ezt követően tették meg azután Tóth Pál volt intéző levelének alapján a hivatalos fellejtést Bognár András és Tóth József ellen. Ez a Róth Pál Bognárnál volt alkalmazásban, de valami miatt Bognár elbocsátotta, mire Róth minden valószínűség szerint bosszúból — levelet irt a nagykereki csendőrséghez és ebben megvádolta Bognárt azzal, hogy ő követte el, vagy az ő felbujtására történt a gyújtogatás. A csendőrség a múlt napokban széleskörű nyomozást indított az ügyben, aminek az lett az eredménye, hogy úgy Bognár Andrást, mint Tóth Józsefet őrizetbe vette gyújtogatás büntette miatt. A két embert szombaton reggel kísérték be a debreceni királyi ügyészség fogházába és kihallgatásukat valószínűleg vasárnap délelőtt fogja eszközölni dr. Preinesberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője.

Valószínűleg rögtönítélő bíróság elé kerülnek a gyanúsítottak

Az ügynek az a különös érdekessége, hogy tulajdonképpen statáriális eljárás alá kerül. A gyújtogatásra vonatkozólag ugyanis még 1924 óta kihirdették a statáriumot, amely szerint a gyújtogatást a törvény halállal bünteti. Erre való tekintettel dr. Mező Sándor, a debreceni királyi ügyészség elnöke szombaton délelőtt folyamán az illetékes hatóságokkal tárgyalást folytatott arra nézve, hogy indítványa szerint rögtönítélő bíróság tárgyalja-e az

ügyet, vagy rendes bíróság elé utalja. Az ügyben végleges döntés még nem történt s valószínű, hogy ma, vasárnap délután hozzák meg a döntést. A jelek szerint Bognárék rögtönítélő bíróság elé fognak kerülni. Az adatok szerint olyan rafinált módon követték el a vagyoni haszon elnyerését célzó büncselekményt, — hogy a vádlottak ellen nem igen lehet semmi olyan enyhítő körülményt találni, amely indokoltá tenné a rendes bírósági eljárás alkalmazását.

Letartóztattak egy orosz állampolgárt, aki lázított a magyarok ellen

Doreftei Tamás orosz állampolgár — aki egyébként még a háború alatt mint fogoly került Magyarországra és most Nyirbátor községben lakik, a múlt nap az egyik falusi kocsmanában a legfelháborítóbb módon nyilatkozott a magyarokról. Az orosz italozás közben — bár egyáltalában nem volt ittas állapotban — reprodukálhatatlan kijelentéseket tett a magyarokról és nem átalotta a magyarországi proleárdiktatúrának egyik legvéresebb vezetőjét, Kun

Bélat éltetni a szovjettel együtt. Kijelentései olyan nagy felháborodást keltettek, hogy a jelenlevők azonnal értesítették a dologról a csendőrséget s a járőr őrizetbe vette az orosz Dorefteit, akit szombaton reggel kísérték be a debreceni ügyészségi fogházba Nyirbátorból. Izgatás miatt indult meg ellene az eljárás és a vizsgálóbíró hétfőn fogja kihallgatni s dönteni fog arról, hogy vizsgálati fogságban marad-e, vagy egyelőre szabadlábra kerül.

Doktor ur : Kend...

(És egyéb csevegések.)

Még száz éve sincs annak, hogy a „Kend” megszólítás megtiszteltetést jelentett a Szamoszugban. A kondás például hajnaloként így kiáltott be a paróchiára: Tiszteendő komám uram, hajtsa már kend a disztót!

Sok mindent tudunk meg ebből a pár szóból. Először is azt, hogy a falusi papoknak ép úgy kellett (és kell ma is) gazdálkodniok és állattenyésztéssel foglalkozniok, mint a hiveiknek. Sokszor bizony saját kezükkel is. Megtudjuk azt is, hogy akinek már nem akadt hozzáillő kereszt-komája a faluban, az meghívta a lelkészt, aki a komaságot nem utasította vissza. Persze nem mindenki hívta őt azért komámnak, csak ez a szegény pásztor ember hitte azt, hogy a tiszteletes ur megsértődik, ha ő szegvelli a komaságot.

Hát Rákóczy Györgyről ki ne tudná azt a kedves verset, melyben a gyergyóbeli székely így szólítja meg: „Vagy úgy, Kend a fejedelem, megkövetem szépen?!...”

Ebből a „kend”-ező és kelme-dező világból jutott eszembe a Tallódi bácsi esete. Magános öreg ember volt ökelme, akire rokonai csak akkor kezdtek sürjebben rá-nézni, mikor már a végét járta.

Egyszer elvitték hozzá az orvost is, hogy a világ száját betöm-jék, de elvitték a jegyzőt is, hogy a végrendelet csinálásánál kéznél legyen és az orvosi költség kárba ne vesszen.

Kérdezi az orvos: Mi baja Tallódi bácsi?...

Feldohog az öreg a gyékényről, amin feküdt: „Kend a doktor, kend tudja!...”

Többet nem lehetett belőle ki-venni. És neki igaza volt a maga szempontjából. Ő csak hektiká-ról, a szárazbetegségről hallott, amitől megaszik az ember. Meg a vizibetegségről, amitől meg fel-dagad a beteg. Meg még a kolerá-ról, ami nem sokat teketóriázik azzal, akibe belesett.

Mit tudott ő epekről, vesekő-ről, vakbélről, gyomorsavról, neurasteniáról, histériáról, hipokondiáról, dipsomániáról stb., stb., amivel az orvosok a ki-nozzák az egyetemen és amivel ők gyötrik aztán később a bete-geket?... Ha meghal az ember gyermekkorában: az Isten úgy rendelte. Jól járt!... A vén em-bernél meg úgy van rendjén, hogy meghaljon. Mit akarnak tőle? Halál ellen nincs orvosság!...

Az orvos nem boldogult Tallódi bácsival...

Következett a jegyző a végren-delettel... Mikor született Tallódi bácsi?...

— Mit tudom én?... Nem va-gyok én tudakos!... Lökte ki a szót az öreg.

Szegény jegyző, ha azt kérdezi: „Hány éves kend”, azt megmond-ja Tallódi bácsi pontosan, hiszen ott a rovás a mestergerendán. Édes apja krumplikapálaskor, 72 évvel ezelőtt rőtta oda az elsőt. Az utolsót nem szokták oda röni, akkor pontos.

Mégis valahogyan írásba tették, hogy a homoródható két vékás föld az Adám öccsége, a pettyesi másfél vékás az Abel feleségéé legyen stb...

— Hát a házastelek és a pás-kom, — kérdezi a Rákhel án-gya?...

— Kié?... Senkié, — feleli az öreg Tallódi: Hát akkor nekem mi marad!?...

Nem lehetett vele megértetni, hogy halála után neki már nem lesz arra szüksége...

Tudta ő azt jól, de attól félt,

hogy megtalál gyógyulni és ha azi is elhagyomány a, kiteszik belőle az istentelen új tulajdono-sok...

Micsoda szörnyű tapasztalatai és hallomásai lehettek ennek az öregnek a hálás örökösökről!...

De a Szamoszugban azóta is él ez a mondás valahányszor vég-rendelettről van szó: tudjátok mit mondott Tallódi bácsi: „Hát ak-kor nekem mi marad?...”

A gyékényt ottan nem adják ki maguk alól az emberek, míg él-nek... Jól teszik...

Kósa Béla (Balmazújváros).

A debreceni görög katolikus templom betörői a püspökladányi templomot is kifosztották

Nyomában van a rendőrség a megátalkodott fosztogatóknak

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Ismeretes, hogy a debreceni At-tila-téri görög szertartású római ka-tholikus templomban a múlt éjszaka betörők jártak. Az egyik betörő is-mertető jele, hogy a jobb lábán há-rom ujja van és meztelán követte el a betörést. Társa gummisarkos cí-pőt visel. A betörők mintegy ötven pengő értékű perselypénzt vittek magukkal, de az oltár aranyozott dí-szítéseit is lerombolták, mert azt hitték, hogy az valódi arany. Miután a perselyeket feltörték, a betörők az oltárgyertyát a Szűz Mária-ol-tárra helyezték, annak lángja mel-lett rágyújtották a ígarattára, majd a sekrestyéből a misebort tartalma-zó edényt vették elő és azt meg-itták.

A betörés felfedezése után a sek-restyés feljelentésére a debreceni rendőrség széleskörű nyomozást in-

ditott az emberi érzékükből kivetkő-zött betörők kézrekerítésére. Papp Gyula szentszéki tanácsos a kegy-szereket a betörés után ismét meg-szentelte.

A debreceni betöréssel kapcsolat-ban közölhetjük, hogy Püspökla-dányban az ottani római katolikus templomban szintén éjszakai betörés történt. A tettesek feltörték a per-selyeket és közel száz pengő kész-pénzt vittek magukkal. Ez már a szombatra virradó éjszaka történt és reggel, amikor a nyomozás meg-indult minden adat azt mutatta, hogy a püspökladányi templomfosz-togatást is azok követték el, akik a debreceni gör. kath. templom pers-elyét felbontották. A rendőrség már nyomában van a tetteseknek s való-szinű, hogy ma, vagy holnap már kézre is kerülnek.

Keresztüllötte feleségét s azután agyonlötte magát egy nyugalmazott rendőrkapitány

Budapest, augusztus 6.

Szombaton reggel megrázó csa-ládi tragédia játszódott le Pest-szentimre községben, a volt So-roksárszentpéterin.

A községben a Petőfi-utca 38. számú házban lakott Sterszky Kázmér, nyugalmazott rendőr-kapitány feleségével és két kis-gyermekével, akik közül az egyik 9, a másik 1 éves. A községbeliek sokat suttogtak mostanában ar-ról, hogy a házaspárnál napiren-den vannak a veszekedések. A 36 éves nyugalmazott rendőrkapitány feltűnően ideges és sokat civakodik feleségével.

Szombaton reggel a szomszédok kétségbeesett kiabálási hal-loítottak a Sterszky-házból. Kísiet-tek és látták, amikor Sterszky né-riadtan menekült a házból. A nyugalmazott rendőrkapitány mindenütt a nyomában volt. Pisz-tolyt szorongatott a kezében és magából kikelve kiabált a fele-sége után:

— Most meghalsz!

Ebben a pillanatban eldőrdült kezében a revolver. A golyó az

asszony mellébe furódott és a há-tán jött ki. A szerencsétlen asz-szony vértől borítva esett össze. A szomszédok rémülten rohantak a Sterszky-ház felé, hogy lefegy-verezzék a dühöngő embert, de még be sem értek az udvarra, amikor Sterszky Kázmér pár lé-pésnyire felesége véres testétől önmaga ellen fordította a revol-vert és halántékon lötte magát. Ő is rögtön összeesett.

A két véres test láttára a szomszédok most már a kispesti men-tőket hívták, akik rövidesen meg-érkeztek és hozzáfogtak a segít-ségnyújtáshoz. Megállapították, hogy az asszony testébe egy golyó furódott a kilencmilliméteres Steyr-pisztolyból és életveszélyes sebet ejtett rajta. Az asszonyt be-kötötték, autóba emelték és a Szent István-kórházba vitték, ahol ápolás alá vették.

Ezalatt egy másik mentőorvos Sterszky Kázmért vette vizsgálat alá, ez a vizsgálat rövid volt: csak annyit tudott megállapítani, hogy a golyó Sterszky halántéká-ba furódott és nyomában megélt.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Levél egy ujságíró barátomhoz

Az esős évszak beállása idején, de még az uborkaszegzon kellős kö-zepén kérlek, hírlapíró barátom, adj egy kis helyet a lapban olyan cikk-nek is, amely rólad szól. Mondani-valóm zokszó lesz s előre jelzem, nem fogadok el enyhítő körülménye-ket. Tudom, hogy kész vagy a men-tegetőző frázisokkal: a gyors mun-ka láza, az átlag-közönség izlése, stb. Nincs mentség! Amiért peitlen-gérré akarlak állítani, azt nem men-ti semmi, mert az nem egyéb, mint elkerülhető slendriánság, abbahagy-ható rossz szokás, melyért a fele-lőtlen gyermeknek is a kezére ü-nek.

Mondd meg nekem, miért adsz helyet a lapban olyan hírnék, mely az egy hét alatt harminchárom to-lást toló tyukról szól? Miért enged-itek, hogy levelestányérnagságu léz essék az egek föl? Miért nem hagyjátok békén azokat az apákat, akik gyermeküket tíz év óta csirke-ólaban tartják?

Kérlek szépen, kössetek valami csendes megegyezést! Egyikötök se vegyen át a másiktól nyilvánvaló hülyeséget! Énnél nincs könnyebb. Mert nem tehetem fel Rólad, hogy nem tudod józan ésszel megítélni, mi az igazi óriáskívó és mi a kacs-a! Kétféjű borjúról írni könnyű, — de nehezsétek meg a róla szóló kész cikk átvételét! Ha felvetitek ilyen ügyekben a felelősség kérdé-sét, a közönség meg fog menckülni ezektől az izgalmaiktól.

Másik zokszavam a téli szezonra is jó lesz. Lusta nép vagytok és kü-lönböző eseményekre is kész kísé-ket tartozaitok címül. „A rőcsége-szentmihályi gyilkos hétfőn áll bi-rai elé!” „Tragikus halál a sínek kö-zött!” „Utazás egy kizitáska kö-rül!” Ha pedig egy csirkepapásról szóló cikk végére jutsz, odanyomod a kész gummibélyegzőt: „A rend-őrség széleskörű nyomozást indí-tott.” Eltekintve attól, hogy a gyil-kosnak a tárgyalás alatt ülni is szabad, a villamosgázolás legfel-jebb borzalmas, de sohasem tragi-kus, megmondom Neked: Mi, a kö-zönség halálosan unjuk ezeket a stereotip és rossz kifejezéseket! Ta-láljatok ki valami változatosabb dolgot és tartatok többféle címet is ólomöntvényben. Ha pedig ilyen cikket nyírsz ki valahonnan: „Egy amerikai tudós ujjaita drótférgert fe-dezett fel, melynek himje az öt inch hosszúságot is meghaladja, há-rom unciás golyóval lövik és kinyá-ban négy láb magasra ugrik”, légy szíves, íss fel egy mértékátszámító táblázatot és ird át a hírt a mi szá-munkra centiméterekben és gram-mokban!

Nem akarom hallani többé, hogy „frissen ácsolt bitófa”, „az elítéltek megtörtén hallgatták végig az itéle-tet”, „ennek kapcsán”, „az utolsó szó jogán”, „rejtvényversenyünk mai állása”, „százezer ember kísérte Ró-gyócsayt utolsó útjára”, „tumultuó-zus jelenetek a böszörményi kéjgyil-kos kihallgatásánál”, „futottak még” stb.

Hirdessetek ankétet egyszer ma-gyar stilszták számára s hiszem, hogy százával fogjátok kapni a szebbnél-szebb címeiket és fráziso-kat. Anyai ötletességet a kezdésben, mint amennyi változatosságot a kivi-telben és akkor hazánk olvasókö-zönségét több banalitás nem unta-tandja.

Maradok „a köztünk fennálló elvi ellentéték dacára is sirlig hú barátod”
Sylvester.

A Geréby-telepen vitorláshajó épül, amelyen világkörüli utra megy három debreceni lérlí

Az ötezer kilométerre tervezett uton szolgálni fogják a magyar igazságot — A terv szerint augusztus utolsó napjaiban lesz az indulás a Dunáról

A Magyar-, a Honvéd-, az Árpád és még vagy három kisebb gőzös: ez Csonka-Magyarország mostani „hajóhada”. A trianoni békeparancs óta csak a multak emlékeiből élhetünk mi magyarok. De még lobog a szívünkben az ősi, magyar hadakozó szellem. Az akarat, amely odaküldte a világnak a magyarok igazságát semmiféle erőszakkal nem ölthették ki a lelkünkkel. Minden eszközzel, minden erőnkkel harcolunk a magyar igazság mellett. Ennek a nagy eszmének a szolgálatában tünk fel most előttünk három debreceni fiatalember, akik megtakarított pénzüket, minden erejüket a szent magyar igazság szolgálatába állították.

Hajóépítés a Geréby-telepen

Nagy Pál debreceni gazdálkodó fiatalember, aki, eltekintve kalandvágyó természetétől a magyar haza főző lelkű fia, már hónapokkal ezelőtt felvetette két barátja előtt azt a gondolatot, hogy részben a szórakozás, de legfőképpen irredenta szempontból jó volna egy különlegességszerű hajó-utazást rendezni Európán kívül. A tervnek első lelkes híve lett Zih Jenő tisztviselő, dr. Zih Sándor egyetemi magántanár testvére, és ifjú Barcsay Zoltán debreceni technikus. A terv megvalósítása mindeddig nem jutott a nyilvánosság elé, azonban a mult napokban tudomásunkra jutott, hogy a Geréby-telepen „titokzatos” munka folyik. Itt építetik a Debreceni Ujság-Hajóudvar munkatársa felkeresték Zih Jenőt, aki a következőkben volt szíves információkat adni.

Vitorlás jacht a tengeren magyar lobogó alatt

Nagy Pál gazdálkodó barátom és én, akik mind a ketten vadászemberek vagyunk, pár hónappal ezelőtt elhatároztuk, hogy építettünk egy vitorlás hajót, amellyel kedvező körülmények esetén talán még az afrikai partokra is elvihetünk. Ez volt eredeti célunk, de közben más gondolatokkal is foglalkoztunk. Azaz, hogy a mai gép-világban ilyen kis vitorlással világutazást tenni a magyar lobogó alatt, propaganda volna szegény megcsontított hazánknak. A terv elkészült és most van kivétel alatt. Hogy mi lesz a tervünknek és magunknak is a sorsa, azt a körülmények fogják eldönteni.

Három hét múlva elkészül a hajó

A hajó építése ifjú Barcsay Zoltán tervei szerint és az ő vezetésével már hetek óta folyik. A Geréby-

telep, Keresztési-utca 5. szám alatt mindennap reggeltől estig serény munka folyik. Tíz méter hosszú és két méter széles lesz a vitorlás jacht amely minden bizomnyal be fogja látni a félvilágot a piros-fehér-zöld lobogó alatt. A bordázat már teljesen készen van, most az ugynevezett palánkölési munkálatokat végzik. Az anyagiaktól függ, hogy sikerül-e motort is szerelni a hajóra, ami által nagyon megkönnyítenék a dolgukat a tengerjárás terén még bizonyára tapasztalatlan debreceniek. A debreceni hajó építése, amely a „Tekergő” nevet fogja viselni — napról-napra halad előre és kilátás van rá, hogy három héten belül teljesen elkészül.

A „Tekergő” utja

A hajó elkészülése után a debreceni vállalkozók a következő programot állították össze. A jachtot teljes felszereléssel együtt körülbelül augusztus vége felé a debreceni pályaudvaron bevonozzák és felszállítják Budapestre. Mianál a kereskedelemügyi miniszteriumban az engedélyt megkapják, — aminek kétsége nem férhet, — a Dunára bocsátják a „Tekergőt”, amely három utitársával együtt megkezdí utját a Fekete-tenger felé. A terv szerint a Fekete-tengertől a Dardanellákon keresztül az Egei, és Földközi-tengerre megy, majd a Vöröstenger vizét fogja szelni. Kedvező körülmények esetén az afrikai partokon fognak hajózni a debreceni magyarok, akik az egyes nagyobb kikötőhelyeken a lehetőség szerint a magyar igazság szolgálatában fognak tanácsadást tenni a magyarok éni-akarásáról, erejéről és törhetetlen hitéről a nagy magyar feltámadásban.

A hajó utasai

Körülbelül 5000 kilométeres utat tenne meg a debreceni „Tekergő” expedíós utja alkalmával, de nem lehetetlen, hogy tízezer kilométerre is fel fog menni ez a távolság. A vitorlás jachtnak tulajdonképpen három

utasa lesz: Zih Jenő, Nagy Pál és Barcsay Zoltán. Valószínű azonban, hogy az ut érdekességére és magyar szempontból rendkívül nagy jelentőségére tekintettel többen fognak jelentkezni a részvételre. Érdekes még, hogy a debreceni expedíós tagjai

már az élelmiszerkészletről is gondoskodtak és több hónapra való élelmiszert fognak magukkal vinni. Az indulás, mint említettük, minden valószínűség szerint augusztus utolsó napjaiban lesz. Ettől kezdve a „Tekergő” vitorlás debreceni jacht főző lelkű utasaival és árbocán a magyar lobogóval három tengeren fogja hirdetni azt, hogy a megcsontított Magyarország népéből még máig sem tudták kiölni a hazaszeretetet, a bátorságot és tettekkészséget. Nekünk, debrecenieknek külön érdemünk, — hogy éppen tőlünk indul erre a nagy, ismeretlen veszélyeket rejtgető utra három debreceni, magyar fiatalember. (—)

Találkozás a megnövekedett igényekkel

Szociális tanúságok egy inséges pincelakásban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A suszter leánya most jött haza a strandról. Husz pengős trikókat odacsapja az ágyhoz és elővéve egy Wallace-regényt, a petróleum-lámpához telepszik. Amióta kinőtt a libapásztori sorból és hyperoxidos fiúit Garbo-stílusban ondolálja, a megnövekedett igények pesszimistává tették. Nem tud a petróleumban belegyőződni... Tíz perce figyelmet ezt az enteriort. A cipőm ugyanis családi válságba került. A talp és a felsőrész összekülönböztek kissé és Pista bácsi, a vén suszter most igyekszik a két öreg házsártost kibékíteni egymással. Odakint zuhog az eső s így muszáj a műtétet megvárni.

Hát borzasztó ez az élet! — szólal meg lassan az öreg. — Mán éhen pusztul az ember, ha valami rendszerváltozás nem lesz...

Ezt a szót: „rendszerváltozás” olyan hozzáértéssel mondja, mintha legalább is a csirizes pléhtálat emlegetné. Mert lám csak, a magasabb politika már ide is bevonult. Krisztus-kép, feszület nem lóg a falon, de van egy őskori újságtartó s a „Népszava” kikukucskáló vezércikke is gyökeres rendszerváltozást követel. Pista bácsi most erről ábrándozik az öreg kaptafa árnyékában s a törkölytől vérekes szemei proletár-gyűlölködésben égnek, amikor odabökkent a petróleum-fény iránt nyába: „Hát emellett kell az életet leélni?... S aztán meggyőződéssel

hozzáteszi: „A szerkesztő ur se szavazna Betlehemre, ha ilyen lámpája volna otthon!”

Milyen legyen a rendszerváltozás

Erre a szentenciára nincs mit tenni. És ha „Betlehem” nem is volt szívügyem soha, e váratlan kijelentésre ugy érezem, hogy csekélységgem és Bethlen István gróf egymással nézünk a petróleumos világításban.

Hiszen erről a Betlehem nem tehet, — kockáztatom meg szerényen. — Edison volt a hibás.

Az öreg cipőtalpaló felnéz a kaptafa mellől és látom rajta, hogy zavarba hoztam. Edisonról még nem olvasott a Népszavában, de azért újra fellángol benne az urgyűlölet. Csak Marijska leánya mosolyog megvetően. Őt nem lehet becsapni: művelt, tapasztalt fiatal leány, Wallace-regényt és Színházi Életet olvas.

Hát mondja csak, Pista bácsi, hogy mi is lesz az a rendszerváltozás?

Demokratikus fejlődésforma... ugy, ahogyan az újság is megírta, meg ahogyan a Vági elnök ur kifejtette a beszédeiben...

Egyszóval, mondom, a kissé mányoló formalejlődés helyett inkább a demokratikus fejlődésforma célirányos... Vagyis amolyan általani fejlődésforma, mint amilyen az iparban Vági István?...

A suszternek tetszik a hasonlat. Egy percre le is teszi az ipart, majd megsimogatva „hibásan fejlődött” fejformáját, a következőket enunciólja:

A rendszerváltozás gyökeres legyen. Olyan, hogy minden embernek egyformán biztosítsa az élet-szükséglet feltételét...

Mintha csak Lassale-t idézné. — már mint a Kunli fordításában, egvesesen a második javított kiadásból.

Mert, tetszik tudni, a jelenlegi állapot — rezsim. És ez az oka a bajoknak. Ha ezt a rezsimet egyszer felváltja majd a rendszerváltozás, minden a szegény emberek javára fordul...

A karitás csak a „papok találmánya”

Pista bácsi most miabó szegeket illeszt a talpba. Munkásotthoni szölamok kergetik egymást a fejében.

„A szociálistizmus korszerű követelmény...” „A karitás csak a papok találmánya”...

Soha ilyen **Oriási választék!**

ilyen **olcsón**

csillárt

nem vásárolhat újra, mint a

Világítási Vállalat

Batthyányi uccai üzletében

TÁJÉKOZTATÓ ÁRAK:

Négy lánгу csillár a helyszínen felszerelve	— — —	17 P-től
Három lánгу csillár a helyszínen felszerelve	— — —	15 P-től
Egy lánгу ampolna a helyszínen felszerelve	— — —	9 P-től
Szebbnél-szebb éjjeli szekrény lámpák	— — —	8 P-től

**Lakása ?
kiadó**

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 50 fillér, hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3.

Amikor hangoztatja e frázisokat, a petróleumfénny egész butaságában megvilágítja arcát. Szinte a tekinté-
tével tiltakozik, hogy ne feleljen a beszédre: *butaság ellen nem lehet hadakozni*. A szemek azonban jó-
adag gyűlölködést is árasztanak. —
Igy megrököszöltek ennyit:

— Tudja-e Pista bácsi, hogy minden szociálpolitikai tevékenység csak akkor üdvös, ha át van itatva karitással? Vagyis, ha Krisztus nevében történik. Minden más szociá-
lizmus csak zsidó agitátorok és párt titkárok érdekét szolgálja. *Az a baj, hogy maguk Szent Pál helyett a Szende Pálokra hallgatnak...*

— Igen ám, — feleli az öreg, — de a vallás az magánügy... *ma mások az igények...*

Egy szuterrén igényei

Amint a suszter az igények változásáról beszél, szétnézek ebben a pincészetében. Az egyik éjjeli szekrényen három-négy Színházi Élet, Ottolon, puder, ruzs, manikűrszerszám. Az ágytakarón egy selyem-
tojlett hever Lent, az ágy előtt, fe-
hérbetétes regattacipó... Mert meg-
változtak az igények s magánügy lett a vallás... A régi suszterlányok boldogok voltak, ha fellapozhatták es-
télként azt az imakönyvet vagy bib-
liát, amit az anyjuktól örökölték. —
Ma minden hét végén egy pengő maga a Színházi Élet. De csak azért, mert magánügy lett a vallás. És Pista bácsi se elégszik meg a maga borizú énekével. A sarokasztalon ott áll a civilizáció masinája: *egy két-
lappos Standard*. A Westend-bár elé-
rérekeze ezen szokott esténként be-
lehögni a pincelakásba:

„Lesz még egy jobb világ a földön!
„Kapunk még svájci valutát!”

S a suszterlegény így kezd a tég-

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Katüsa

Mille Charlotte G.-nak.
Irla: **BOIKLIEFF DIMO**
„Der Wahn ist kurz
Die Reu ist lang . . .“
Schiller.

Szobátársam sokszor kérdezte, mi-
ként lehetséges az, hogy én, kit eddig
oly szorgalmasnak ismertek, a szak-
vizsgán megbuktam. (Mindem legki-
sebb és legenyhébb élmény, amely
szívünket érinti, nyomot hagy; ez
néha oly halvány és homályos, mint
az árnyék, de mindig megmarad.)
Akkor nem tudtam kérdésére fele-
letet adni, de most, hogy azóta eltelt
már egy kis idő, mely vigasztalást és
kibékülést hozott, most már el tu-
dom mondani annak igazi okát.

Midőn egyszer előadás után gon-
dalataimba merülve hazafelé bandu-
koltam a Péterfián, egy karsu
hölgyet vettem észre, ki szapora lép-
tekkel igyekezett megelőzni. Önkén-
telenül is meggyorsítottam lépteim-
et s egymás mellett menve mind
gyakrabban kezdtem oldalvást san-
ditani. Így együtt haladva egyszer
csak hallom, hogy a Carmen-ből
kezd egy cséggé ismert indulót du-
dolni. Erre még közelebb mentem
hozzá, hogy jobban halljam, és ma-
gam is segísek neki. Végül is azon-
vettem észre magam, hogy már egy-
szorra lépünk az induló friss üte-
mére.

lás pincében Interlakenről álmodoz-
ni, ahogyan azt a Fodor Mór felvé-
telei a Színházi Életben illusztrálják
Alig várom, hogy kint lehessenek a
szabadlevegőn. Pista bácsi, mint jól
nevelt cucilistához illik, egész a ka-
puig kísér. A pincelakások, végig az
utcasoron, csak úgy ordítják, bögik
a rádiózenét. Szinte már szédül a

fejem a megnövekedett igényektől.
Csak az vigasztal, hogy — mond-
juk bár karitásznak, vagy szociális
tevékenységnek. — Pista bácsival
jótékonytárgyakat gyakoroltam. Mint si-
került megtudnom: *szakszervezti-
leg törzskönyvezett tagja t munka-
nélküli szegények táborának...*
Neo-Náci.

Ujabb hamis egypengősök kerültek forgalomba Debrecenbe

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A múlt hét végén Debrecenben ismét hármas egypengősök kerültek forgalomba. Az egyiket a debreceni Vásárpénztárnál fizet-
ték be és csak az elszámolás alkalmával vették észre a dolgot. A másikat a Halápról az egyik erdőőr szolgáltatta be a debreceni rendőrségen. A rendőrség jelen-
tést tett az ügyről a királyi ügyész-
ségnek, ahová szombaton délben

táviratilag érkezett meg az állami pénzverde jelentése arról, hogy a szakvélemények szerint a hamis egypengősök igen sikerült hamisítványok, amelyek föltétlenül alkalmasak a megtévesztésre.

A pénzverde jelentése szerint a hamisítványok gyártói már hetek óta a budapesti fogházban ülnek. Hogy kik ezek a hamisítók, ar-
ránéve a pénzverde semmi köze-
lebbi tájékoztatást nem adott.

Pajkos Györgynét magánlakásértés miatt kéthónapra ítélte a debreceni törvényszék

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Legutóbb részletesen beszámoltunk arról, hogy Hajdudorogon egy Cs. Nagy Mária Pajkos Györgyné nevű asszony alaposan összeveszett az apjával, aki ki akarta a leányát fen-
ni a házából. Ez azonban semmikép-
pen sem sikerült, mire Nagy Antal úgy oldotta meg a kérdést, hogy a házat eladta egy Lakatos György nevű földművesnek. Ez abban a hi-
szemben, hogy a lakás azonnal be-
költözhető lesz, meg is vette a há-
zat 650 pengőért. Csakhamar rájött
arra, hogy a lakást Pajkos György-
né állandóan elfoglalva tartja és on-
nan nem hajlandó kiköltözni. Ekkor

azután pert indított ellene. A hajdu-
nánási bíróság megállapította az igényt a háza és kimondta, hogy Pajkosné köteles kiköltözni. Mint-
hogy Pajkosné ennek sem tett ele-
get, megjelentek a végrehajtók és lepecsételték a lakást, amikor Paj-
kosné nem tartózkodott otthon. Mire Pajkosné már hazaérkezett, ki volt lakoltatva és le volt pecsételve a lakás. Az asszony a hivatalos pecsétet feltörte és ismét beköltözött a lakásba.

Magánlakásértés büntette címén indult meg ellene a debreceni törvény-
széken a bünvádi eljárás és az ügyet tegnap, szombaton délelőtt tárgyalta

dr Fülöp Károly törvényszéki bír. A törvényszék előtt megjelent Laka-
azután pert indított Pajkosné ellen. A hajdunánási járásbíróóság megállapította Lakatos György igényét a tos György, aki elmondotta, hogy minden pénzét ebbe a házába fektette abban a hiszemben, hogy azt vagy ki fogja adni, vagy pedig be-
költözködjék. Pajkosné azonban min-
den tervét meghusított a makacsá-
gával. Pajkosné harcisan próbált viselkedni a bíróság előtt, azonban csak azt érte el, hogy magánlakás-
értés vétsége miatt kéthónapi fogház-
büntetésre ítélték, amit Pajkosné megfellebbezett. Kötelezte egyúttal a törvényszék Pajkosnét, hogy nyolc napon belül költözködjék ki a lakás-
ból, mert ellenkező esetben újabb el-
járást fognak indítani ellene.

Hirdetmény.

A ref. Kollégium tápintézetének vezetősége ajánlatot kér a tápinté-
zet részére 1932. szeptember 1-től 1933. augusztus 31-ig terjedő időre szállítandó következő élelmiszer-
ekre:

tej, kenyér, liszt, marhahús, hentes-áru fűszerárak, cukor, só, bab, lencse, sárgaborsó

Ajánlatok pecséttel lezárva, sértet-
len borítékban f. év augusztus 20. déli 12 óráig adandók, vagy küldendők be a tápintézet gondnoká-
hoz, Farkas Györgyhöz, Ajánlat borítékában meg kell jelölni, hogy mielsoda élelmiszerre, vagy szerekre szól az ajánlat. A szállítási feltételek a tápintézeti gond-
noknál augusztus 10 déli 12 óráig kezdve átvethetők.

Vidáman dudorászva lépegettünk egymás mellett, és egy szembejövő diák ábrándosan kezdte rá melet-
tünk. „Ahol van egy legény, meg egy lány, az egy pár.” Kapva kaptam az elhangzott ártatlan célzásokon, s ne-
velve szóltam az ismeretlenhez.

— Igaz-e, kisasszony?

— Kérem? kérdezte, müntha nem is hallotta volna az előbb mondottakat.

— Önt csak azt akartam mondani, — hebegtem a kevésbé fülbemászó kérdésre —, hogy . . . izé, hogy . . . nagyon szép ez az induló így . . .

Erre az ismeretlen hölgy szembe fordult velem, bizonyára, hogy végignézzem rajtam. Én pedig engedve fiatalos természetemnek összeítöttem a bokámat és bemutatkoztam. Gyors megismerkedésünk után rögtön megköszöntem a kérdést.

— Megengedi-e, hogy elkísérjem hazáig?

— Igen köszönöm, de most nem haza, hanem barátinómhoz Katóhoz megyek.

— Katóhoz? Én ugy mondanám, hogy Katósához. Megengedi, hogy odáig is elkísérjem?

Elindultunk és utközben, mint az ilyen gyors ismerkedés után szokás, jelentéktelen dolgokról beszélgettünk. Beszélgetés közben észrevellenül érkeztünk meg barátinője lakásához. Bucsuzkodni akartam, de szentá-
cióra éhes természetem továbbra is ott marasztalt, hogy várjam a tréfa-
san indult furcsa ismerkedés fele-

ményeit. Kíváncsi voltam, kivel hoz-
még össze a véletlen. És maradtam, mert szeretem a meglepetéseket, ka-
randokat, mert ezek rendszerint sa-
lami új érzést, valami új átélést, va-
lami csábos titokzatosságot rejte-
getnek magukban. Szeretem az érzé-
sek változatosságát, mert tapasztal-
latot, ismereteket hoznak magukkal. Mig így töprengtem, utárszámom be-
csengetett s aztán felém fordulva megszólalt:

— Köszönöm, hogy elkísért . . . De nem fejezte be mondókáját, mert nyílt az ajtó s megjelent barátinője, Katüsa.

— Te vagy az Emma? — kíváncsi kutató szemmel nézett hol Emmára, hol rám. E kínos pillanatban Emma taláta fel magát s bemutatott barátinőjének. Katüsa látva, hogy Emmával, az ő barátinőjével vagyok, fel-
szóltított, hogy kerüljünk beljebb.

— Jöjjön be maga is. Szívesen látom.

— Óh, ha nem veszi alkalmatlan-
kodásnak, kész örömmel.

De ki is tudott volna ellenállni a mosolygó, kedves arcnak és csábító szónak . . . Beléptünk. A fogadó szo-
ba csillárjának dusan szelődő fé-
nyénél két fiatal hölgy állott előt-
tem.

Katüsa összehasonlíthatatlanul bá-
josabbnak, megnyerőbbnek tűnt fel megjelenésével, mint Emma. Melódi-
kusan csengő hangja olyan volt, mint egy csábító sziréné. Finom és előkelő mozdulatai elárulták a tár-

saságheli intelligens nőt s én érez-
tem, hogy hamarosan a szívembe-
fog férközni. Hogy minden feszé-
lyezettséget kikerüljek, bátran így szóltam:

— Emma sokszor emlegette magát s örömmel vártam az alkalomra, hogy megismerjem. Végtelenül há-
lás vagyok, hogy módot nyújtott rá.

Emma, mikor hallotta szavaimat, elképedve nézett rám s szólni akart, de Katüsa semmit sem vett észre s nyugodtan fordult hozzánk.

— Épen ma kaptam egy új gram-
mofonlemez, hallgassák meg, azt hiszem maguknak is tetszeni fog.

A gramofon egy csendes meló-
diákkal átszótt szomorú orosz dalba kezdett, mely panaszos hangokon sirt felém és mikor a hálalajka tremolója elesenedett, feicsendült az örök fájdalmas orosz ének. Képz-
letemben önkéntelenül is vissza-
szálltam a messze múltba, mikor egyszer tavasszal a csendes és á-
dott Rózsavölgyön utaztam át, mely az idők viszontagságaitól védeiten pihen az öreg Balkán kebelében. Akkor rózsá virult s pompás illat terjedt a levegőben. A vonat má-
morosan rohant a rózsafüzek kö-
zött. Kis rózsabokrok váltogatták egymást, jöttek és eltűntek. Mint nappali csillagok szóródtak széjjel a zöld bokrokon a rózsák s a föl nem száradt harmat gyöngyfényesen csil-
logott rajtuk. Olyan volt egy-egy virág, mint a szerelmes lány lekonyult fejecskéje, kinak szeméből boldog

ZOKON NE ESSEK...

Olimpiai tudósítások

Saját hírszolgálatunk Losangelesből

A mai vasárnap világtörténelmünkben sorsfordulatot jelent. A losangelesi hekatlon előpentatlonának utódekaton-mérkőzése ma reggel kilenc órakor kezdik, ami dakotai időszámítás szerint csütörtök éjtszaka negyed öt órát jelent. A mérkőzés favoritjaul Jimmy Kronlusz., a néger fenomen tekinthető, aki a szudáni tréningen 4 p. 32 mp. idővel könnyen javította a távficam világrekordját.

Addig is, amíg e világesemény kezdetét venné, a szombat reggeli (alabamai időszámítás szerint kedd esti) eredményekről alábbiakban számol be tudósítónk.

Nyolcvan milliméteres síkfutás

A losangelesi stadiont hetven millió néző és ezerháromszáz versenyző töltötte meg a nyolcvan milliméteres síkfutás alkalmából. Az *ugandai Schwartz* ügyes *kenguru-startjával* könnyen taposta *Trottyest*, a skandináv világbajnokot, aki annak ellenére, hogy öt centi előnyt kapott, egy fél milliméterrel később jutott a célhoz. A *tanganjikai Ganyikát* pelikán-stilusú off-sendje következtében diszkvalifikálták, ami ellen az afrikaiak,

Morgenstern vezetésével, rögtön benyújtották az óvást.

Világbajnok: Schwarz (Uganda) 0.05 mp. (A tetovált *luáf-lóbogó ezuttal ötödször szöklett a stadion főarbocára...*)

Bogen Ernát lekönnyökölte Ellenbogen

A női törvívás utolsó lépése botránybafulladt az amerikai törvívók lehengerelési politikája miatt. A legtöbb versenyző ugyanis *tör helyett tomahawkokkal* támadt. A verseny izgalma akkor hágott a tetőpontra, amikor Bogen Erna a kaliforniai Ellenbogenrel vívott. Ez utóbbi ugyanis balkezes tomahawk-vívó és legtöbb asszóját pusztá könyökkel végzi. Így sikerült Bogennek is lekönnyökölnie, majd amikor a magyar hölgyvívó újabb asszóval felelt. Ellenbogen az asszót egy lasszóval viszonzta s az amerikai szabályok szerint győzelmet aratott ellenfelén.

Pápua nyerte a szabadstílusú birkózás bajnokságát

Amint azt előre lehetett látni, a *pápua Pola-Csek* ham-ham stílusú birkózásával nemcsak az európai, hanem a favorit inka-

birkózókat is lehengerelte. A nemes sportverseny utolsó mérkőzése a *pápua Pola-Csek* és a világrekorder *Pollák* (Canada) között reggel egynegyed háromkor folyt le. A *pápua* eleinte csak *hónalj-catch-ekkel* operált, amikor azonban látta, hogy *Pollákot* nem lehet oldalra fektetni, egy hatalmas *gyomor-knockouttal* *Pollák* szájába ugrott és *mindkét karjával kikönnyökölte a szemén*. Az izgalom ekkor már annyira fokozódott, hogy több százán epilepsziás görcsöket kaptak.

Tíz percig tartott a tusa s nem egyszer úgy látszott, hogy a tüdejéből vérző *Pola-Csek* egy szabadstílusú *shoulder-shruggal* a hátára esik, amikor utolsó erejét megfeszítve az ellenfél belső részeit kötőtrántással sikerült kitépnie. A *pápua világbajnok* a közönség millióinak lelkesedése közben *husz perccel később maga is kilehelte a lelkét*.

Botrány a vízipóló amerikai tréningjén

A kanadai vízipóló csapat tegnap tartotta tréningjét a melanéziai csapatával. Az amerikai csatársor *Schlesinger* vezetésével egymásután harminc gólt dríhlizett be a melanéz kapuba, amelyet *Nyek-Nyek III.*, a jeles játékos védett. Hirtelen leuszárok és *falschfejelések* jellemezték a meccset, amely a második félidő századik percében váratlan botrányba fulladt. A közönség rémülten tapasztalta, hogy a fehérbőrűek kapuja egyszer csak védtelen marad és olyan gólzápor kezdődik, amilyenre a történelem eddig még nem ismer példát. Mint kiderült, a *melanéziaiak játék közben összes ellenfelüket megélték*.

A magyar, német és japán favorit-csapatok hidegvérrel értesültek az esetről. A zsüri ugyanis úgy sorsolta ki az egyes mérkőzéseket, hogy a melanézeknek holnap reggel még kilenc csapattal kell mérkőzniök s csak azután jutnak a döntőbe. Ez összesen 99 játékos elfogyasztását jelentené s így nem valószínű, hogy iramukat a döntő mérkőzéseig bírják...

Jönköpings lett a távköpés világbajnoka

Szenzációs eredménnyel végződött a távköpés bajnokságáért rendezett világversenyt. A favorit *Ser-Cin-Csen* (Peking) 0.2 méteres világrekordját a stockholmi *Jönköpings*, a legegyszerűbb ajak stílus alkalmazásával, 3 centi és 20 milliméterrel túlköpte. Mikor *William Spuks*, az amerikai rekorder ezt az eredményt megtudta, azonnal *köpött egyet és visszalépett a versenyzéstől*.

Elindultak a marathoni futók

A marathoni futás előmérkőzése megkezdődtek. Negyven néger és huszonöt botukéz startolt a Pacific-vasut végállomásánál, hogy futólépésben érkezzék el a másik végállomáshoz. A versenyzőkkel egyidejűleg expressz-vonatra ült a zsüri, hogy figyelemmel kísérhesse a versenyt. A futók a második órháznál *annyira meg-előzték az expresszt*, hogy a vonatot le kellett állítani.

Ujabb jelenés szerint több futót diszkvalifikálni fognak, mert észrevették, hogy négyekzláb indultak el a starttól. *A világbajnok Vau-Vaut* emiatt már *törölték is a versenyzők névsorából*.

könny csillog elő. Emiéksem ott hallottam ilyen fájdalmas hangudalt. Milyen szép is a múlt és milyen édes a visszaemlékezés. A lányan bugó dal halkuló kadenciákká olvadt bele a szoba muzsikáló esendjébe. Felriadtam merengésből. Tekintetem összetalálkozott *Katúsa* tekintetével, aki hosszan nézett rám. Néhány pillanatra néztük egymást. Komoly tekintete le nem írható bájos mosolyban olvadt fel, melyből szavak nélkül is megértem a közvetlen megértés simogató melegét. Majd így szólt hozzám kedves hangján.

— Ugy látszik, maga szereti a zenét.

— Igen rajongok érte, — válaszoltam. És ezzel felvettük a beszélgetést, mely belenyúlt a késő esti órákba. De úgy tűnt tova az idő, miába láthatatlan kezek vittek volna előre az óra mutatóit. Mi zenéről, költészetről, irodalomról, filozófiáról beszélgettünk, szóval kjeseréltük gondolatainkat, addig Emma csak itt-ott tett néha egy-egy megjegyzést s unalmát ásitásokkal üzte el.

Mivel az idő már későre járt, Emma azt mondta, hogy háza megy. Halálam jelöl felajánlottam, hogy elkísérem, amit ő kész örömmel fogadott. Mielőtt elbúcsuztam volna *Katúsa*tól, kölcsönösen megadtuk egymás címét s egy boldog, kellemes, soha el nem felejthető émményel meggazdagodva távoztam, *Katúsa* ki-

kisért bennünket a kapuig s ott ismét kezét fogott velem. „A mielőbbi viszontlátásra.”

Kint hűvös októberi éjszakai szél fujt s bennem a kézfogás forrósága tüzelt.

Elmult egy nap, két nap, s a munkaképtelen napok egybeolvadtak az álmatlan éjszakákkal. Kisértem az emléke, daloló hangja, bájos mosolygós arca s nem tudtam becélni magamat a kötelességem által rám rótt egyhangu robotba. A szakvizsga pedig fenyegetően közelgett.

Hogy e marcángoló, kínzó érzések alól szabaduljak, levelet írtam neki, melyben megírtam, hogy a sorsnak milyen véletlen játéka volt, amely összehozott bennünket.

De a következő napok magint nem hozták megnyugvást. Az utána való vágyakozás még jobban bntalmába kerített. Nem tudtam ellenállni a kísértő érzésnek s egy délután bejelentés nélkül váratlanul betoppantam hozzá.

Nagyon szívélyesen fogadott s midőn helyet foglaltam a kerevetben, maga is mellém ült. Azt se tudtam, miről beszélgettünk, csak azt éreztem, hogy a szeméből meleg hullámok áramltnak felém, melyek lassan magukkal sodortak. A szobában hűvös volt, de én mégis oly tikasztó meleget éreztem, hogy nem voltam képes beszélni a nagy belső fojtogató forróságtól. Értéketlenül yonzóerő mágnesként húzott feléje,

de minden erőmet latba vetve vízszatartottam magamat. Véletlenül megérintette a kezemet.

— Milyen meleg a keze! — szólt. Nem voltam képes feleletet adni. De egy napok óta szomjúságtól gyötört ember vissza tudjare tartani magát a patak friss vize láttán? És ellent tud-e élni az ember egy vázába tett virágcsokor előtt állva, hogy magába ne szívja annak kellemes illatát? Hiszen mindenki velem fogja mondani: Nem! mert inkább kockáztatunk, sem hogy a fétővázás, kétkedés kínzó gyötrelmeinek esünk áldozatul.

— Csak egy szót tudtam szótagolva kiejteni:

— Ka-tü-sa!

Öntudatlanul karjaimba vontam s a bódító szerelem mámorától ittasulttan forrott egybe csókszomjas ajkunk. Ugy éreztem, hogy senki más nem létezik, csak Ő. Éreztük, hogy a boldogság kiterítette és ránk borította védő szárnyait.

A vizsga napja pedig rohamosan közeledett s én még se tudtam kiszabadítani magam az ő hűvös várázköréből. Sokszor mikor találkozásra kellett mennem, magamra zártam az ajtót: nem akartam érzésem rabja lenni. Hangos olvasásba kezéltem, de egy furcsa asszociáció folytán minden szóban az ő hangja csegett felém s élem vetítette az ő arcát. Nem tudtam ellenállni valami

huzott feléje akaratom ellenére. Vállvonogatva, lemondóan intettem: „Cela est plus fort que moi”. Vetem a kalapom s szaladtam.

Ki tudott volna megállítani?

A belátásom csak bátvány árnyék volt, csak annyit tudtam, hogy men-nem kell.

Éjjel-nappal az emlékeimmel foglalkoztam s így érthető, hogy készületlenül álltam vizsgáló bírám elé, kik nagy fejesőválva kénytelenek voltak megbuktatni. De mondhatam-e akkor valamit a mentiségemre? Ugy-e nem, Elvesztettem egy évet, de én ebből sokat okultam. A szerelem vihar és hatalmas. Elragadja tőlünk az értelmet, az élet e kormánykereket és az érzések kezébe adja, melyek az örvény felé sodornak.

Egész gondolkodásomon urrá lett s egészen elvesztettem az élet realis szemléletét. Más szemüvegen néztem mindent és az elhatározásomat a hangulatomtól tettem függővé.

Késő bánattal bántam meg e rövid elragadtatásomat, mert ott, ahol és amikor az érzések eltértek az embert a külvilág cél felé vezető utról és hivattlanul avatkoznak bele a lelki életbe, ott a gondolkodás nem produktív s az az igazi hős, ki függetlenül tudja magát a zsibbasztó érzésektől, mikor sorsdöntő események során nyugodtan bíráló, józan észre van szüksége.

Rövid elragadtatásnak hosszú a bánata,

A hekatlon-versenyek ötödik napja

A száz napig tartó hekatlon-versenyek keretében tegnap benyújtották le a cowboy-vívással egybekötött 800 méteres távolugrást. Mint ismeretes, e távolugrást helyből kell megcsinálni és ugrás közben egy vívőverseny is lebonyolítandó, még hozzá cowboy-nyeregben, tevehátról. A verseny eredményeiről a mentők még nem adtak jelentést.

Holnap, a hekatlon-mérkőzés hatodik napján a szárazföldi hátuszás, négyezer méteres céllövészet, gát-boxolás és száz yardos korcsolyaugrás lebonyolítására kerül a sor.

Az olimpiai gangszterek ellopják Nurmit

(Lapzárta után jelentik.) Losangelesi körökben kinos feltűnést keltett, hogy Nurmit, a finn esodafutó-bajnokot tegnap éjtiszaka ismeretlen tettesek ellopták. A X. olimpiász megnyitása óta immár a második eset, hogy világbajnokot loptak.

Al Capone, aki maga is favoritja az olimpiai versenyeknek, azonnal díjat tűzött a tettesek fejére s kölcsönkérve Lindbergh ezredes gépét, a finn bajnok földi maradványainak lázas keresésére indult.

Hol lesz a XI. olimpiász?

Losangelesi olimpiakonok kitörő örömmel fogadták az olimpiai nagytanács éjfélutáni határozatát, amely szerint az olimpiászt 1936 nyarán Ham-ham törzsfőnök meghívására Kannibálországban kívánják megtartani. Ez az előrelátó gondoskodás a sportvilág minden körében teljes megnyugvást kelt, mert attól tartott a közvélemény, hogy egyik-másik losangelesi világbajnok gusztust kaphat a vezetőségre és még határozathozatal előtt felfalja valamennyit...

Lisztiusz.

NAGYSZALLODA

„IMPERIAL“

GRAND HOTEL

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Legmodernabb berendezésű elsőrangú családi szálloda. 152 szoba meleg-meleg folyóvízzel, központi fűtésrel, telefontal, elsőrendű olcsó étteremmel.

Alap igazolt előfizetői 20 százalékos kedvezményben részesülnek

Napi penzió 10.— P.

Ein csárdás, bitte

Karcolatok a Nyári Egyetemről

Kezdjük mindjárt az ismerkedési estéllyel. Hét nemzet bábeli zavarában — nem tudtuk mivel megkezdni az estélyt. Csárdásra gondolni se mertünk: nem tudják az idegenek! Mekkora lón a meglepetésünk, mikor az egyik olasz asszony odament a cigányhoz és bátortalanul, könnyörgő tekintettel kapacitálni kezdte: Ein csárdás, bitte... (Ehez már nincs mit hozzátenni, csak egy kurjátás volt rá a válasz: Hosszu legyent!)

Ime sötét hajam őszbe vegyül már

(avagy nyilatkozik a lányok kedvence.) Tassy Ferenc dr.-nak sok a gondja. Ő az olasz nemzet napszámosa. Mindenütt ott van, de különösen a lányok körül. Nem tehet róla: hívják. Alighogy betoppán a Gambinus sohasem-csendes éttermébe, tíz lány is hívja: Professore! Szegény csak néz, néz, majd kiböki busan: már eljérkeztem. De kár, sóhajtják a kis szinyorinák és busan nekilátnak a makaróninak. Ő pedig jön busan, de nem szóltalanul és mutatja, hogy milyen sok a gondja: nézd, ime sötét hajam őszbe vegyül már.

Egy kis félreértés...

Ilyen is akad néha. Például. Az egyetem előtt állunk — fényképeznek. Mellettem áll egy mosolygós szemű kisleány. Megkockáztatok egy gyöngén szerkesztett német mondatot. Elmosolyodik. Franciára fordítom a szót. Lesújtó kacagás a válasz: kérem, én debreceni vagyok... Más. Beszélgetek az egyik svédde. Lefiler Béla professzorra terelődik a szó. Mit csinál most Stockholmban? — tesszem fel a kérdést. Több, mint félmillió lakosa van — hangzik a büszke válasz.

Melyik a legszebb nyelv a világon?

Ezt is jó tudni. Az egyik szép szöke észtlány — akit mindenki finnek tartott eleinte — így nyilatkozik (francián): Volt egy verseny a nyelvek között (hogy hol és mikor, azt nem lehet tudni.) Ezen az első díjat az olasz nyerte el, — a másodikat az észtlány, a harmadikat a francia. — Beszéljen egy kicsit észtlán. — kérem kíváncsian. Meg is cselekszi, de siet utána tenni: Mikor éneklik, akkor szebb.

Öreg ember nem vén ember

Itt pedig nem Jókai-hörsről van szó,

hanem csak egy öreg olaszról. Hogy mi a neve, pontosan nem lehet tudni. Mindenki Dottore néven nevezi. — Tassy szerint legkevésbébb alszik, legtöbbet mulat (saját maga szerint) és legírisszebb (mindenki szerint). — Az olasz társaságnak egy kis tizen-négyéves gyerek mellett és Tassy után ő a kedvence.

Aki nem hisz a délibábnan

Ilyen is akad. Szerencsére csak a magyarok közt. Erdélyi lány. Hittelenül rázza a fejét: Á, nincs ott kétem semmi. Azt csak úgy mondják nekünk. De azért jól mulat kinn a társaság a Hortobágyon. És hogy ne csak a „Pousta“-t lássák, bemutatnak nekik egy parasztházat is. Viszszafele jövet már nagyon magas a hangulat. A magyar és olasz nemzet tagjai versenyre kelnek: ki tud hársányabban dalolni. Allitóltag nem dőlt el a küzdelem. Az egyik nótánál u. i. az idegenek is beleszóltak — a magyar nótába: Cserebogár, sárga cserebogár. Dr. Wallisch Oszkár lektor tanította meg nekik — gramofon segítségével. Tudnak már egy másik nótát is: Tele van a város akácfavirággal...

Hol teremnek a legszebb lányok?

Erre a kérdésre egy svéd ad feletet. Szétnéz a nemzetközi társaságban és ragyogó arccal feleli: — Mégis csak legszebbek a svéd lányok. De utána teszi: azért a magyarok is szépek. (Talán ezen az alapon csajja a szelet az egyik svéd a Nyári Egyetem kiváló pedagógiai képességű kis német lektornőjének, akiről senki sem akarja elhinni, hogy doktor.)

Külföldi tanulmányut Debrecenben

Más nyáron külföldre mentek a debreceni nyelvszakos egyetemi hallgatók. Most két nyomos ok miatt (devizahiány és gazdasági válság) csak a Déri-muzeumba mennek. — Aki olaszul, németül, vagy francián akar tanulni, nagyszerű alkalmat találhat, hogy magát a nyelvekben tökéletesítse. Rengeteg életrevaló debreceni diák használja ki ezt a nagyszerű alkalmat, csak akik másfor a legpraktikusabbak: a franciaszakos golyák nézik gyámoltalanul, hogy milyen szépen beszél a hallgatókkal más.

Az előadásokon kívül

A Nyári Egyetem vezetősége nem elégszik meg az előadásoknyújtotta művelődési lehetőségekkel. Kérdőlapokat osztottak szét a hallgatók közt: mi érdekli őket az előadásokon kívül. Mindenkit az illetékes szakemberek karjaiba iuttatnak. Az egyik svéd pl. Mendöl Tibor egyetemi tanárséggel jóslotta az időt: Ez a magyarázata annak, hogy most Debrecenben annyira Svédországba való időjárás van... A bonni thologikusok mosolygóskepű elnökei pedig a Kollégium agilis fiatal seniorával hoztuk össze. Így költöztek be lassankint az egyetemi intézetekbe idegenek a régi lakosok helyére.

Páros élet a legszebb a világon

Ez nemcsak banális, hanem igaz is. A Nyári Egyetemen a főtőkértől kezdve minden valamirevaló hallgatónak van valakije. Sőt — Urambocsá! — még a szalmaözeveg igazgatóprofesszort is karon fogták egyszer a lányok (igaz, hogy csak fényképezés közben, de ketten egyszerre.) A főböknek menyasszonyuk, vagy némelyeknek egyenesen feleségük van. Az alsóbb néposztály megelégszik időszakos ideálokkal is. Legtöbben összekapcsolják a hasznost a kellemessel — és idegen nyelven udvarolnak vagy udvaroltatnak maguknak. Némelyik két-háromféle nyelven is.

Madar Zoltánt lelkészévé választotta a mezőörsi ref. egyház

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Madar Zoltán segédlelkész, ki a debreceni egyházközség Kosuth-utcai egyhárszéében Baja Mihály, a kiváló költőpap oldala mellett közmegelekedésre 6 éve szolgál, a mezőörsi gyülekezet (Győr megye) nyolc pályázó közül egyhangú közfelkiáltással lelképásztorává választotta. Debrecen magyar közönsége őszinte szívvvel örül megválasztásának, bár távozása határozatlan veszteség a debreceni református gyülekezetre, melynek körében a megüresedő hitoktató-lelkész állás betöltésénél reá igen szép kilátások várakoztak.

Madar Zoltán a debreceni gyülekezetből szeptember folyamán távozik el gyülekezetébe, hová Isten áldó kegyelme és megőrző szeretete kíséri.

Megemlítjük Madar Zoltán megválasztásával kapcsolatban, hogy rövid két hónap alatt az ő szép példaadó választása második a debreceni református segédlelkész karból, mely tanubizonyosság egyfelől a dunántúli gyülekezetek öntudatos fegyelmezett voltáról, másfelől pedig a debreceni segédlelkész-kar kiválóságáról.

Bérlőgyűlés

A Debrecen és Vidéke földberlői gazdasági helyzetük megbeszélése végett ma, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Vásáry József felsőházi tag elnöke alatt a városháza közgyűlési termében bérlőgyűlést tart.

A bérlőgyűlés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és azon való minél tömegesebb megjelést ezuton is kér az

Elnökség.

A debreceni hőforrás vize

Margit-fürdőben

teljesen tisztán, idegen víz hozzáadása nélkül

orvosi felügyelet alatt 38—40 C° fokra lehűtött állapotban, állandóan frissen és tisztán áll a közönség rendelkezésére.

A hőforrás vize úgy külön a nők, mint külön a férfiak által egész nap csak a Margit-fürdőben használható.

Fürdőjegy ára a Margit-fürdő pénztáránál . . . . . P 1.—
Villamoson oda- és visszautazásra érvényes P 1-20
Fürdőjegy (minden villamoskalauznál váltható)

Hírek

1932. augusztus 7., Vasárnap.
Prof.: Ibolya, Kath.: Kajetan.
1932. augusztus 8., Hétfő.
Prof.: László, Kath.: Cirják.

Ma a következő gyógyszerészek tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth” Lux Arnold Piac-u. 26.
„István” Dr. Gödény Sándor,
Csapó-u. 22. Isteni gondviselés, Székely Adorján, Petőfi-tér. „Csokonay” Mester-u. 45. „Mátyás király” Nyilattelep, Márton Kálmán-u. 1.

IDŐJÁRÁS:

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenté augusztus 6-án:

Az időjárás javulása a mai nap folyamán már észrevehetően megkezdődött. A csapadék már szűnőben, bár a hőmérséklet tekintetében a javulás egyelőre még alig mutatkozik, sőt a hőmérséklet mai legmagasabb értéke 21 fok, 2 tízeddel még alacsonyabb is volt a tegnapiénál. A légnyomás ellenben tegnap óta állandó emelkedésben van, különösen a mai nap folyamán. A tenger színére redukált értéke reggel 760.1, este 762.6 mm. volt. A tegnapi lezuhlott csapadék mennyisége 11.2 mm. A ma reggel 7 órától este 7 óráig lezuhlott csapadék mennyisége csupán 0.9 mm.-et tesz ki. Esti hőmérséklet 18 fok.

Prognózis: Holnap változóan felhős idő várható, lassú hőemelkedés és a csapadékhajlam megszűnésével.

Milyen időjárás volt júliusban

Az elmúlt hónap egyike volt a legmelegebb júliusoknak, melyet az utóbbi évtizedek produkáltak. Pedig a legutóbbi 5 esztendő egyáltalán nem szűkölködött meleg júliusokban. Az eddigi legmelegebb július 1931-ben éltük át, ennek havi átlag hőmérséklete 23.6 fok volt, nem sokkal maradt a mögött azonban 1928 júliusa sem, amikor a havi közép 23.2-re rugott. Mindezeket azonban mind maga mögött hagyta 1932 júliusa a maga 23.8 fokos havi közepével. 0.2 fokkal multa felül az eddigi legmelegebb 1931-es és 0.6-al az 1928-as júliust. A hőmérséklet legmagasabb értéke csak egyetlen nap maradt a 25 fok alatt, de ekkor is csak 0.4 fokkal, egyébként mindig felébe emelkedett, sőt 18 napon a 30-at is meghaladta. A hónap legmelegebb időszakát 1-16-ig tartotta, amikor is az egyetlen 4-ike kivételével, minden nap meghaladta a 20 fokos nívót. A hőség tetőfokát is ebben az időszakban érte el, s-án 35.8 fokos maximummal. Érdekes, hogy bár egy a jelen év, mint az 1931 júliusa átlagosan melegebb volt az 1928 júliusánál, oly magasra sem a mult, sem a jelen évben a hőmérséklet nem emelkedett, mint akkor. 1928 július 17-én a 40 fokot megközelítő 38.5 fokos hőmérsékletet jegyeztek fel Debrecenben.

A hónap nagy hőségét csak elvétve és ritkán szakították meg zivataros esőkkel kísért lehűlések s bár ezek néha pusztító szélvisszával, nagy villámlásokkal jöttek, hatásuk rövideesen megszűnt. A zivataros záporok Debrecen területén még elég kiadósak voltak. Az össz csapadék 61 mm. volt, ami a júliust átlagnak csak 58 százaléka, de ez a mennyiség is

Rejtélyes körülmények között megfulladt a bölcsőjében egy háromhónapos téglavetői kisleány

Mostohaapja nehéz párnával takarja be a gyermeket, aki emiatt fullad meg

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Titokzatos gyermekhalál ügyében tették jelentést a mult nap a debreceni királyi ügyészségnek. Rebman Gyula régi téglavetői lakos jelentkezett szombaton neggel a esendőr-ségen, ahol elmondotta, hogy szombatra virradó éjszaka a szobájában halva találta bölcsőjében három hónapos mostoha kisleányát, Tóth Katalint. A nyomozó hatóságok azonnal kiszállottak a helyszínre, a régi Téglavető Targocsa-utca 46. számú házhoz, ahol Rebman Gyula lakik. A bölcsőben holtan feküdt a szerencsétlen megfulladt kisleány. A szakértők megállapították, hogy a halál

fulladás idézte elő. A esendőrök előtt Rebman Gyula azt vallotta, hogy pénteken este párnával letakarta a gyermeket, nehogy megfáz-zék. Mostoha leányát nagyon szerette és sirva tette meg vallomását. Kétségtelen, hogy a fulladást a nehéz párna okozta. A körülmények tisztázása céljából a debreceni királyi ügyészség indítványára dr. Preineszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője elrendelte a holttest felboncolását és megindítja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a kisleány haláláért.

jó részt három 10 mm.-en felüli záporoknak köszönhető. Sajnos a Tiszántul egyéb területeinek még ezekből a hirtelen záporokból is jóval kevesebb jutott. Az égbolt majd mindig derült volt, a nap bőven és erősen sütött és így ha a mezőgazdaságra e hónap áldást nem is jelentett, a nyaralók, strandolók mulatságát nem igen zavarta meg.

Debrecen, 1932 augusztus.

Dr. Berényi Dénes,
egyetemi tanársegéd.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETI REND:

A református templomban:

Nagytemplomban: 10 óra Szabó Gyula, 5 óra Nagy Sándor. Kistemplom 9 óra Lencz Sándor, 11 óra Uray Sándor, 5 óra Kovács József, Kossuth-utca: 10 óra dr. Danesházy S., 5 óra Madar Zoltán, Árpád-tér: 10 óra Madar Zoltán, 3 óra Szabó Géza, Ispóty: 10 óra Nagy Sándor, 5 óra Szabó Gyula, Homokkert: 10 óra Kalas Ferenc, Nyilattelep: 3 óra Papp Imre, Csapóker: 10 óra Halász András, 3 óra Halász András, Téglavetői iskola: 5 óra: Papp Géza, Wolaffka-telep: 3 óra Kalas Ferenc. Egyek: fél 11 óra Siposs Imre, Belső-Ohat: 8 óra Siposs Imre, Ohat-Téglavetői iskola: 3 óra Siposs Imre, Nyulas: 10 óra dr. Kökényessy A. Sámsoni-utli iskola: 4 óra Nagy Dezső th.

A római katolikus templomban:

Egésznapos szentségmádás, szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 óra-kor esendes misék. Fél 10 óra-kor ünnepélyes főpapi misét celebrál dr. Némethy Gyula prelátnak-kanonok, utána szentbeszéd mond Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője. A déli szentmisén további intézkedésig szentbeszéd nincsen. Délután 6 óra-kor szentségbetétet, előtte prédikál dr. Rózsa Jenő Kápián. Az Augusztus szentmiséjében 9 óra-kor szentmisét mond N. Lindenberger János ap. kormányzó. A Szent László kollégiumban és a kertségi iskolaközpontban nincsen szentmise.

A görög szertartású római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend, 7 óra-kor reggeli istentisztelet, 9 óra-kor katonamiséa a görög és latin szertartású római katolikus katonák részére, 10 óra-kor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 óra-kor. Délután vespernye.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap, augusztus 7-én, délelőli

10 óra-kor prédikál Poputh Viktor h. lelkész.

— **Dr. Ronesik Tibor rendőrfogalmazót a fővárosi rendőrséghez helyezte át a belügyminiszter.** Vitéz Ronesik Tibor rendőrfogalmazót a debreceni rendőrfogalmazó egyik nagyképzettségű, kiváló tagját, dr. Ronesik Tibor rendőrfogalmazót, aki a debreceni rendőrkapitányság keretében az intellektuális ügyeket intézte, ugyanilyen minőségben Budapestre helyezte át. Dr. Ronesik Tibor négy éven keresztül a debreceni büntető osztály főnökhelyettese volt s működésével felettes hatóságainak legteljesebb elismerését érdemelte ki, Budapestre való áthelyezése a köztisztviselőben álló rendőrszolgálatának legszébb elismerését jelent. Mint értesülünk, dr. Ronesik Tibor egy héten belül már el is foglalta budapesti hivatalát.

— **A HONSZ közgyűlése.** Csoportunk a folyó évi augusztus hó 7-én, vasárnap délután 3 óra-kor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Előválasztás és általános tisztújítás. Felkérjük bajtársainkat, hogy a rendkívüli közgyűlésen a tárgy fontossága miatt a saját érdekükben mindnyájan jelenjenek meg. Csoportelnökség.

— **Ref. bibliaóra a Nagyerdőn.** Ma, vasárnap délután 6-7-ig a szokásos helyen, a pallagi-ut jobboldalán, a klinikával szemben levő „majális” dombon lesz, Bibliamagyarázatot tart dr. Danesházy Sándor.

— **A MANSz Erzsébet vegyeskar kirándulása.** A MANSz Erzsébet vegyeskar ma, vasárnap délután négy óra-kor társas kirándulást rendez a Csolnák-öbölhez. Ott este szalonasülés lesz. Az ellátásról mindenki maga gondoskodik, de a tónál levő vendéglő is teljes mértékben a résztvevők rendelkezésére áll. A kirándulásra szívesen látja a rendezőség a vendégeket.

— **Sakkhírek.** Kiss Ernő, az ismert kitűnő sakkozó, pénteken délután a MÁV műhelytelepen szimultán tartott, amelynek eredménye: 10 nyert, 5 vesztett és 2 döntetlen játszma. Nyertek: Hajdu István, Hora Károly, Hlyás József, László Sándor és Tóth József, míg Mező Béla és Pogácsás Imre döntetlent értek el. A műhelytelepen legközelebb dr. Kocsis Sándor tart szimultán. Barász Zsigmond, ismert magyar sakkmeister városunkban időzik. A debreceni Sakk-Kör terbe vette, hogy a mester bevonásával 8-10 résztvevővel tréningversenyt rendez. E verseny feltételeiről az Újságíró Klubban hétfőn este 6 óra után kaphatnak felvilágosítást.

— **Gyengélkedik a polgármester.** Dr. Vásáry István polgármester esütötték óta lakásán betegnek fekszik. Már az augusztus 2-iki ünnepélyen lázas állapotban mondta el beszédét. A polgármester háziorvosa meghűlést állapított meg s remélhető, hogy a beteg pár napon belül elhagyhatja az ágyát.

— **Ferenczy Tibor budapesti rendőrfőkapitány Debrecenben.** Ferenczy Tibor budapesti rendőrfőkapitány vasárnap délelőtt Debrecenbe érkezik, ahol magánügyek mellett hivatalos dolgokat is intéz. A főkapitány vasárnap délután öt óra-kor utazik vissza Budapestre.

— **Csige Sándor rendőrfogalmazó gyászsa.** Csige Sándor, volt debreceni rendőrfogalmazónak súlyos gyászsa van. Édesatyja, idős Csige Sándor, Szobdy-utca 9. szám alatti lakos, hetvenhárom éves korában hosszas betegség után meghalt. Temetése hétfőn délután lesz. A haláleset alkalmával a népszerű rendőrfogalmazó és családja előtt a tisztelők és barátok öszinte részvétüket tolmácsolták.

— **A balatonszárszói KIE konferenciára** jelentkezettek felkértem, hogy hétfőn estig nálam jelentkezzenek a végleges megbeszélésre. Hétfőn estén túl már jelentkezéseket nem fogadunk el. Pusztay, KIE titkár, Piac-u. 7. sz. I. em.

— **Debrecen város és Hajdu vármegye** vezetését meghívták a Szent István-napi ünnepségekre. Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök most küldte szét a meghívókat az egyes törvényhatóságoknak, így Debrecen város és Hajdu vármegye vezetésének is. Hogy a két törvényhatóság az idén is küldöttségileg fogja-e magát képviseltetni a Szent István-napi processzióban, még nem történt döntés.

— **Zarándoklat Máriapócsra.** A debreceni görög katolikus egyház Nagyboldog Asszony napjára zarándoklatot rendez Máriapócsra. A gyalogmenőket Papp Gyula szentszéki tanácsos, parochus vezeti oda és vissza. Indulás folyó hó 13-án, kedden este. Csak a csomagok részére lesz szekér, aki nem bír gyalogolni, jöjjön vonat.

— **Megjelent a „Sereg szemle” első száma.** A fiatalok új társadalmi és kritikai lapja pompás kiállításban és feltűnést keltő tartalommal jelent meg. Az első számba a legkiválóbb fiatalok irtak. Buday György, Gulyás Pál, Jánossy Gyula, dr. Juhász Géza, Kertész Dániel, Pongrácz Kálmán, Torda Balázs, Varga László és Vass László foglalkoznak az ifjúság életét érintő súlyos kérdésekkel. A „Sereg szemle” minden trafikban kapható.

— **Orvosí hír.** Dr. Fülöp Gyula egyetemi tanársegéd, bőrgyógyász rendelőjét Ferenc József-ut 73. sz alá helyezte át.

— **Ladányi puskaműves üzletét** Kistemplom-bazárba, templom háta mögött, helyezte át.

— **Nagyszabású szórakoztató műsoros est a Homokkertben.** A Homokkerti Református Olvasóegylet eszperantó csoportja az elmúlt évek nagy sikerén felbuzdulva, augusztus 7-én este 7 órai kezdettel az Olvasókör helyiségében (Szabó Kálmán-utca 31. sz.) változatos, pompás műsorn estét rendez, melyet családias jellegű társasvacsora követ (fizetés borjupörkölt és tésztá 80 fillért, Kifőző borról gondoskodva van.) Az egész város nagy érdeklődéssel várja ezen nagysikerűnek ígérkező szórakoztató estét. Ahol pár órára minden gondját-baját elfeledheti az ember. Ezuton is felkérjük ugy az eszperantistákat, az eszperantó nyelv barátait, mint a Homokkerti iránt rokonszenyvel viseltető polgártársakat, hogy augusztus 7-én mindnyájan jöjjenek el a kedves est hangulatát emelni. Mindenkit szerettel vár az elnökség.

— **MEGHALT A SZINPADI MEZTELENSÉG NAGYKERESKEDŐJE.** A „Newyorki Magyar Ujság” ezzel a címmel adja hírül a pucér görliket foglalkoztató Zigfield „szinigazgató” halálát. Erről az emberi valóságos nekrológokat zengett a magyarországi liberálsajtó. Azt persze elhallgatta, hogy ez a zömök termetű üzletember volt az, aki először állított ki a szinpadon meztelen nöket. Hát ilyen nagyságai vannak a gyászoló liberálistusnak. És ilyen „zsenikről” zokog el könnyázott nekrológokat Intim Pista, az amerikai görlikirály köruti epigonja. De genere Zigfield.

— **Uj egyetemi magántanár.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Vasady Béla dr., a sárospataki theologiai akadémia igazgatójának, a debreceni Tisza István tudományegyetem református hittudományi karán egyetemi magántanárként történő kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette és őt e minőségében megerősítette.

— **Dr. Schiff Ödön nőgyógyász** rendelését áthelyezte Piac utca 71. alá.

— **A hajdunánási Ilona-szőlőtelep tagjainak figyelmébe.** A Budapestre kiküldött tagok a szőlőtelep tagjainak kérvényét a pénzügyminisztériumban beadták. Az eredményről beszámolnak folyó hó 9-én, kedden délután hat órákor a városháza közgyűlési termében. Ugyanott és ugyanakkor megbeszélés az esetleges szükséges további eljárásról.

— **Iparoszkasztályai ülés.** A debreceni Ipartestület cipész szakosztálya augusztus 8-án, hétfőn este hét órákor az Ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: 1. A szakosztályi ügyrendtervezet módosításának bejelentése, illetve ismertetése, 2. Elnöki bejelentések, 3. Esetleges indítványok, 4. Interpellációk. Mivel rendkívül fontos ügyek kerülnek az ülésen napirendre, minden szakosztályi tag feltétlenül és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

— **Hogy játszotta ki a ravasz biciklista a rendőrszemel.** A debreceni rendőrség a legnagyobb szigorral ellenőrzi a kerékpárosokat, akik ellen napról-napra újabb feljelentések érkeznek be. A biciklisták egyáltalában nem törődnek a rendőrkapitányság rendelkezéseivel és ahol lehetőséges, ott kijátszák az éber őrszemek figyelmességét is. — A múlt nap a Piac-utcai villamos-forgalmat korlátozta egy ilyen renitens biciklista. A kerékpár tulajdonosa, aki egyébként magántisztviselő, kerékpárját az egyik Piac-utcai üzlet előtt hagyta. A Nagyerdő felé közeledő villamos a rosszul odátámasztott kerékpárral elkapta és csaknem húsz méteres távolságra sodorta magával a Frohner szálloda előtt megállóig. A bicikli gazdája rémülten rohant ki az üzletből, ahol bevásárolt és abban a hitben, hogy a kerékpárját pozdorjává törte a villamos, jelentést akart tenni a rendőr őrszemnek. Ekkor azonban a magántisztviselő kollégája, F. I., az elgázolt kerékpáron odakocsikázott B. Z.-hez, a károsulthoz, aki abban a pillanatban, amint észrevette, hogy a villamos még csak a kerekét sem rontotta el a biciklinek, felkapott rá és az elősiető rendőr elől heves iramban a Széchenyi-utca felé vette útját. Nem sikerült megállapítani a szerencsés kerékpár-tulajdonos kilétét, aki ellen gondatlansága miatt indítottak eljárást. Mert még mint „ismertetlen tettes” szerepel, de a rendőrség nyomában van a renitens biciklistának.

A pályaválasztás gondjai

Közeledik az egyetemi beiratkozás: milyen pályára lépjen az ifjuság? — Állásnélküli diplomások ezrei készítetik megmondásra a pályaválasztókat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az érettségiző diákok ezévi bankettjén már nem volt zavartalan a jókedv. Az életbe kilépő fiatalságot már megcsapta a reménytelenség szele. A szokásos szónoklaton végén, amikor felcsillantották az érvényesülés örök törvényeit az ifjuság előtt, már arról is megemlékeztek, hogy a mai fiatalságnak nem könnyű elhelyezkedést találni és kétszer is meg kell gondolni, amikor pályát választ valaki.

Elmultak a régi jó idők

Nem is olyan régen az érettségi már új kenyeret jelentett és az életbelépő ifju tetszése szerint választotta meg a pályáját. Ha tovább tanulhatott, akkor is elsősorban a hajlam volt a döntő. Ma más a helyzet. Akármerre nézünk, a munkanélküliség és állástalanság napról-napra való növekedését látjuk, ami nem csak a testi, hanem a szellemi munkásokat is sújtja. Hiszen ma már arra sincs remény, hogy a diplomás fiatal alacsonyabb képesítésű foglalkozást válasszon. A régi jó időkben még volt utolsó menedéknek az ügynökösködés. Ma már ez sem jelent megélhetést.

Rosta és szelekcio

Azok az érett diákok kik az egyetemeken akarnak tovább tanulni, legyenek elkészülve a szigorubb rostálásra és szelekciora. Eppen az állásnélküli diplomások szomorú helyzetét készítette a hivatalos kuturpolitikánkat, hogy az eddiginél szigorubb szelekcio és sürribb rostát alkalmazzon az intellektuális pályákra tódulóknak. A csonkamagyarországi négy egyetem egy-egy esztendőben 2400 fővel szaporította a diplomások számát és ha egy-két jó ösz-

szeköttetéssel bíró és nagy protekcióval rendelkező „szerencsétlen flótás” el is jut az érvényesüléshez, a többieknek csak az „állásnélküli diplomás” divatos címe jut.

Nézzünk szembe a tényekkel

A magyar élet legnagyobb baja, hogy a tényeket nagyon sokszor nem veszi figyelembe. Ezt látjuk a pályaválasztás kérdésében is. Még ma is tódulnak az egyetemek felé azért, hogy a bürokrácia berkeibe belépésre jogositó diplomát szerezzenek. — mert mindenki azt hiszi magáról, hogy ő más, mint a többi, neki sikerülni fog elhelyezkedni. A tényekkel szemben való szabotálás még a reményétől is megfosztja az ifjuságot, hogy tanácsot kapjon valakitől arra a kérdésre, hogy milyen pályára menjen.

Szakadék szélén

Ki is merne most tanácsot adni? Ki merne most egy pályát ajánlani valakinek és ki tudná megindokolni ezt az ajánlást? Senki. A mai magyar társadalom nem mer a jövőre gondolni. Egy magyar újságíró, aki bejárta ezt a kis csonka országot, meglátta ezt a halálos dermedést és megborzongott tőle. Megnehezedett a válla. A panaszok és bajok áradatában nemhogy ötletgerendát, hanem egy szalmaszálat sem lehet látni. Nem, nem és nem.

Ez a cikk sem pótolhatja a magyar társadalom elmulasztott irányítását, nem adhat tanácsot, mert nincsenek garanciái a teljesülés lehetőségére.

A magyar élet hivatalos és hivattott vezéreire vár az irányító szerep, hogy ezen a ponton is megállítsák a szakadék felé haladó magyarságot, mert közéleti súly nélkül tanácsokat osztogatni hivatalos prókátorságnak tűnik fel és nem is tanácsos dolog.

— **Meghülésnél** náthaláznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvosok véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatásos, kellemes és megbízható. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Kovács Lajos** elektrotechnikus vállalatát Kossuth-utcaról Miklós-utca 9. szám alá helyezte át. Telefon: 11-79.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasságok: Nádházi Lajos hiv. üzoitmentő—Ungvári Róza; vitéz Füzesy Rudolf kir. tiszéki titkár—Makraeczi Mária; Tóth Gyula lakatossegéd—Kigyós Erzsébet; Simon István máv. altiszt—Török Irén; Koska Endre máv. asztalos—Szabó Róza; Tömösvári Ferenc ácssegéd—Gyöngyösi Mária; Németh Sándor férfitiszabó—Dezso Zsófia; Daróczi Antal gyógyszerész—Rencs Róza; B. Márta Sándor honv. őrmester—M. Nagy Róza; Haga Lajos népművész—Rácz Mária; Stöger Alfréd okl. mérnök—Reinhard Eszter; Klencs Sándor üzletvezető—Horgos Irén.

Születések: Murvai Imre fodrász, fiu, József; Bundi János fm., fiu, János; Kiss Sándor cipész, fiu, József; Karalyos János npsz., fiu, János; Bacsó József ny. honvéd, fiu, Imre és 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Csizmadia Bálint r.f. 4 hónapos Kálmán u. 2; Hézer György ref. 2 napos Apaffy u. 133; Zagyva József ref. 3 éves Eötvös u. 62.

Meghalt Edes Antal országgyűlési képviselő

Budapest, augusztus 6.
Edes Antal gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő, aki a második nemzetgyűlés óta egységspárti programmal képviselte a borsodmegyei mezőcsáti kerületet, szombaton reggel 9 órákor rövid szenvedés után meghalt. Holttestét Mezőcsátra szállítják, ahol temetése kedden délután 4 órákor lesz a gyászházban. Temetése után a holttestét Tiszakeszibe viszik és azt ottani családi sírba helyezik öröknyugalomra.

Az egységspárt az elhunyt Edes Antal országgyűlési képviselő helyébe vitéz Purgly Emil földmivelésügyi miniszter jelölte a mezőcsáti választókerületbe.

Megkezdődött az olasz flottagyakorlat

Róma, augusztus 6.
Ma kezdődött meg a nagy flottagyakorlat. A hajókon kívül mintegy 200 repülőgép is részt vett a gyakorlatban. A manőverek színhelye többszáz kilométerre terjed ki az olasz gyarmatok és az afrikai partokig. A manőverben 130 hajóegység vesz részt. Az egyik lap az olasz fegyverkezéssel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a fasiszta rezsim a szerény pénzügyi eszközök ellenére is modern flottával ajándékozta meg Olaszországot.

24570—1932. VI.

HIRDETMÉNY.

Az elemi csapások, elsősorban a rozsda által az ország buzatermésében okozott nagymértékű károsodások, — amint a m. kir. földmivelésügyi miniszter ar 72.222—1932. VI. I. számú körrendeletében megállapította, — sok helyen arra indították a gazdaközönseget, hogy az ügy menviségileg, mint főképpen minőségileg evenne buzatermést takarmányozási célóra használfia fel.

A buzatermés nem csak nálunk, hanem az összes környező államokban is erősen alatta maradt a várakozásnak és az utóbbi évek átlagának. Ez a körülmény a magyar buza iránti keresletet az európai piacokon jelentékenyen fokozta és a jövőben még inkább fokozni fogja, amint azt a külföldről már most jelentkező érdeklődések igazolják.

Kétségtelen tehát, hogy buza export kilátásai erősen meciavultak, mért is rendkívül fontossággal bír az, hogy a gazdaközönség a buzát el ne pocsékolja s ne használja fel nem helytálló célokra.

Amidőn ezekre a körülményekre a város gazdátársadalmának figyelmét különös nyomatékkal felhívom, ezben figyelemtettem arra, hogy a gazda ügy az ország, mint a saját érdekei ellen vét, ha buzatermésének felhasználása körül nem tér el a legnagyobb körültekintéssel, takarékosággal és gondossággal, s a buzát, amely esetleg minőségileg nem egészen megfelelő, takarmányozás céljára használja fel.

Debrecen, 1932. évi augusztus hó 1.

Polgármester.

Terjessze a Debreceni Ujságot

KIADÓ VÁROSI LAKÁS

A Szent Anna utca 23. szám alatt kétszobás udvari lakás azonnal kiadó. A bérbeadás tárgyában a városháza I. em. 35. szám alatt lehet értekezni.

Polgármester.

MŰVÉSZET

Olasz hangverseny a Városi Zenedében

Nevezetes zenei esemény játszódott le augusztus 5-én, pénteken este a Városi Zeneiskolában. A Nyári Egyetemen résztvevő „Amici dell' Ungheria” — „Gruppi Giovanili Italiani” két fiatal tagja mutatkozott be önálló hangverseny keretében. A hangverseny előtt Hankiss János egyetemi professzor, a Nyári Egyetem kiváló igazgatója üdvözölte a művésznöket, Mariálisa De Carolis zongoraművésznőt és Maria Letizia Bertuccioli hegedűművésznőt. A két fiatal művésznő már első számával teljesen megnyerte a hallgatóság rokonszenvét és elismerését. Ez az est folyamán csak fokozódott, mikor is a műsoron levő Corelli, Scarlatti, Chopin, Vecsey, Paganini, Liszt stb. darabjait igazi forró déli temperamentummal és olasznyelvű művészettel adták elő. Nagy sikert aratott a pianista De Carolis saját szerzeményű Espana c. zongoraművésznő mutatkozott be, míg Bertuccioli hegedűművésznő, G. Michaeli, a római Santa Cecilia zeneakadémia világhírű tanárának méltó tanítványának bizonyult. A hangversenyt nagy számú és előkelő közönség hallgatta végig és a két kiváló művésznőnek sikerült Debrecen kényes izlésű publikumát egy csapásra meghódítani. A hangverseny a sok ismétlés és ráadás miatt a késő éjjeli órákig tartott.

Friss asszonyt akar a csukaszájú Möríc...

A mozivilágnak ismét szenzációja van. A csukaszájú, de ludtalpu Maurice Chevallier, a hangosanbeszélő gótábonvivánt, meguntá önigységét. Minthogy az ilyen kis válogatott botrány az ugynevezett starok karrierjéhez időnként megkívántatik, a csukaszájú Möríc miúgy nyilatkozik az amerikai sajtóban: „Friss asszonyt akarok”... „Ivonne Vallée-t, az eddigi feleségemet meguntam”... „Mboch! Mi ugy gondoljuk, hogy kár a tulbuzgó fáradsáért, Mörícka ugyanis téved. Nem az asszonyt, hanem a fizimiskát, a fület, a csukaszáját, a ludtalpat, no meg a művészetet kellene megírissíteni...”

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága, 15106—1932. B. sz.

HIRDETÉS.

A f. évi Nagyboldogasszony-napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodóvásár aug. 14., 15. és 16-án lesz. Felhívom a vásári árusításban érdekelt helybeli iparosokat és kereskedőket, hogy árusítási helyük kijelölése végett iparjogosi ványukkal a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca 20., földszint 30. szoba) aug. hó 8., 9. és 10-én jelentkezzenek annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén helyet biztosítani már nem lesz módomban. Vidéki iparosok és kereskedők részére jelentkezési határmárcius 11., 12. és 13-ik napjait jelölöm meg. Jelentkezés hétköznapokon délelőtt 8—12 óráig, a fentebb említett hivatalos helyiségben. Debrecen, 1932. évi július hó 30. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

TESTÉDZÉS

Északmagyarország—Keletmagyarország közötti atletikai verseny

Ma, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel rendezte meg a MASZ keleti kerülete az Északmagyarország—Keletmagyarország kerületek közötti atletikai viadalt a vidéki bajnokságért. A versenyre mindkét kerület igyekszik legjobb csapatát kiállítani, mert a győztes kerület a döntőben Délmagyarországgal kerül össze. Bar Észak csapata jó erőkből áll, mi mégis Kelet győzelmét várjuk 81:58 arányban. Rátérve az egyes verseny-számokra, a 100 m-es síkfutásban nagy küzdelem lesz Trummer (Észak) és Ráthonyi (Kelet) között, ami szép időben kerületi rekordot eredményezhet, míg a harmadik helyre Fehér (Kelet) várható. A 400 m-es síkfutásban hasonló szép küzdelem lesz Szabó (Észak) és Köstner Vilmos (Kelet) között kb. 51,8 mp-es kerületi rekord alatt. Szász (Kelet) előtt. A 800 m-es síkfutásban Arady (Kelet) 2 perccel belüli idő alatt akar győzni Vadaasy (Észak) és Köstner József (Kelet) előtt. Az 1500 m-es síkfutásban Fodor (Észak), Móna és Völgyi (Kelet) teljesen egyenrangú ellenfelek. Várható idő 4 p. 17 mp. Az 5000 m-es síkfutásban Völgyi (Kelet) győzelmét várjuk 16 p. 10 mp. körüli idővel Puhó (Észak) és Moltka (Kelet) előtt. Az olimpiai stafétában (Kelet) csapata igyekszik a DEAC ifjúsági csapata által a multkoriban felállított országos ifjúsági rekordnál jobb eredménnyel győzni (Észak) ellen. Igen érdekes számnak ígérkezik a 400 m-es gátfutás is, amelyben Ruzsni és Jandl (Észak) ellen Köstner József és Dalmay (Kelet) veszik fel a küzdelmet. Várható idő 1 p. 02 mp. Magasugrásban Czirik és Holló (Kelet) 180 cm körüli ugrók, akik ellen Tamásy és Padányi állanak ki. A távolugrásban Ráthonyi (Kelet) igyekszik a 6,72 m-es kerületi rekordot megjavítani, amire Fehér (Kelet) és Raabe serkenteni is fogják. Rudigrásban Hadházy (Kelet) győzelmét várjuk 3,50 m-es ugrással várható Cseh és Zudla (Észak) és Szapponos (Kelet) előtt. A súlylökésben Gallé Gábor és Boda (Kelet) 13 m-en felüli formában van, míg Rácz és Pantalic csak helyezésekért küzdhetnek. A diszkoszvetésben Schmidt és Boda (Kelet) Rácz és Kovács (Észak) küzdelme 38 m-en felüli eredményt hozhat. Szép verseny lesz a gerelyhajításban Horváth (Észak) és Rácz (Kelet) között 51 m-en körüli dobással, míg a harmadik helyre Galli (Kelet) várható.

A női versenyszámok közül a 60 m-es síkfutásban Buday Anna (Észak) győzelmét várjuk Ferenczy Brigitta (Észak) és Majzik Éva (Kelet) előtt. Magasugrásban Garami Irén és Liltkei Léna (Észak) Bördy Erzsébet és Nagy Aranka (Kelet) teljesen egyenrangú ellenfelek. Várható eredmény 130 cm. A súlylökésben Garami (Észak) győzelmé biztos 9 m. körüli dobással Bördy (Kelet) és Kreiner (Észak) előtt. A diszkoszvetésben Bördy (Kelet) verhetetlen, 27,52 m-es kerületi rekordját igyekszik megjavítani, míg helyre Garami (Észak) és Majzik (Kelet) jöhet.

Tegnap háromnapos turára utazott a Boesky

Szombaton Eperjesen játszott, vasárnap Eperjesen, vagy Iglón, kedden Kassán játszik a debreceni csapat. A Boesky a következő csapattal indul utnak: Varga—Kuti, Remmeg—Palog-

tás, Möré, Keviczky—Markos, Hevesi, Teleky, Mátéffy, Marosi. A turát Béber László vezeti.

A jövő hét esütörtökjén külföldi turára indul a Boesky. Herzog Edvinnek sikerült egy nyole mérkőzésből álló holland turát lekötni a Boesky számára s így a csapat szombaton, mához egy hétre már holland földön játsza első mérkőzését. Visszatérése után, szeptember 4-én kezdi a szezont s első mérkőzése Budapesten a Hungáriával lesz.

A Boesky győzött Eperjesen

Eperjes, augusztus 6. A Boesky Szlovénzkóban turázó csapata Eperjesen az ETVE ellen 4:2 (2:0) győzelmet aratott. A gólok közül Varga kettőt, Teleki és Keviczky egy-egyét lőtték.

A Boesky FC közgyűlése

A Boesky FC augusztus 21-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést a városháza dísztermében a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés, 2. Főttkari jelentés, 3. Tiszújítás, 4. Esetleges indítványok.

Pálok nyerte a Balatonúszó-bajnokságot

Budapest, augusztus 6. A Magyar Úszó Egyesület hagyományos Balatonúszó bajnoksági versenyét szombaton bonyolították le. A versenyszámok startja Balatonfüreden volt, 16 férfi és 4 hölgy versenyző indult. A Balatonúszó bajnokságot Pálok István (MTK) 4 óra 18 p. 44,6 mp-es idővel nyerte. A hölgy kategóriában első Szenes Miklósné (MUE) 5 óra 6 p. 8,6 mp-es idővel.

Clubonkivüli házi teniszverseny.

A clubonkivüli amatőr teniszversenyek felfedezése és a teniszjáték népszerűsítése céljából augusztus 10-től 14-ig teniszverseny lesz, amire a jelentkezési és nevezési határidő 10-én est 6 óra. Feltételek a versenyrendezésénél. Széchenyi-ut 14., a nap bármely szakában. A verseny két részből áll: kezdők és haladók versenyeiből és az érdeklődők azt teljesen díjtalanul megtekinthetik. Olcsó büfé, söröző, fagyfaltozó a közönség rendelkezésére állnak. Minden érdeklődőnek rendelkezésére áll az Abel sportpálya, Széchenyi-ut 14.

HIRDETÉMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága értesíti a ló-tulajdonosokat, hogy az 1932 évi haszonállatvizsgálati igazolványok póstai kézbesítése folyamatban van, egyben felhívja és figyelemzeti az érdekelteket, hogy a kézbesített haszonállatvizsgálati igazolványokat biztos módon őrizzék meg és a náluk levő régi haszonállatvizsgálati igazolványokat a hatósághoz (Kossuth-utca 20. földszint 46. sz. szoba) mielőbb szolgáltatassák be, mert azokat a hatóságnak meg kell semmisítenie.

Debrecen, 1932 augusztus hó 3. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága: Dr Vass Károly tb. főjegyző, /

A MOZIK MŰSORA: Ma, augusztus 7-én, vasárnap:

VIG-SZINHÁZ 5-7 és 9 ó	„Héberék és négerék” vigj. Kisérő, Ham, a tengerész és Híradók.
URANIA 5-7 és 9 ó	„Gróf Monte Christo” Kisérő: Cinei, hangos trükkfilm, Híradó.
APOLLÓ 5-7-9 ó	„Omár”, dráma 10 fejelettel Kisérő: „A sátán fivere” regényes történet.

HIRDETÉMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1932. év III. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását augusztus hó 16-ig fizesse be. A befizetést naponta a hivatalos órák alatt a város adópenztáránál vagy a 31713. számú postatakarékpénztári befizetési lapján lehet teljesíteni. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Debrecen, 1932 augusztus hó 2. Városi adóhivatal.

KIADÓ VÁROSI LAKÁS

A tüzér lakanyával szemben Lévó Kassa uti kislakás telepen egy szoba, konyhas lakás szabadkézbe kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelővel. Polgármester.

ORSZÁGOS VÁSÁROK JEGYZÉKE:

- Hétfő, augusztus 8.**
Adánd, Erd. Izsák, Kalocsa (kirakó nincs), Kenderes, Kétegyháza, Kerta (sertésvásár nincs), Komárom, Mándok, Mekényes (sertésvásár nincs), Nagykapornok (ló- és sertésvásár nincs), Nova, Óckény, Pápóc, Pásztó (kirakó nincs), Putnok, Rajka, Rakamaz, Sárkeresztúr, Sárvár, Somberek, Üllő, Vedence, Veszprém asztalos város.
- Kedd, augusztus 9.**
Bogdása, Gönc, Hedrehely (sertésvásár nincs), Kalocsa (csak kirakó), Kerkaszentmiklós (sertésvásár nincs), Mihályi, Pázló (csak kirakó), Sellye.
- Szerda, augusztus 10.**
Berzence (sertésvásár nincs), Bal-mazujváros, Bó, Csorna (havi), kirakó nincs), Dömsöd, Nagykereké, Szentdienes, Szentgyörgyvölgy (csak marha- és kirakóvásár), Torna, Vasvár (sertésvásár nincs).
- Csütörtök, augusztus 11.**
Berettyóújfalú, Devecser (csak marha- és sertésvásár), Győrszentmárton, Kaposmérő (sertésvásár nincs), Keszthely (sertésvásár nincs), Kiszombor, Lövő.
- Péntek, augusztus 12.**
Bélapátfalva, Gyoma (csak marhavásár).
- Szombat, augusztus 13.**
Gyoma (csak lóvásár), Makó (csak ló- és marhavásár), Szegvár (kirakó nincs), Kiskunfélegyháza (csak sertésvásár).
- Vasárnap, augusztus 14.**
Debrecen (csak ló- és kirakóvásár), Gyoma (csak kirakó), Kiskunfélegyháza (sertésvásár nincs), Makó (csak kirakó), Monor, Szegvár (csak kirakó).

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Vasárnap

Budapest, 9: Hírek, közműveltség. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari és várpiébánia templomból. — Szentbeszédet mond Hartmann Miklós dr. hercegprímási szertartó. A szentbeszéd mise közben. evangélium után van. Énekel a Dominikánus Énekar. Mise végén Himnusz. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd: Másféltóra könnyű zene. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Karnagy Polgár Tibor. A hangverseny szünetében: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2: Gramofonhangverseny. — Részletek Verdi „Traviata” című operájából. I. felv. 1. Előjáték (newyorki filharmonikus zenekar). 2. Duett. (Libiamo libiamo ne fieni calici). Rózsa Anna és Alessandro Ziliani. 3. Sextett. (Rózsa Anna, De Franco, Ziliani, Callegari, Lenzi, Gelli és a milánói Scala kórusa, zenekara.) 4. Duett. (Un dj felice, eteara.) Galli-Curci és Tito Schipa. 5. Ária. Rózsa Anna. 6. Ária. (Sempre libera. II. felv. 7. Ária. Beniamino Gigli. 8. Duett. Galli-Curci és De Luca. 10. Ária. De Luca. III. felv.: 11. Előjáték. Newyorki filharmonikus zenekar 12. Ária. 12. Kuartett. Rózsa Anna, Ziliani, Borgonova, Gelli. 14. Zárójelenet. 3: A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Beszédné Láng Irén, a putnoki m. kir. gazdasági felső leánynevelő intézet tanára: A modern főzelek és gyümölcskonzerválás alapelvei. 3.45: A Berend szalonzenekar hangversenye. 1. Huszka Jenő: Gül Baba — nyitány. 2. Kálmán Imre: A montmartrei ibolya — egyveleg. 3. Nagypál Béla: Kislyán, hallod a muzsikát — dal. 4. Dostal: Ötóra tea Robert Stolz-nál. 5. Vincze Zsigmond: A gárdista bucsuja — induló. 6. Lehár: Egyveleg. — Közben: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Egy lámpalázás színész vallomása. Irta és felolvassa: Nagy Adorján. 5.30: A Budapesti Hangversenyzenekar magyar hangversenye. Karnagy: Ábrányi Emil. 7: Régi bohémek — régi legendák. Faragó Jenő előadása. 7.30: Ifj. Sáray Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 8.30: Sport- és löversenyeredmények. 8.45: Az operett fejlődése XV. rész. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Farkas Imre előadásával. Karnagy Nagypál Béla. Közreműködik: Orosz Julia és Laurisín Lajos. 1. Rubens: Balkáni hercegnő — a) Nyitány. b) Magda dala (Orosz), c) Princess dala (Laurisín), d) Magda és Baltz duettje (Orosz—Laurisín), e) II. felv. közzenéje. 2. Sidney Jones: „Gésák”, a) Fairfax belépője (Laurisín), b) Mimosá dala, Orosz, c) Közzené a II. felvonáshoz, d) Wun-Hi kupléja, Laurisín, e) Mimosá keringője, Orosz—Laurisín. 3. Sidney Jones: A görög rabszolga — a) Tarantella, b) Dyomed dala, Laurisín, c) Aspasia dala, Orosz, d) Aspasia és Dyomed duettje, Orosz—Laurisín, e) Antonia dala, Orosz. 4. Sidney Jones: San-Toy — a) Balletzene, b) Poppy dala (Laurisín), c) Dudley dala, Orosz, d) San-Toy dala, Orosz, e) Dudley és Li duettje, Orosz—Laurisín, f) Yen-Hof dala, Laurisín. Utána: Pontos időjelzés, sporteredmények. Majd: A Mandits jazz-zenekar hangversenye.

Hétő

Budapest 9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. Karnagy Szőlősy Ferenc. 9.30: Hírek, 11.10: Nemzetközi vízállásjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Orosz balalajkazenekar hangversenye. Közreműködik: Goreseff Szergej, Zongorán kíséri Szasa Gorodinszky. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4. Novellák 1. A más gyereke. 2. ... és csendes lett a tenger. Irta és felolvassa Simkó Elemér dr. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Hírek. 5: Győzi Vö-

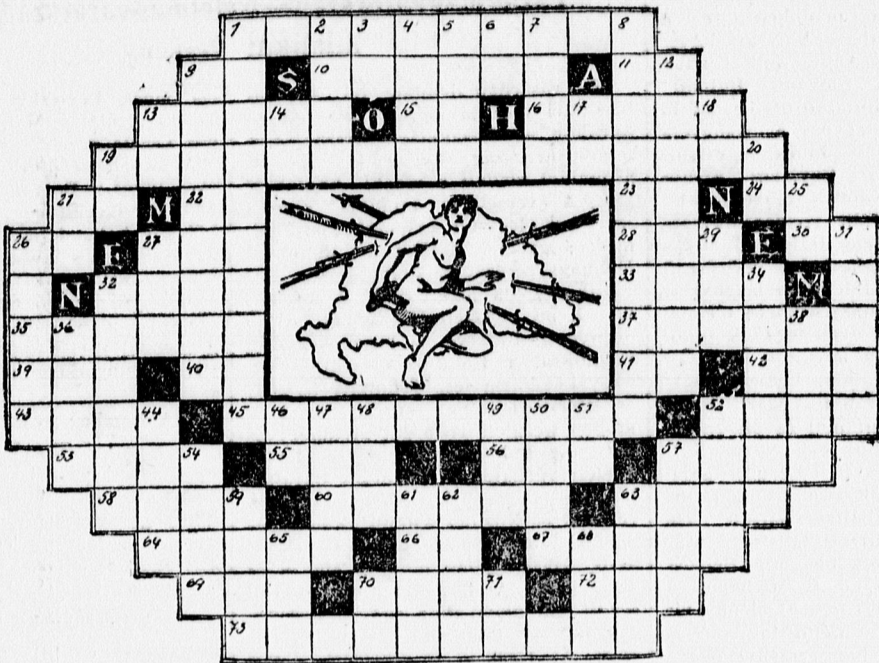
rös Misi és cigányzenekarának hangversenye. 6: „Két francia lángelme sorsa”. Lambrecht Kálmán előadása. 6.30: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy: Bertha István.

7.30: Gramofonhangverseny. 8.30: „József nádor családja”. Irta és felolvassa vitéz Somogyvári Gyula. 9: A salzburgi ünnepi játékok keretében a bécsi filharmonikusok

Mozart szerenáda. Karnagy Bernhard Paungartner. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Toll Árpád és Janosi cigányzenekarának hangversenye.

A Debreceni Ujság-Hajdúföld 54. számú keresztrejtvénye

Készítette: Cs. Bogáts József.

Meghatározások

IV. Vízszintes sorok.

1. Magyarország némes barátja. 9. Más-salhangzó fonet. 10. Község a trianoni határon. 11. Olasz helyeslés. 13. Fed 15. Feleség ragla. 16. Tüzes trónra ültették. 19. Kincses város bus. 21. Személyes névmás. 22. Cosnt latinul. 22. Más-salhangzó fonet. 24. Szid. 26. Asztalosanyag. 27. Folytatja — eszközlő. 28. Más-salhangzó fonet. 30. Idegen névelő. 32. Nafta termék. 33. Lót ezzé változott. 35. Terítvi — egyik ragozása. 37. Székelyeknél a bór alatt termő fekély (rüh) 39. Becézett női név. 40. Izmokat köt össze. 41. Egyiptomi napisten. 42. Angolna más nyelven. 43. Ferencváros gunyveve. 45. A népszövetségét erre kellene paktumot kössös. 2 sző. 52. Szép Ernő szimlve. 53 ... Osvalda filmvída. 55. Északi valuta. 56. Egyik divat. 57. Akta. 58. Beidézük. 60. Helyhatározó. 63. Ovától rövidítve. 64. Nehezen veszi a lélekzetet. 66. Igekötő. 67. 12 órákor harangozzák. 69. Amerika gunyveve. 70. in vino...tas. 72 Nyakbavető. 73. A vízszintes 1. örököse.

Függőleges sorok. 1. A revizós törekvések elhalt harcása — híres publicista volt. 2 van élet is. Uéleti is. 4. Éktelen tűzhányó. 5. Akinek ideje van. 6. Szomszédos betűk. 7. EDDZ. 8. Csönödes beszélgetéskor merül fel. 9. Ma ez a legmodernebb rádióvevőgép. ékezzettel. 12. A világháborúban sokan veszték ebbe a folyóba is. 13. Éktelen állóvíz. 14. Névelő. 14. Azonon betűk. 18. Idegen területmérték. 19. Kérdő szó. 20. A pokolban is az. 21. Időmeghatározó. 25. állati lakás. 26. Amuettífle a vadaknál. 27. A rab büntetésével teszi. 29. Az örök aszszony. 31. Belgrádi hivatalos lap. 32. Borzasztó nagy. 34. A la ágának alakulása. 34. Spanyolországi folyó. 38. Az ilyen utat járatanért nem kell elhagyni. 44. Öv alkatrész, utolsó betű kettőzendő. 45. Betű, elemi fonetikával. 47. Bizony már nem fiatal. 48. Káposztafal. 49. Falusi vízvezeték. 50. a folyó a forrásnál. 51. Sir. 52. Aki vet, az ... is. 54. Urasági alkalmazott. 57. Magasra törő pálya. 59. USA egyik áltama cselekszi. 61. Magastermetű jelzője. 62. Sokszor kutba esik. 63. Középurópai nemzet. 65. Gyümölcs palócson. 68. Napszak. 70. 905 római számmal. 71. D-vel, csonthéjú gyümölcs.

Megfejtések. Vízszintes sorok. 1 Szélsősé- sen. 11 Szignó. 12 Enolum. 14 Szény. 15 Rur. 17 Fej(f)mán. 19 Trém. 20 elszedi. 23 Brád

25 A villámesapás. 28 LK. 30 ed. 31 an. 32 C(ár). 33 Ióidő. 35 Ropog. 37 Eüőjt. 38 imola. 39 sír 40 Hoz. 41 ik. 42 irgalmatlan. 40 né. 50 Tartár. 52 Ell. 53 Ölésig. 55 Sors. 56 előle. 58 Omke. 59 Ma. 60 élt. 61 Ara. 63 el. 69 Porfelhököt.

Függőleges. 1 Szevedő. 2 zin. 3. (n)égyet 4 LN. 5 Sorsa. 6 Berec(k). 8 Sofin. 9 Ele. 10 Nembánom. 11 Széa. 13 Mars. 14 SR. 16 uzm. 18 Na. 19 Teljesít. 21 LL. 22 DS. 24 Dörg az ég. 26 időjárás. 27 Paripa ló. 29 Kolkás. 32 Colonie. 34 ír. 36 Poh. 42 itrap. 43 GR. 44 Lelte. 45 Mió. 46 ALLAH. 47 Ló. 48 Német. 51 Rom. 54 SKI. 56 Ell. 57 erő. 60 ér. 62 ak.

A pontverseny állása:

200: Tóth Emil, Diószeghy Dezső. 196: Szathmáry Elemér. 192: Pavilon fodrászüzlet, Kémery Mikó Klára. 180: Ladányi László. 176: Nagy Zoltán. 174: Szabó Zsigmondné. 172: Borbély Gáborné. 168: Medveczky László. 160: Juhos Imre, Pap Gézáné, Lábos Sándor. 158: Füzessy Ferenc, vitéz Sajó Jánosné. 156: Aba Ildikó. 152: Medgyaszay Miklós, Balogh János, Balogh Jánosné, Balogh Gizella, Zeikler Vilmosné. 150: Szederlyés Antal. 140: Szibert Margit. 138: vitéz Sajó János, Sajó Ernő. 136: Csatári Szűcs Zoltán. 130: Páll Gerzson, Szabó Juci. 126: Gálvác Margit. 120: Vajda Lajosné, Tóth Ibolya, Kis Eszter, Martmez Vilmosné, Ulrich Tibor, Németh Béla. 117: Balogh Béla. 116: P. Szabó Imre, ifj. Balogh János. 112: Tóth Zsigmond. 102: Gaál Gizella. 100: Letanovszky Anna, Tustar Jolánka, Gelléri Emil, Szénássy Rózi, Bihari Katalin, Szalay István, Kerekes Pirokka, Füzessy Ernőke, Füzessy Zsuzsanna, Szemere József. 99: Józsa Matild. 98: Novák Györgyné, Ballay József, Vendler Ervin. 88: Miklós Józsefné. 80: Szilvássy Évi, Ambrus Jolán, Csatári Szűcs Béla, Czipott Zoltán, dr. Dezső László, Szabó Miczi, Nagy György, Szegedy László, Czeglédy László, Dániel Aranka. 78: Bor-nemissza Zoltán. 60: Vály Géza, Szemere Miklós, Lengyel Tibor, Füzessy Sándor, Füzessy Árpád, ifj. Füzessy Ferenc, Kémeri Mikó Gyula. 58: Farkas Gábor, Farkas Mihályné, Kovács Kató. 56: Papp Lajos. 54: Keresztessy Béla, Nagy László. 52: Fekete József, Hathó György, Cséke

Zoltán, Schlotter Ferenc, Kádár András, Nagy Margit, Miklós Ibolya. 39: Lósonczy Emil. 35: Lavottha Kató. 28: Surányi Kató. 20: De Sorgo Miksáné, Tereza Bertalan, Moór Erzsébet, Sopronyi Emma, Borbély Irénke, Aranyos Dávid, Takács Ilonka. 48: Bagossy Ákos.

A nyertesek:

Tóth Emil és Diószeghy Dezső a pontversenyek elért eredmények alapján könyvjutalomban részesülnek, amelyeket kedden délutántól kezdve a Debreceni Ujság-Hajdúföld szerkesztőségében, József kir. herceg-utca 16. szám alatt átvethetnek.

Tudnivalók:

A keresztrejtvény-megfejtéseket csak úgy fogadjuk el, ha a megfejtés az újságban közölt és kivágot: rejtvénykockán történik. Külön papíron megfejtett rejtvényeket nem fogadjunk el. Egyben kérjük a keresztrejtvény-megfejtőinket, hogy a megfejtéseket mindenkor úgy küldjék be, hogy a rejtvény felett nevüket és előző pontszámukat is megjelöljék. Minden helyesen megfejtett rejtvény után husz pontot adunk s aki eléri a kétszáz pontot, az igen érdekes könyvjutalomban részesül. A keresztrejtvény-megfejtéseket esatörtökön estig kérjük beadni vagy a szerkesztőségbe (József kir. herceg-utca 16.), vagy a kiadóhivatalba (Kossuth utca 3. sz.).

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről a város területére akár ten-gelyen, akár vasuton, vagy posta után be-hozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor-sör, hus és szeszes italok, — a behozattalól számított 24 óra alatt bejelenteni a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes be-hozottl utakat fokozott és szigorú ellenör-zés alatt tartja és a bejelentés eimulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mu-lasztó a be nem jelentett fogyasztási adó-köteles cikk után láró fogyasztási adónak nyolcszorosaig terjedő bírság összegében elmarasztalják.

Debrecen, 1932. augusztus hó 6.

Városi adóhivatal.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

A gazdasági termelés átszervezésének problémája

Írta: lovag MANZ GYÖRGY.

„A termelési rendszerünket teljesen át kell szerveznünk!” Van annak már egy pár esztendeje, hogy ezt hirdetik minden vonalon. Meg is indul egy-egy mozgalom a takarmányfélék, gyümölcs, vetemény, iparnövények, baromfi, teigazdaság, méhészet, selyemhernyó stb. erélyesebb felkarolására, de ezen hasznos és üdvös akciók közt nem látom a szoros összefüggést, a céltudatos irányt, az országos összefoglaló programot. Ha ma mérvadó helyen kérdést intézünk, hogy tulajdonképpen miből mennyit termelünk, egy választ kapunk csak: „A mai világválságban gazdasági programot adni nem lehet.” Az az általános vélemény, hogy a világválság egy nemzetközi baj, amelyet csak a világ összes gazdasági tényezőinek együtt működésével lehet orvosolni. Genfben viszont azt mondják bölcs óvatossággal, hogy addig nem lesz rend a gazdasági világban, amíg az egyes országok, illetve szomszédos országcsoporthoz nem találják meg az utat a kölcsönös megegyezésre.

Az egész világ egy cirkulus viciózus örült körforgatagában mozog. — Megegyezés nélkül nem lehet hozzágnni a világválság megoldásához, ennélkül nem lehet programot csinálni és a szomszédokkal megegyezni, mert a mai kereskedelmi szerződések elavult rendszere a legnagyobb kedvezmény, preferencia, kompenzáció és devizakorlátozások folytán tökéletesen csődöt mondott. Sem a mezőgazda, sem a gyáros vagy kereskedő nem tudja, mire készüljön, mert lépten-nyomon beviteli tilalmak, védvámok, külön szerződések, békeszerződési paragrafusok akadályozzák szabad mozgását és árúinak piacrahozatalát. Itt az átszervezés nem segít, csak árt, mert az akadályok nem fognak leomlani, csak új irányokban, új viszonylatokban fognak fokozott mértékben elénk tornyosulni, az átszervezéssel kapcsolatos új beruházások pedig új terheket rónak majd a termelőre és iparra egyaránt.

Most nemcsakára összeül egy nemzetközi világgazdasági konferencia. Itt mindenesetre szóba fozniák hozni az összes eddig felhozott terveket, javaslatokat és sérelmeket. Fényes egy felvonulás lesz ez: Briand Pánerópaia, Tardieu Dunakonfederációja, a világtermelés országok szerinti kontingentálásának eszméje, a nemzetközi clearing-központ eszméje, a kompenzációs szerződések, devizakorlátozások, a legnagyobb kedvezmény és preferencia rendszerre és még sok szép intézmény. És erre a konferenciára minden állam program nélkül fog érkezni, mivel a nagy együtttestől vár egy programot, amelybe aztán — ha lehet — bele fog majd illeszkedni. A brit birodalom tagállamai már megkísérelték egy külön programmal ezt a konferenciát megelőzni, de az ottawai ülések még ebben a jól kiépített érdekcsoportban sem hoztak megértést és megegyezést. Mit várhatunk tehát az áthidalhatatlan ellentétek össztükközésétől a világkonferencián. Pedig meg kell találnunk a kivezető utat és pedig az egyes önálló vámtérületek gazdasági teljes függetlenségének fenntartása és az összes államok hézagatlan kooperációja irányában.

Erre a mai körülmények közt csak egy utat látok, amelynek váza a következő alapvonalakból áll:

1. Függesszék fel teljesen az összes két-két ország közt fennálló legnagyobb kedvezmény, preferencia vagy kompenzáció alapján kötött kereskedelmi szerződéseket.
2. Létesítsenek egy nemzetközi clearing-központot, amely ne csak a devizaforgalmat, de az egész világ kiviteli és beviteli forgalmát is lebonyolítja.
3. Mondják ki, hogy minden állam egy bizonyos minimális vagy normál-vámtarifája szerint ugyanannyi értékű árut vihet ki a világ bármely országába, amennyit az általa kiszabandó behozatalának összértéke kiesz.
4. Állítsanak össze ecélből egy nemzetközi vámtarifakulcsot minden árunem részére, tekintet nélkül az áru származására.
5. Fektesse le minden állam a nemzetközi clearing-központnál évenként importálandó árukontingensét, tételek szerint részletezve, ugyszintén exportkontingensét, amelynek értéke az import-kontingenssel egyenlő legyen.
6. Álljon jogában minden államnak a kiegyenlített import- és export-kontingensét évenként a gazdasági helyzetéhez mérten úgy összerétekezni, mint részleteiben módosítani a központnál való bejelentés kötelezettsége mellett.
7. Hozza a központ ezeket a kontingenseket egy évvel a végtérminus előtt nyilvánosságra, hogy minden állam elhész igazodhassék.
8. Az egyes államok fizessék külföldi tartozásukat saját pénznemükben a központi clearing-intézethez, amely viszont a számukra befolyt fizetéseket is az ő pénznemükben folyósítja vagy számolja el.
9. A kontingens felüli kivitelek egy, a behozó állam által tetszés szerint kiszabható külön-vámtarifának legyenek alávetve, amelybe más államnak beleszólása nem lenne. — Átszámítások a következő év kontingensére nem történhetné.

A kiviteli vagy behozatali kontingens kimerítése esetében a clearing-központ ezt a többi államok tájékoztatására kihirdeti.

Két állam közt a kompenzációs árucseré sohasem képes a kereset és kínálat tökéletes kiegyenlítésére, ellenben egy kooperatív nemzetközi áruforgalom és clearing rendszerén hamarosan elő fog állani egy valami kevés hullámszásoknak kitett egyensúly. Mert minden államnak módjában lesz, hogy saját termelését a három racionális kontingensre (önellátás, import, export) berendezni, ha a többi országoknak eziránti keresletét és kínálatát is tudja. A szabad versenyt ez a rendszer nem akadályozná, ellenben hatalmas árnyelálló hatásánál fogva arra fog minden államot kényszeríteni, hogy egy pontos gazdasági program szerint termeljen, a nem jövedelmező termelési ágakat leépítse, a jövedelmezőbb ágakat erélyesen felkarolja és a passzív kereskedelmi mérleget kiküszöbölje. Új termelési ágak teremtése új beruházást és új munkaalkatmat jelentenek, a tőke a szilárd gazdasági program vonzó erejénél fogva annál készségesebben fog megnyitni a termelés számára, mivel

külföldön nem lesz mit keresnie. Az egyes országok valutája is stabilizálódni fog, a hitel is megegyezőbbül, mivel a fizetések a clearing központban minden ország számára a saját pénznemében és a kivitelek erejéig fognak történni, tehát a kereskedelemnek módjában áll egy hasonló clearing-intézet segítségével külföldi tartozásait és követeléseket kölcsönösen kiegyenlíteni. —

ahogyan az ma a devizakorlátozások miatt már amugy is szokványosvá vált. Könnyen elképzelhető, hogy ez a nemzetközi kumulatív kompenzációs és clearing-rendszer kezdetben némi zavart és erős ellentmondást fog előidézni, de meg vagyok róla győződve, hogy ez az egyetlen járható ut a világválság megoldására.

A tisztántuli gabonapiacok helyzete

Debrecenben búzában a kínálat rendkívül csekély, a piacra kerülő minőségek nagyon gyengék. A 75 kg-osnál nehezebb buza ritka és azért a malmok szívesen fizetnének a paritásos árak felett 1 P-t. A kínálat zöme 75 kg-os, sőt annál is alacsonyabb felsúlyu és ennek ára 11 P. Rozsban gyenge kínálat mellett a helyi spekuláció 6.80—7.00 P árat fizet. Árpában bőséges kínálat mellett 67—69 kg-os árut 9.30—9.50 P-el ajánlanak. Mivel e cikkben a kínálat napról-napra emelkedik, a kereslet ezért tartózkodó és így valószínűleg lanyhulás következik be. — Zabban semmi kínálat nincs, árak tehát nem alakulhattak ki. Tengeriben 6-szemeset 16.30—16.60 P áron kötnék lényegtelen forgalom mellett. Kismalmi lisztárak: 0-s 35.— P. 4-es 34.— P. 6-os 32.— P. A korpa teljesen üzlettelen, névleges ára 9.50 P. Gyomán a kínálat az elmúlt napokban valamivel élénkebb volt. A gyenge buzatermés miatt csakis a kiszagdik értékesítik apró tételben búzájukat. Tiszavidéki buza minőségek szerint 10.50—11.50 P plusz boletta. Gyoma környékén az elmúlt napok csapadéka igen jó hatással volt a kapásokra és a tengeriből la. termés várható.

ten megkezdődött és amiatt szinte hátszolták a kereskedők a búzát. Karcagon buza 78 kg-os P 10.00—10.50, morzsolt tengeri P 16.—

A kápás növényeket ért elemi károk bejelentése

Köztudomás szerint Debrecen határában nemcsak a kalászos növények szenvedtek ez évben a súlyos elemi csapások miatt, hanem a kápás veteményekben is jelentékeny károk mutatkoznak, melyek az aszály, jégverés, rovarkárok és egyéb okok miatt következtek be. Mivel a pénzügyi hatóságok csak olyan bejelentéseket kötelesek elforgadni, amelyeket a gazda az illető növény betakarítását legalább 15 nappal megelőzően beterjeszt, felhívjuk az elemi kárt szenvedett gazdákat, hogy amennyiben káruk arányában adóik csökkentésére igényt tartanak, a kár bejelentéseket idejében el ne mulasszák. Az elemi károkat a Debreceni Gazdasági Egyesület tagjai az egyesület titkári hivatalában is bejelenthetik, hol díjmentesen állanak a szükséges őrlapok a tagok rendelkezésére.

A debreceni termény és takarmány piaci árak

Buza 1020—1120 és boletta, rozs 650—720 és boletta, árpa 1050—1100, zab 1040—1250, tengeri 1720—1750, lucerna 400—600, széna 430—550, alomszalma 220—260, ujkrumpli 450—800, görögdinnye kg. 6—10 fillér.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

FELHÍVÁS!
Ezzel is felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét, hogy mai nappal új előfizetési negyedévet nyitottunk.
ELŐFIZETÉS DIJA
augusztus—október negyede.
P 7.00.

Nyaralásra és külföldre utazók minden külön költség nélkül kapják lapunkat alantli szelvény beküldése esetén.
Előfizetések eszközölhetők lapunk kiadóhivatalában: Kossuth-utca 3., földszint.

Nyaraló előfizetőinkhez.

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et bármely küll- és beltöldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küllöl kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdli, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve, kiadóhivatalunknak megküldeni, (Kossuth-utca 3. fsz.), vagy pedig a címet a 1—41. telefonszámmal közölni.

Kérem a „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et, melyet eddig

. . . . .

címre kézbesítetek, ... hó, ...-tól . . . . .

hó . . . . .-ig a következő címre küldeni:

Név: . . . . .

Uj cím: . . . . .

Terménytőzsde

A készárúvásáron a buza 10, a rozs 20, a zab 25 az árpa pedig 20 fillérrel drágább volt, míg a tengeri 20 fillérrel olcsóbbodott. A határidőpiacon az októberi és a márciusi buza néhány fillérrel volt olcsóbb, mint pénteken.

Az októberi rozs 14 fillérrel drágább volt, mint a tegnapi hivatalos forgalom zárlatánál, míg a márciusi tengeri 30 fillérrel olcsóbbodott a kedvező terméshírekre.

Határidőüzlet: Buza okt. 13.21—23. márc. 14.63—64
05, 33 máj. 9.25—26, 33, júl. 9.80, 72, 70.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg 13.20—13.45 78 kg 13.35—13.60, 79 kg 13.50—13.65, 80 kg 13.60—13.85, ftiszai duli 77 kg 12.65—12.85, 78 kg 12.80—13.00, 79 kg 12.95—13.10, 80 kg 13.05—13.25, jászai 77 kg 12.75—12.90, 78 kg 12.13.05, 79 kg 13.05—13.15, 80 kg 13.10—13.30, pesti. bácskai fejérm. 77 kg 12.70—12.90, 78 kg 12.85—13.05, 79 kg 13.00—13.15, 80 kg 13.10—13.30

Rozs: Pest 7.90—8.10, egyéb rozs 7.80—8.20, tak. árja I 10.60—11.00, tak. árpa II 10.45—10.60, zab II 10.60—10.00 repce 23.25—24.00, ti. tengeri 15.80—16.00, korpá 9.00—9.25, 8. as liszt 13.25—14.00.

HIRDETMÉNY

A m. kir. Honvédelmi Miniszter ur a csapat és lögyakorlatok alkalmával okozott mezei károk bizottsági becsülésével járó költségek csökkentése végett elrendelte, hogy a késedelmesen bejelentett kártérítési igények ezentúl csak abban az esetben fognak figyelembe vétetni, ha a késedelmes bejelentés kellőleg igazolva van.

Felhívom ennél fogva az érdekelteket, hogy a csapat és lögyakorlatok által okozott károkat lehetőleg azonnal, a gyakorlatozó csapat parancsnokánál, vagy — ha ez nem volna lehetséges — a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál jelentsek be, hogy az 1895. XXXIX. tc. 13. paragrafusához fűzött végrehajtási utasítás I. pontjában előírt gyorsabb eljárást a katonaságnak módjában legyen alkalmazni.

Debrecen, 1932. július hó 28-án.

Polgármester.

Debreceni Helyi Vasut.

HIRDETMÉNY.

Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról Siófokra augusztus 7-én, vasárnap reggel 4 óra 45 perckor külön „Filléres gyorsvonat” közlekedik, az Ezerémi klinikától 4 óra 10 perckor külön villamos vonatot indítunk, amely a Máv. pályaudvarhoz 4 óra 30 perckor érkezik meg.

A Filléres gyorsvonat folyó hó 8-án, hétfőn hajnalban 4 óra 58 perckor érkezik vissza, amely alkalommal a Máv. pályaudvartól ugyan csak külön villamos vonatot indítunk az Ezerémi klinikák felé.

A külön villamos vonatokon azonban csak azok utazhatnak, akik f. hó 6-án déli 12 óráig a városi mezeiüzletirodában ezekre a külön villamos vonatokra érvényes menet, térítijegyeket előre megváltják. — Olyan utasokat, akik jegyüket ezekre a külön villamos vonatokra előre megváltották, csak abban az esetben szállítunk úgy ki a Máv. pályaudvarhoz, mint onnan vissza, ha a kocsikban elegendő hely lesz.

Havi bérletiek, hetikártyák és füzetiek a külön villamos vonatokon nem érvényesek.

Debrecen, 1932. augusztus 5.

Az üzletigazgatóság.

14.075—932. B. sz.
Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

14.075—1392. B. szám.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy a III-ik állategészségügyi körzetben, — mely a Debrecen—badapesti, Debrecen—füzesabonyi vasútvonalak között fekvő kertészek és egészen Ondód tartozik, a Hajduböszörmény—hajduszobosziói útvonalig terjed, — a veszettség általi fertőzőbetegség szörványos jellegű fellépése megállapított.

Ennek a betegségnek az elfojtása, illetve továbbterjedésének megakadályozása végett az 1888: VII. tc. 65—72 paragrafusai, 500—1929, 1000—1927. és a 33.100—1929. F. M. sz. rendeletek értelmében elrendeli a hatóság, hogy ennek az állategészségügyi körzetnek a területén három hónapig minden kutyát állandóan költve tartandó, az utcán, vagy uton pedig szájkosárral ellátva csak pórázon vezethető.

A szabadon járó kutyákat a gyeperemester összefogdossa és kiirtja, tulajdonosajkat pedig a kihágási eljárás során a hatóság megbünteti.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazg. hatósága:
Dr. Vass Károly,
tb. főjegyző.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József főherceg Ur Ó es. kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából s annak emlékére a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó vagy tartozott egyének árvái vagy félárvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül a József fiúárva-házban és az Erzsébet leányárva-házban két-két hely kerül betöltés alá, mely helyekre ezennel pályázat hirdetik.

Mindkét árva-házba való felvételre pályázó igazolni tartozik:

a) hogy a felvételre kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékéhez tartozó vagy tartozott apának törvényes leszármazottja;

b) hogy vagyona nincsen;

c) félárva-ként (akik tudniillik apátlanok, vagy anyátlanok) az is igazolandó, hogy az életben levő szülő vagyontalan;

d) hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a fiúárva 10., a leányárva pedig a 12. életévét még túl nem haladta;

e) hogy éptestű és elméjű, a himlőn átesett, vagy sikerrel beoltott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlőoltás és vagyontalanság közhatalósággal hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítványt igazolandó.

A kéllően felszerelt bolygótelen kórházban, melyekben a szülő vagy a gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó postalás feltüntetendő, folyó évi július hó 31-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg tábornagy ur Ó királyi fenségéhez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi helyek az 1932—33. tanév kezdetén lesznek betöltendők. A pályázat eredményéről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros vezetésége hűtő úti uton fogja értesíteni.

Polgármester

Lapunkat támogatja.
ha hirdetőinknél vásárolt.

24004—1932.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal mind azokat a hadiárvékat, hadiözvegyeket és hadirokkantakat, akik igényt tartanak a 25% kedvezményre a részükre juttatott megváltott, illetve vagyonválság föld használati díj vagy törlesztőtörlesztés fizetésénél. Ezen igényüket legkésőbb 1932. évi augusztus hó 15-ig a városi adóhivatalnál bejelenteni és hifeit érdemlően okmányokkal igazolni kötelesek.

Debrecen, 1932. augusztus hó 4.
Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY

Közlöm a város érdeklét lakosságával, hogy a m. kir. népjóléti és munkügyi miniszter ur a 41110—1932. sz. körrendeletével a Richter Gedeon vegyészeti gyár Rt. által készített és forgalomba hozott „Glanduitrin inj.” és „tabl. Ovar” elnevezésű gyógyszer készítményeknek a közgyógy-szerellátás és az államkincstár terhére való rendelését megengedte.

Polgármester.

15106—1932. B. sz.

HIRDETES.

A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában alkotott 313—16401-103. bkgy. sz. szabályrendelet 5. és 11. paragrafusai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a f. évi aug. 14-én kezdődő kirakodóvásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontját augusztus 13-án déli 12 órában állapítom meg.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a vásáron megjelenő mutatóványosok és laci-konyhások sátorépítésére.

Figyelembevelem a vásári árusokat, hogy a jelzett időpont előtt árusítóhelyeiket el nem hagyhatják és sátrakat nem verhetnek.

Az ez ellen vétőkkel szemben a hivatkozott szabályrendelet 52. paragrafusa alapján kihágási uton leszek kénytelen eljárni. Debrecen, 1932. évi július hó 30. Elsőfoku közigazgatási hatóság, mint elsőfoku iparhatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér
vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban
Debreceni Ujságban és a Debreceni Független
Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közlünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Házasság

Megnősülök,

ingatlanom nyolcvanezer, havi jövedelem nyolcszáz, 30—40 éves urihölgyet egy gyermekkel szívesen feleségül veszek. — „Tisztelettel” jellegére. 4201

Állást kereső nők

Jó munkás

hölgyfodrász kisasszony, ki manikűröz is, azonnalra állást keres. Megkérését „Manicure” jellegére a kiadóba kér. 4257

Állást kereső férfiak

Műszaki rajzoló bármilyen irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban 4255

Betöltendő állás nőknek

Bejáró kis leányt, 12 éveset keresek, kevés házimunkára. Szépességi-utca 31. 4312

Irodai teendőkhöz jártas szépírású tisztviselőt azonnalra felvételek. Irásbeli ajánlat fizetés megjelölésével Müller H. Fia céghez küldendő 2542

Bejáró

akariónó a délelőtti órákra koszt nélkül felvételek. Piac utca 77. I emelet Fáy Arpad. Jelentkezés hétfőn 9 órától. 2543

Magános.

fiatalabb nőnek házi teendőkkel teljes ellátást és havon 8 pengőt adok. Cim a kiadóban. 4334

Perfekt

férfi fehéremű varrónd felvétetik Aszmannál. Piac 27. 4275

Cipőgyasztáló

leányok, úszónők felvétetnek Weinberger cipőgyárában, Csapó utca 58. 2550

Bejárónő

kis családdhoz, délelőtti munkára felveszek. Révi Nyugati utca 2. 2555

Lelelt a vadőr egy Lurgonya tolvajt

Szeged, augusztus 6.

Néhány nappal ezelőtt a szegedi országúton találták Szabó András 63 éves napszámot, aki sörétől sérült meg. Állapota annyira javult, hogy ki lehetett hallgatni. Szabó szerint ismeretlen haragosa lött rá. A nyomozás során kihallgatták Horváth János vadőrt, aki elmondotta, hogy a kérdéses napon burgonyapáron ért tetten egy embert és amikor az menekülni akart, fegyveréből riasztó lövést adott rá. Szabó tagadja, hogy burgonyát akart volna lopni. A nyomozás megindult.

Névjegyet

eljegyzési kártyát

levélpapírt

borítékot

számlát

üzleti könyvet, szóró-

lapot, falragaszt

folyóiratot

szépirodalmi és tudom-

ánymányos könyvet

előnyösen, izlésesen,

pontosan készít

lapvállalatunk

nyomdaüzeme

József k'r. herceg-utca

16.

Telefon 23-48.

Betöltendő állás férflaknak

Urakat, nyugdíjas tisztviselőket, jó összeköttetéssel felvesszünk tüzelőanyag osztályunkhoz. Népszövetségi Hírelszövetkezet. 4203

Üzletszerzőket szorgalmas, intelligens urakat, új akcióhoz felvételnek biztosító intézet-hez. Jelenkezés szerdán délelőtt Magyar Életnél. Arany János utca kettő. 4346

Jó munkás cipészegedék felvételnek. Csapó 47. 2573

Vasúti tanulókat fizetéssel felvételnek. Marton Gábor. Pozsonyi út 9. 4371

Butorozott szoba

Különbejárata butorozott szoba azonnal kiadó. — Széchenyi utca 18. B

Butorozott szoba kiadó egy vagy két személy részére. Pesti-utca 69. A4300

Különbejárata szoba butorozva kiadó. Ref. püspöki palota, Hatvan-u. 1. I. 38. 4294

Különbejárata elegánsan berendezett parkettes szoba kiadó. József kir. herceg utca 35. I. jobbra. 2569

Csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Domb-u. 17. 4287

Különbejárata csinosan butorozott szoba kiadó. Simonffy 32. I. bal. 2541

Butorozott szoba kiadó 20 P. Ágy-nemű nélkül. — Vörösmarty 26. 4311

Butorozott szoba, konyha használatlaltal szept. 1. kiadó. Varga utca 23. 4313

Butorozott szoba kiadó. Ispóty-utca 13. 3959

Kiadó lakás

Ház, négyszobás modern lakással, kerttel, ház-mesterlakással kiadó novemberre. Tisztviselőtelep, Bornemisza-u. 6. 4280

Pincelakás azonnal kiadó Cegléd-utca 14. 4285

Hajnal-utcai bérlőházban, a lépcső földsínt 2 szobás lakás szept. 1-re kiadó. 4286

Egy szép utcai szoba, konyha kiadó. Teleki 63. 4330

Utcai 2 szoba, előszoba, — konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Teleki 63. 4329

Kiadó utcai háromszobás teljes komfortos urilakás november elsőre. Teleki utca 13. 4327

Kiadó 4 szobás komfortos lakás azonnal. Péterfia utca 46. 4319

Kétszobás lakás kiadó. Több lakó nincs. Gyár utca 8. 4318

Egy szép utcai szoba, konyha kiadó. Teleki 63. 4330

Háromszobás modern villa lakás Besenyői utca 6 szám alatt kiadó. Értekezni: Burgundia 5. 4253

Udvari két szoba, konyha, kamara csendes, szép udvarban augusztus 1-re olesón kiadó. — Csokonai-utca 44. 2609

Kiadó 1 szoba és 1 szoba, konyhas lakás, Csip-u. 30. 110

Ha lakásra van szüksége, ne járja az utcákat

Apróhirdetéseink között biztosan megtalálja a legmegfelelőbb lakás címét.

Kiadó

egy utcai 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel november 1-re Miklós-utca 41. 4308

Háromszobás,

fürdőszobás komplett modern lakás olesón kiadó. Simonffy utca 40. 2533

A Hatvan utca

6 sz. legmodernebb házban garzonlakás, — kettő, három, négyszobás lakások kiadók — Központi fűtés, Allandóan melegviz. Lift. — Értekezni a hírközlési hivatalában, József kir. herceg u. 26. Telefon: 22—31. 505

Fűvészkert u. 12.

alatt kiadó azonnal első és másodemeleti négyszobás lakások, komforttal; udvari kétszobás lakás teljes komforttal. Értekezni a ház-mesternél. 500

Péterfia u. 16. sz.

alatt földszinti utcai négyszobás, udvari háromszobás lakás kiadó. Értekezni Dr. Gergely Jenőnél, Piac utca 16. szám. 3468

Hatvan u. 1—3. sz.

bérlőházban 4, 5 és 6 szobás lakások november 1-re kiadók. Értekezni: g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz. 4364

Kiadó

4 szobás modern, parkettás, halos, szép lakás. Csapó 59. 4366

Kétszoba,

konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Szentanna utca 60. szám. 4356

Kiadó

Varga u. 17. sz. a. aug. 15-től kezdődőleg 2 utcai szoba, előszoba. Felvilágosítást nyújt Szent Anna u. 8. sz. a. ügyvédi iroda. 4253

Kétszoba

kiadó. Használható egy-szoba, konyhának is. — Jókai u. 7. 4350

Kiadó

főpostával szemben utcai 4 szobás, udvari 2 szobás lakás. Hatvan u. 4. b. 4338

Kiadó

azonnal egy 2 szobás, fürdőszobás garzonlakás Ferenc József-út 22—24 szám, III. em. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál 4270

Négyszobás

utcai urilakás — teljes komforttal azonnal kiadó. Értekezni az Alföldi Takarékpénztárban 2519

2 szobás,

fürdőszobás, garzon lakás kiadó. Rákóczi utca 10. 4344

Kiadó

noeember elsőjétől irodának, vendéglőnek, — szalonnak, külön kis előszobából nyíló két szoba, Batthyány utca 5. 4370

Kiadó

utcai kétszobás és udvari egyszobás lakás mellékhelyiségekkel. — Eprekerti utca 7. 4389

Kétszoba,

konyha, kamara, mellék helyiségekkel, 664 négyszögöl gyümölcsös kerttel október 1-től kiadó. Csige kertben, Honvédtemető utca 3. szám alatt. Értekezni Arany János utca 4. szám, emelet 4373

Kiadó

két udvari szoba, konyha, kamara. Kőlesey u. 5. 4382

Kétszobás

lakás azonnal kiadó. — Pincelakásban gyermek-jelen ház-mester, felvesszék. Széchenyi utca 51. 2570

Kiadó

olesón szép négyszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel. Miklós utca 21. 2548

Emeleti

háromszobás, fürdőszobás lakás, összes mellék helyiségekkel azonnal kiadó. Kossuth u. 28. sz házban. Értekezni Ipar-térsületnél. 2551

Kétszobás,

fürdőszobás modern lakások Király utcai új bérlőházban november 1-re kiadók. Értekezni: Sajó műépítésznél, Ver-bóczy utca 4. 2547

Hatvan

utca 1—3. sz. bérlőházban 4, 5 és 6 szobás lakások november 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. szám. 938

Utcai

szoba, konyha laás kiadó. Dobó utca 32. 2556

Utcai

kétszobás lakás szeptember elsőjére kiadó. Darabos 29. 2558

Két

szép nagy szoba, előszoba, konyha kiadó. Hatvan 28. 2566

Ajánlat

Izletes

házikoszt egy kihordásra, mint bentékezésre kapható. Péterfia-utca 24., első lakás. 4324

Árám

beszélnek. Gépendli 10 fillér, paplanlepedő 1.50, kombiné egy P-151, pijama kettő ötven. Dózsáné, Szentanna 5. 3513

Az összes

építési anyagokat legolesóbban a Debreceni Működgyárnál. — Fürdő-utca 2. — szereshető be. 3628

Kun József

uriszabósága Ferenc József-ut 44., udvarban Mélyen lezállított fazonárok. 3819

Varrónó

házakhoz ajánkozik, Gyors, ügyes, vidékre is megy. Címét a kiadó továbbítja. 4306

Utazó

és sstrandtáskák a legolesóbb árban beszerezhetőek Cipő, ridikült, — bármilyen börtárgyait újja festem. Javítások méltányos árban készülnek. Tóthfalussy bőrdő, Cegléd utca 7. 4143

Tehenet

fejhasználatért közeli tanyára elfogadok, kitéltetem. Cím a kiadóban. 2544

Elismerést

érdemlően megfestem öltönyét 6. hosszú női kabátját 5 pengéért. — Libáncsi, kelmefestő, — Péterfia 4. 3730

Magyar perzsa

csomozó leány ajánkozik házakhoz, ellátás és ezer csomó 10 fillér — Késes u. 42. 4958

Gallértisztítás

hőfehérre, magas fényvel 7 fillértől. — Libáncsi, kelmefestő, vegy-tisztító, Péterfia 4. 2855

Nemesi

cimerek művészi aquarel festését, olesón vállalom. Cím a kiadóban. 4354

Szabni

anitok, bentlakót is. — Készíték női ruhát, fehérneműt uri háznál is. Jezerniczky. Vörösmarty 26. 4312

Lótartók

figyelmébe. Igás kocsi löszerszámok új használt, bőrülések, nyerges a legméltányosabb árban kaphatók. Tóthfalussynál, Cegléd utca 7. 4142

Istálló

lakással, disznóállal külön is kiadó. Kishegyesi út 17. 4372

Tejjes ellátás

2—3 iskolás

fiut teljes ellátásra elfogadok. Ispóty-utca 13. szám. 4322

2—3 közép-

vagy felsőbb iskolás diákot ellátással, zongorahasználattal felvesszünk. Ref. püspöki palota, Hatvan u. 1. I. 38. 4295

2—3 diákot

tejjes ellátásra elfogad özv. uriszony, világos, tiszta lakás, minden iskolához köze. Péterfia 24., első utcai lakás. 4323

Uricsalád

középszkolai anuló lányt teljes ellátásra elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 4340

Nyugdíjas

férfit vagy nő teljes ellátást kap. Faragó utca 3., 3 ajtó. 2583

Oktatás

Középszkolai

tanulók latin és német nyelvre való tanítását, vizsgára való elkészítését jutányosan elvállalja tanítójelölt. — Cím a kiadóhivatalban. 4341

Lakás és szoba kereslet

Keresek

azonnalra 4—6 szobás lakást. Cím a kiadóban 4326

Aug. 15-re

különbejárata, csendes, tiszta, egészséges szobát keres, közel a központhoz, ahol tágas udvar, kert van, 25 pengőig, róm. kath. kellemes uri családnál urimber. Levelet Nyugdíjas 100-ra a kiadóba kérek. 113

Birtok bérlet

Öndódon

31 katasztrális hold tanyásbirtok októberre kiadó. Timár utca 21. 2564

Allást alkalmazást keres ???

Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Kiadó
Hajdusoboszlóhoz kö-
zel 26 holdas tanyás,
fekete, jó termő föld
Értekezni: Apafi utca
20. 4226

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó
egy üzlethelyiség, Fe-
renc József-ut 16.
2518

Fodrásüzlet

felét, ami elkülönít-
ve van, kiadnám női
fodrásznak, az üzlet-
bér feléért. Lehet nő
vagy férfi, iparenged-
ői nem fontos, az
üzlet a legforgalmas-
abb helyen van. —
Kiss József fodrász,
Nagykálló, Főter.,
4307

Kiadó

hentes- és mészáros üz-
let, esetleg más célra,
lakással vagy anélkül.
Homok u. 29. 2535

Cipészműhelynek

megfelelő helyiség ki-
adó, hol nagyobb men-
nyiségű cipészállítás is
lehetséges. — Bővebbet:
Grünstein Mayernél, —
Hajdubátházson. 2539

Piac utca 51. sz.

alatti, jelenleg az „Al-
földi Ruhaközpont” ál-
tal bérelt üzlethelyiség
január 1-től kiadó. —
Értekezés Dr. Gergely
Jenőnél, Piac utca 16.
szám. 4369

Hatvan u. 1—3 sz.

bérlésben több üzlethe-
lyiség azonnalra és nov.
1-re, Széchenyi utca 2.
szám alatt nov. 1-re
kiadó. Értekezni gazd.
gondnoknál, Kálvin tér
17. szám 4363

Korcsma

jogfolytonossággal, be-
rendezéssel kiadó, —
Apaffy utca 113 szám
2417

Üzlethelyiség

bármilyen célra azon-
nal is kiadó. Pesti utca
harminckilenc szám.
4359

Kiadó

bolthelyiség Csapó utca
9. szám és 22—30 pen-
gős kis lakások, József
kir. herceg u. 13. Érte-
kezni: gyermekmen-
hely. 4362

Új városrészben

fűszer, csemege üzlet,
trafik céljára alkalmas
helyre (ókével bíró vál-
lakosítót keresek). Érte-
kezés: Csáthynál, Deák
Ferenc utca 9. 4345

Kiadó

Csapó utca 10. szám
alatt egy nagy üzlethe-
lyiség (volt hentesüzlet)
november 1-től. Érte-
kezni a házigondnok-
nál, az újvári lakásban

Üzlethelyiség
volt fűszerüzlet. Csapó
utca 39. kiadó. Értekez-
ni házmesternél. 4296

Jövedelmező

vállalat párezer pengő-
vel törlesztésre átvehető
Ajánlatok „Üzembem”
jeligére, kiadóba. 2572

Kiadó

nagyobb üzlethelyiség,
bárminek, jelenleg cuk-
rászda. Kassai út 2. —
Árpád-tér. 4353

Kiadó

üzlethelyiség azonnal
lakással vagy anélkül.
Huszár Gál utca 51.
2562

Üzlethelyiség,

Szent Anna 5. alatt ki-
adó. Értekezni Batt-
hyány 14., ügyvédi iro-
da. 4178

Kereslet

Gyermek

játszó szekeret és hin-
talovat jókarban levőt
megvételeire keresek.
Cím a kiadóban. 4287

Buzaalját,

köleskeveréket, vagy
repceljat, kisebb és
nagyobb mennyiség-
ben keresek, Apaffy-
utca 20. 4304

Kőbormelék, föld

bontásból lerakható a
Csónakázó tónál, Sze-
kerenként harminc fil-
lért fizetünk. 4284

Háromezer

kölcsönt keresek tiz-
szeres ingatlan fede-
zetre három hóra —
nagy kamatra, „Nagy-
fedezet” jeligére. 4202

Kis autót,

egylovas benzínmotort
megvételeire keresek. —
Hunyadi-utca, zálogház
4317

Államengedélyezett

üzleti helyiséghez tár-
sati keresek, hadirok-
kant, vagy hadiözveg-
y, ezer pengővel. Érde-
klődni a Hadirokkantak
irodájában délelőtt 9
—12-ig. 4320

Piac utcai

üzlethelyiséget, esetleg
elválasztva is azonnalra
keresek. Ajánlatot —
„Pontos fizető” jeligére
a kiadóba. 2540

Társat

kettőezer pengővel ke-
resek, biztos üzlethez
Cím a kiadóban. 4367

Társat

keresek ötszáz pengővel
ital, trafik, fűszerüzlet-
hez. Cím kiadóban. 4343

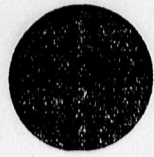
Műszaki

üzlethez társat keresek,
Cím a kiadóban. 2559

Ódon

tankönyvért a legmag-
sabb árt fizeti Aczél
antiquárium, Széchenyi
utca. 2560

Kiadó lakását már most hirdesse,

hogyan lakó nélkül ne maradjon.
Apróhirdetést felvesz kiadóhivatalunk

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulzapparodás és hely-
szűke miatt eladó. —
Apaffy-utca 20. 1406-a

Rhode Island Red
másfél éves fajtisza ka-
kas 5 pengőért eladó
Hüvelyes utca 5. 4305

Eladó ingóság

Eladó
jó állapotban levő fe-
kete hintó, Hatvan utca
4.b. sz. 4337

Egy
betegelő koci eladó —
Király utca 4. föld-
szint. 4335

Ablakok, ajtók
prima állapotban eladók
Szent Anna utca 64.
4352

Eladó
modern porszívógép, —
Teleki utca 15., hama-
dik ajtó. 4349

Autó, motor, kerekpárta

Bíróság
közbejöttével elárve-
reztetik Hunyadi utca
13. alatt folyó hó 11-
én délelőtt 9 órakor
egy csukott, könnyű te-
herszállításra is átalakí-
tható teljesen üzem
képes Ford személy-
autó. Esetleg becsárol-
atul is. 4321

1 és fél tonnás
új típusú Ford teher-
kocsi, kifogástalan álla-
potban eladó. Érdeklő-
ni telefonon 27—33, —
hétköznap. 4342

6 voltos
új motor accumulator
igen olcsón eladó. Meg-
tekinthető Pacsirta utca
49. 1. ajtó. 2565

Kifogástalan
két személyes, kis fo-
gyasztású kis autó el-
adó, motorkerékpárra el-
cserélhető. Bethlen utca
33. 4378

Kis autót,
1 lovas benzín motort s
gépsziját megvételeire ke-
resek Hunyadi 14. ZÁ-
logház. 4313

Butorok

Komplett
ebédlő-, háló-, hall- és
előszoba, berendezés csill-
lárral, képekkel, legjobb
karban eladó. Ferenc
József 4t 34. III. em.
15. Megtekinthető dél-
előtt 10—2 óráig. 2536

Eladó
két olasz-ágy, szekrény
és egyéb ingóság. —
Megtekinthető 8-an, —
délután 6-ig. Doboz-
bérház, A lépcső, II. 9.
4314

Eladó
modern festett háló, —
három méteres kemény-
fateleji pult, fürdőkád,
íróasztal. Miklós utca 21
2549

Fehér
lakkészölt hármas —
szekrény, kis szalon-
garnitúra és egyéb bu-
torok eladók. József kir-
herceg utca 36. 2561

Eladó
szalongozár, többféle
butorok olcsón. Miklós
utca 51. Czeglédy. 2554

Elelmiszer, ital

Bor,
pálinka legjobb, legol-
csóbb Dénesnél, Czegléd-
utca 22. 2552

Eladó ház

Uriház,
3 parkettás szoba,
fürdő, előszoba, —
konyha, szép udvar.
Nap-utca 23. alatt el-
adó. Tízezerrel meg-
vehető. 4204

Eladó
uri családi ház. Közve-
títést díjazok. Bornem-
issza u. 12. 2545

Eladó ház,
használt butorok is. —
Kiadó szoba, konyha. —
Honvéd u. 57. 4360

Eladó
Simonyi ut 10. sz. villa
1000 négyszögöl legér-
tekesebb elparcellázható
telekkel, kényelmes la-
kással, szép parkkal. —
Megtekinthető délután
2-től 4-ig. 4351

Hőforrás
közelében a Gerébykert
legszebb családi háza
olcsón eladó. Eötvös u.
26. 4339

Eladó
kettő szobás, konyhás,
spájzos, mellkékelyisé-
ges, gyümölcsös udvaru
ház, Sámsoni utfél, —
Szeder utca 2. 4336

Eladó házak!
Olcsó vételek. Sarok u.
12., Délior 33., Oláh
Károly utca 9. és 30.,
Apaffy utca 16 számú
szép értékes ház. Dicsőfi
utca 13., Uszó utca 5.
számú szép villák, —
Dembinszky 26, Nemes-
utca 8., Apponyi utca 50
Boldogfalva utca 21. —
Kinizsi utca 84, Suhajda
utca 9, Keletisor 23, K.
Tóth utca 12., Vendég-
utca 17, Károly Kerenc
József uton gyönyörű 6
szobás villa, Lugosi utca
25, Csokonai utca 50. —
Házhelyek: Szabó Kál-
mán utcában 350, Tegze
utcában 300, Szoboszló-
út elején 300, Tócsokert
ben Méhes utcában 19,
alatt 5 drb. olcsó ház-
helyek. — Földbirtokok:
Vágóhidhoz közel 6, 7,
4 holdas tanyás. Mély-
fúrás közelében 9, 11. —
Halápon 50, 35, 10. On-
dódon 14. 32.10.5 holdas
tanyás, Megbíztott Samu
János ofb. engedélyes,
Hunyadi 24. 4377

Eladó
elutazás miatt kis csa-
lád ház, Kut utca 4. —
Magass György-tér fe-
lül. x

Eladó föld
Kondor utca 3.
alatt kilenc építkezési
házhely, 3 szobás ház
részletfizetésre eladó.
Szent Anna 4. 4228

Simonyi uton
és Homokkertben ház-
helyek eladók Dr Ko-
váts és dr Papp ügy-
védi irodájában, Batt-
hyány 14. 3372

ELADÓ
600 négyszögöl házhely
esetleg 2 részben is.
Rigó-u. 33 sz. (Homok-
kert) szőlővel és gyü-
mölcsfákkal beültetve.
Értekezni Ispotály-u.
utca 13. 3246

Eladó
villatelek, Nagyerdő —
alatt. Értekezni Had-
házi utca 26.d. 4361

Eladó
két hold föld, Diószegi
út, Kegyes-tanya. 4347

Ondódon
tíz holdföld, kis ta-
nyával kiadó. Varga u.
6. 4365

Eladó
termő szőlő, gyümölcsös
az Ungvári kerületben, 1
hold. Léti kövesút, mel-
lett. Bővebb felvilágosi-
tást ad Győrfi Gábor,
Léti ut 13-b. szám. 4374

Eladó
egy daturafa. Böszö-
ménvi út 95. 2563

Egész
sevrő női cipők, 20 pár.
6 pengőjével eladó. —
Pesti u. 37. 2567

**Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és
lapkiadóvállalat nyom-
dájában.
Felelős kiadó:
dr. PAJTOR GYÖZÖ
igazgató.
művezető.
FRISS SÁNDOR.**

Eladó
Fáy-dűlő 14 számú 21
hold, Bellegró 411 sz.
7 hold. Ebes 12. szám
29 hold. Macs 14. szám
23 hold tanyás földek.
Értekezni Teleki utca 55
szám. 4373

Házhelyek
Széchenyi úton és a vá-
gőhidnál szemben jutá-
nyos árban eladók —
Bartha, Ispotály 3-b. —
Telefon 27—85. 2568

Gazdasági eszközök

Eladó
egy gyárilag javított
huszonnégy éves 8 HP,
Nicholson magánjáró
cséplőgarnitúra, szerel-
vényekkel, új fő és kis
szijakkal, Bagi, Kabá
3907

Különléte

Faragott
tölgyfa, 1500—200
mázsa eladó parkett-
fának, vagy ászokfá-
nak is alkalmas. —
Batthyány 14., ügyvédi
iroda. 4179

Vigadó előtti
padon felejtett jegyer-
temért Huzsáresz ártó
adom. Cím a kiadóban.
4310

Esőernyőt,
aki szentannai postán
hagyta, elcserelelheti. —
Méliuszter 4. alatt.
4315

Óser
zongora eladó. Értekez-
ni lehet Varga u. 31,
Trafik. 112

220 voltos
Elektrolux porszívó,
mat. villanyvasalómát
és villanyfőzőmőét (egy
évesek) kicserélném ki-
fogástalan 110 voltosra
Széchenyi u. 48., utcafi
lakás. 111

Vájog,
2000 darab, 2 éves. el-
adó. Aczél utca 17. Tó-
cókert. 2546

Elveszett
Szent Annától Nagy-
templomig, esetleg temp-
lomkertig egy barna
keretes szemüveg. —
Megtaláló adja be Bíró
Árpádhoz, Szent Anna
5. 4381

Eladó
egy daturafa. Böszö-
ménvi út 95. 2563

Egész
sevrő női cipők, 20 pár.
6 pengőjével eladó. —
Pesti u. 37. 2567